Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه

|||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||

د کتاب نوم ::: د سپوږمۍ سترګه

لیکوال ::: اکبر بری

خپرندوی ::: په خپله لیکوال

چاپچارې ::: بېنوا فرهنګي ټولنه

چاپکال ::: 1383ل/ 2004م کال

چاپشمېر ::: (1000) ټوکه

چاپځی ::: یونایټېډ پرېس- کوټه

د پښتې انځور ::: لېمه ځاروان

کمپیوټر چارې ::: د هوسۍ مجلې اداره

کمپوز/ ډیزاین :: صالح محمد صالح

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سگرټ پلورونکی

د فلم پیل ته لا ښه وخت پاتې و، چې سګرټ پلورونکی سینما ته راورسېد. د سینما مخ زیچ له خلکو ډك و. زښته ډېر خلك: نر، ښځې، زاړه، ځوانان، لکه ټول ښار چې د فلم لیدو ته راغلي وي. ان د سینما له مخې پر لرې رادېخوا میدان لا ډلې ډلې خلك ولاړ وو .

سګرټ پلورونکي خبرو چې فلم نوی لګول شوی، ده ته دا هم ورمالومه وه، چې پر هر نوي فلم د خلکو ډېره ګڼه ګوڼه وي او د دې فلم خوږې سندرې خو ده خپله هم له څو میاشتو راهیسې د ښار له نژدې هر رستورانه اورېدلې وې. خو د دومره ډېرو خلکو د ورته راتلو ګومان یې بیا هم نه شو کولای. ناباوره یې له ځان سره وویل: ".. دومره ډېر خلك؟ په دې ساړه ژمي کې؟..." او خوږې هیلې یې په زړه کې راوټوکېدې. ده فکر وکړ چې په دومره ډېرو خلکو کې به ضرور ښه ډېر سګرټ وپلورلای شي. له خپل فکره یې خوند واخیست. خوشاله یې د سینما دواړو غاړو ته د ټکټ پلورلو غرفو ته وروکتل. دلته خو بیا بېخي بد حال جوړ و، خلك د مچیو د ځالې غونډې یو د بل پر اوږو ورختل او په نه درېدونکي شورماشور او ټېل ماټېل کې یې همدا هڅه کوله، چې کوم ټکټ ترلاسه کړي. د سینما مخې ته پر لرې رادېخوا میدان هم ټکټونه خرڅېدل. خو هغه د تور بازار په بیه وو، چې د اصلي بیې څلور پنځه چنده پیسې پرې اخیستل کېدې او دا بیه پرې کول د هر چا د وسې کار نه و. سره له دې د ټکټونو تور بازار هم خدای شته ښه تود و .

سګرټ پلورونکی دغسې پر خپل ځای ولاړ و، څو شېبې یې په تعجب او خوشاله زړه د سینما مخې ته ګڼه ګوڼه وڅارله. بیا یې خپل واړه خیرن لاسونه خولې ته ونیول، څو ځله یې ساه پرې وروکښه، چې نرۍ ګوتې یې لږ سره تودې غونډې شوې، د زړې کورتۍ جېب ته یې لاس ننویست. یو د سګرټو تیار خلاص کړی ډبلی یې ترې راوایست. د ډبلي خوله یې پرانیستله، یو دوه سګرټه یې نیمایي په ډبلي کې نیمایي دباندې ترې راوایستل او بیا نو مخامخ د خلکو په ګڼه ګوڼه ورګډ شو.

هرځای چې د خلکو ډله په مخه ورتله، ورته وبه درېد، سګرټ به یې مخې ته ورته ونیول، په نري ماشومانه ږغ به یې وویل:

ـسګرټ، سګرټ... دغه دی تازه سګرټ، پیلتر (فلتر) داره سګرټ، مزه دار سګرټ.

که به یې کومه دانه سګرټ وپلورل، خوشاله به یې پیسې له سګرټ پېرونکي څخه واخیستې، د کورتۍ په بغل جېب کې به یې واچولې، بېرته به وخوځېد، د خلکو بلې ډلې ته به ترې ورغی، بیا به یې نارې کړې:

ـسګرېټ، سګرېټ... دغه دي تازه سګرېټ... پیلترداره سګرېټ، مزه داره سګرېټ... واخلئ سګرېټ...

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سگرټ پلورونکی همداسې د ولاړو خلکو له یوې ډلې څه بلې ته ورته، هرځای یې د سګرټو د خرڅلاو هڅه کوله او چې فلم پیلېده، نو اټکل یې رښتیا هم سم ختلی و. ښایسته ډېر سګرټ یې پلورلي وو. هاغه لومړی خلاص ډبلی ټول خرڅ شوی و. د دویم ډبلي سګرټ یې هم تر نیمایي زیات پلورلي وو. سګرټ پلورونکي له دې امله خوشاله و، خو یوڅه ستړی شوی هم و او لنډه نری پزه یې سړو تکه سره وراړولې وه. چې خلك سینما ته ننوتل، دی هم د سینما دالان ته ورغی. زړه یې و چې هلته لومړی ځان یوڅه تود کړي. بیا به د ورپاتې سګرټو د پلورلو فکر هم وکړي. د سینما دالان ښه تود و. اوس دومره خلك نه وو پکې. فلم څو شېبې مخکې پیل شوی و. ږغ یې دلته هم ښه هوسا اورېدل کېده .

سګرټ پلورونکی د دالان په یوه ګوښه ګوټ کې ودرېد. دواړه لاسونه یې په تخرګونو کې ونیول، چې له سړو کرختې ګوتې یې تودې شي. د دالان تودوخې یې نور بدن هم ورو ورو غوړاوه. اوس یې ژامه دومره نه رېږدېدله. ده له دې تودوخې خوند اخیست. خوشاله یې لږ برېتې راوتلې سترګې د سینما په دالان کې وغړولې. دالان ټول د پخوانیو او نویو راتلونکو فلمونو له پوسترونو ډك و. راز راز لوی اواړه پوسترونه. په هر یوه کې د یوه بېل فلم کیسه. په هر یوه کې د یوې بېلې صحنې انځور .

دلته چا یوه ښایسته نجلۍ په غېږ کې نیولې وه، په مینه وړو سترګو یې یو بل ته سره کتل. هلته د چا غښتلي ځوان ماشینګڼ په لاس کې مخامخ یې پر ورته ولاړو کسانو برید وروور او تر دغو ورهورې بیا د فلم یو "هلك" په زنځیرونو تړلی څو نیزه لرونکو کسانو خدازده کومې خوا ته کشاوه. سګرټ پلورونکی همداسې له یوه پوستره بل ته ورکتل. هر یوه ته به لنډه شېبه ځیر شو، بیا به یې آبل پوستر ته سترګې ترې واړولې. خو په یوه پوستر کې یې سترګې ښخې پاتې شوې، په دې پوستر کې هم ژمی و. مځکه تکو سپینو واورو پوښلې وه. ان د ونو پر څانګو لا دومره واوره پنډه وه، چې ځینې یې لاندې راکږې کړې وې او د پوستر په منځ کې د فلم "هلك" او "نجلۍ" یو بل د واورو په غونډارو سره ویشتل. دواړه خوشاله وو. د دواړو خولې په خندا خلاصې وې او دواړو ښه تاوده کالي اغوستي وو. هم د فلم هلك، هم د فلم نجلۍ ښه پنډ بالاپوښونه په ځان او نوي نزي موزې یې په پښو وې. د فلم نجلۍ خو آن یو ښکلی مفلر لا له غاړې راتاو کړی و، د هغوی دې تودو جامو ته د سګرټ پلورونکي زړه هوس وکړ. ځان ته یې وویل چې کاشکې ده هم داسې پنډ بالاپوښ او تودې موزې درلودای. بیا خو به یې نه سړو داسې هډونه ورکرختول او نه د ژمي ختې چیکړې، د زړو بوټونو له سوریو پښو ته ورتلې، بیا خو به یې ضرور ښه ډېر سګرټ پلورلای شوای او ښې ډېرې پیسې به یې ګټلې. دومره ډېرې چې ان خپلې مور او کشر ورور ته به یې لا بالاپوښونه او موزې پرې اخیستي وای .

له دې سره یې خپله کورنۍ سترګو ته ودرېده. څه باندې یو کال مخکې یې پلار مړ شوی و. له هغې ورځې راهیسې د کور ټول بار د ده د مور او ده پر اوږو لوېدلی و. خو دوی همت نه و بایللی، چې د پلار له ښخولو او ماتمه راخلاص شول، لستوڼي یې رابډوهل، په کلکه یې د ژوند بار ته اوږه ورکړه. مور یې د خلکو کالي مینځل پیل کړل او ده څو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اونۍ وروسته همدا سګرټ پلورل، دی هره ورځ ښار ته راته. هلته يې پر دوی له يوه مهربان دوکانداره د سګرټو ځو ډبليه اخيستل، هغه يې په دانه يي ډول پر خلکو پلورل. په دانه يي ډول د سګرټو د خرڅلاو او پر يوه ځای د بشپړ ډبلي د خرڅولو د بيې ترمنځ يو څه توپير و او همدا د بيو د توپير چې څه پيسې کېدې هغه د سګرټ پلورونکي ګټه خته .

سګرټ پلورونکی به له همدې امله هره ورځ تر مازديګره د ښار ګوټ- ګوټ د سګګرټ پلورلو په هيله تر پښو لاندې کړ. مازديګر چې به کور ته د تلو وخت شو، سګرټ پلورونکی به لومړی دوکاندار ته ورغی. هغه ته به يې ورپاتې سګرټ او د پلورل شويو سګرټو پيسې ورکړې او چې کومې پيسې به ده ته پاتې شوې، هغه به يې مخامخ کور ته ورسره يوورې. په دا بله ورځ به همدا وضعيت بېرته له سره پيل شو .

دا، د کور په خرڅ کې د ده ونډه وه. که څه هم اکثره وخت دومره لويه ونډه نه وه، په تېره بيا په هغو ورځو کې چې مور يې هم کار کاوه. خو اوس چې يې مور له يوې اونۍ راهيسې په کور کې ناروغه ورته پرته وه، د ټول کور خرڅ بايد له همدې پيسو پوره شوي وای. اوس يې هم د مور، هم د کشر ورور سترګې يوازې ده ته وراوښتې او دې کار د ده پر اوږو بار لاوردرناوه. همدغه نن سهار ورياد شو. مور يې سخته ټوخېده، ورور يې ښار ته له تلو مخکې ورته ويلي وو:

ـــچې بازال ته لاړې، لږ خو زی هم دل سله لاوله. (چې بازار ته لاړې، لږ خوږې هم درسره راوړه).

پر ده د هغه دا خبره دومره ښه نه وه لګېدلې. مور يې خدازده ولې ورور داسې په خوږو ورته اموخته کړی و، چې اوس يې له ده څخه هم خوږې غوښتې. سره له دې يې منت نه و ورباندې کړی. مازې يې ورته "ښه" کړې وه. بې له دې چې خپله يې هم د خپلې ژمنې پوره کېدل زړه ته لوېدلي وي. خو اوس چې يې د خپلې نن ورځې سودا ته کتل. دا هيله ورکې راولټېده چې ښايي نن د خپل ورور غوښتنه هم ترسره کړای شي. نن يې کار و بار ښه و، تر اوسه لا مازديګر ته ښايسته وخت پاتې و او ده، دا و ښه ډېر سګرټ پلورلي وو، دې فکر د رضايت او غرور خوندور احساس ورکې وځغلاوه. سګرټ پلورونکی په همدې چورتونو کې ډوب و، چې يوه برېزن ږغ يې د فکرونو لړۍ وشلوله:

ـــدلته چې شی (څه شی) کيې (کوې)؟

سګرټ پلورونکي وارخطا د سينما کارکوونکي ته وکتل، چې نابېره يې مخې ته شين شوی و. تلولی يې ورغبرګه کړه:

ـــهېڅ.

او چې د هغه سترګې يې بيا هم دغسې نېغې ورکتونکې وليدې، پرې ورزياته يې کړه:

ـــمازې لږ ځان تودوم، بېرته ځم... دباندې ډېر ساده دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سینما کارکوونکي په ملنډو وویل:

ـځان تودوې؟... دا څه حمام دی، چې ځان پکې تودوې؟ څه ووزه!... لنډه غره.

سګرټ پلورونکي ته د کارکوونکي وروستی لوز خوند ورنه کړ. خو څه یې ونه ویل، د سر په خوځولو یې ورته "ښه" کړه. دغسې غلی د سینما له دالانه ووت .

دباندې هوا هماغسې سړه وه. خو سګرټ پلورونکی اوس ښایسته ډېر تود شوی و. له ځان سره یې فکر وکړ، چې د فلم د تفریح تر وخته په ښار کې څه سګرټ وپلوري. بیا چې د فلم د تفریح وخت شي، بېرته سینما ته راشي. په همدې نیت مخامخ د سینما اړخ ته پر دوکانونو وررهي شو. هلته یې هم هرځای چې پر خلکو ورپېښېده، د سګرټو ډبلی مخې ته ورته نیوه، هماغه هر وختنۍ خبر یې ورته تکراروله:

ـسګرېټ، سګرېټ... دغه دي تازه سګرېټ... پیلترداره سګرېټ... مزه داره سګرېټ... واخلئ تازه سګرېټ....

سګرټ پلورونکی ښایسته ډېر په ښکار کې وګرځېده، چې د فلم د تفریح وخت یې رارسېدونکی وګاڼه، راتاو شو، بېرته یې د سینما لار په مخ کې واچوله، هغه اوس لا خوشاله و. بخت یې رښتیا هم نن یاري ورسره وکړې وه. د سګرټو دویم ډبلی یې غونډ پلورلی و. له درېیم ډبلي څخه یې لا څو دانې پلورلي وو، د دې ډبلي ټولې پیسې د ده برخه کېدې. دې فکر یې نرۍ موسکا پر شونډو وغوړوله. ځان ته یې وویل د فلم د تفریح پر وخت به دغه پاتې سګرټ هم په منډه وپلوري، بیا به نو کاله ته له خیره ځي. یو ځل خو یې خدازده ولې زړه ته دا هم ورتېره شوه، چې کاشکې یې نن لږ څه ډېر سګرټ ورسره رااخیستي وای. په داسې ښه ورځ یې ښایي هغه هم پلورلي وای. خو بېرته یې ځان په دې قانع کړ، چې همدا پیسې یې هم تر تېرو ورځو ښې دي. دی اوس ډاډه و چې ښایي نن ورور ته څه خوږې وپېرلای شي. ګامونه یې لا پسې چابك کړل. په لار کې یې په احتیاط ګامونه اخیستل. هرځای چې څه ختې چیکړې په مخه ورتلې لار یې ترې چپوله. سره له دې یې پښې بیا هم لندې شوې وې، خو ده اوس دومره ری نه په کې واهه .

دغسې د سګرټو ډبلی په لاس کې ګرندی او راضي وړاندې ته. چې د سینما مخې ته تېرېدونکي سړك ته ورتاو شو، غاړه یې لږ اوږده کړه، په ځیر یې مخامخ وکتل. هلته لیرې یې سینما تر سترګو شوه. تر اوسه لا د خلکو ګڼه ګوڼه نه پرې مالومېده. خوشاله یې ځان ته وویل: "څه شکر، لکه چې ښه وخت ورته راورسېدم" او پرې وررهي شو. په همدې وخت کې یې له څنګ ته خامه سړکه یوه موټر ته پام شو چې د ده پر لوري پاخه سړك ته رادرومي. موټر نور هم وړاندې راغی. سګرټ پلورونکی د سړك څنډې ته پر خپل ځای ودرېد. فکر یې وکړ هسې نه چې موټر یې څنګ ته د تېرېدو پر وخت د سړك اوبلنې چیکړې جامو ته وروشیندې ځکه یې ښه وګڼله چې لومړی موټر پاخه سړك ته ورننوتو ته پرېږدي، بیا به د سړك ابلې غاړې ته ورواوړي. خو موټر لا پاخه سړك ته نه و رارسېدلی، چې هلته پنځه شپږ ګامه وړاندې پر هماغه خامه سړك ورته ودرېد. سګرټ پلورونکی لږ حیران غوندې شو. ګونځې ټنډه یې په ځیر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

موټر ته وروکتل. ښایستوکی تك سور موټر و. د مخ په سیټ کې دوه همدا شل پنځه ویشت کلن ځوانان ناست وو. د شا سیټ یې هم ډك مالومېده. سګرټ پلورونکي همداسې دوی ته ورکتل، چې موټرچلوونکي د لاس په اشاره ځان ته وروغوښت. سګرټ پلورونکي شا و خوا وکتل، هسې نه چې بل چا ته یې اشاره کړې وي. خو چې موټرچلوونکي بیا لاس ورته وښوراوه، دی هم نور ماتل نه شو. په بیړه د موټر خوا ته ورغی، د موټرچلوونکي کړکۍ ته ودرېد. موټر چلوونکي کړکۍ خلاصه کړه. ده دننه موټر ته وروکتل. د شا په سیټ کې هم درې تنه ناست وو. ټول همدا د موټرچلوونکي په منګ. ټولو سرې ځلنده سترګې دغسې جینګه خوله ده ته ورکتل .

موټر چلوونکي وپوښتل:

ـــنوم دې چګي شی دی؟

ده وویل:

ـــسیپودین (سیف الدین).

موټر چلوونکي تکرار کړه:

ـــسیپودین؟

او له دې سره ټولو په کړس وخندل. سګرټ پلورونکی د دوی د خندا په مطلب پوه نه شو. په تعجب یې زړه ته ورتېره شوه چې په دې کې نو د خندا څه خبره ده، خو څه یې ګونه ویل. دغسې پر خپل ځای ولاړ یې دوی ته ورکتل. موټرچلوونکي بیا ده ته مخ وروااړاوه. سر تر پایه یې له نظره تېر کړ، پسې وې پوښتل:

ـــڅو کلن یې؟

ـــلس کلن.

موټرچلوونکي بیا تکرار کړه:

ـــلس کلن؟

او بې له دې چې د ده ځواب ته ماتل شي، پرې ورزیاته یې کړه:

ـــبیا خو نو غټ سړی یې... واده دې کړی؟

دا وخت بیا د ټولو خندا کړس وهل. داسې په تاو یې ورباندې وخندل چې له زوره یې د یو دوو تنو په سترګو کې اوښکې راټولې شوې. سګرټ پلورونکی پوه شو چې دا خلك خوشې ملنډې ورباندې وهي. نور یې دلته خپل پاتې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېدل بې گټې وګڼل. د بېرته ترې تلو تابیا یې وکړه. خو دی لا نه و ترې خوځېدلی، چې موټرچلوونکي یې د سګرټو ډبلي ته وکتل:

ــپه دې سګریټو څه کېږې؟

ــخرڅوم یې.

د موټر د شا له سیټه یوه ټنډمخي ځوان په مانادراه لهجه ورغبرګه کړه:

ــښه؟... ماسکه ویلي خپله یې څکوې.

او له ورسره ناست ځوان سره یې په کټکي وربانديې وخندل. سګرټ پلورونکی تریو هغوی ته وروکتل. د هغوی دا هر واري خندلو خلق ورتنګ کړی و. له ځان سره یې بې اختیاره وویل چې په دې خلکو خدازده څه شوي، چې هسې په خوښې او بېځایه خبرو خاندي. په همدې وخت کې یې موټرچلوونکي د فکرونو لړۍ پرې کړه:

ــنو بیا ولې داسې نېغ راته ولاړ یې. راکه یو کوتی (قوطي) سګرټ چې ورځ مو همدلته تېره شوه .

سګرټ پلورونکي هغه ته مخ ورواړاوه، حیران یې وویل:

ــیو کوتی؟

چې هغه وویل :

ــهو کنه.

سرګردانه یې پرې ورزیاته کړه:

ــیو پوره کوتی خو نه لرم .

دې ځواب موټر چلوونکي ته خوند ورنه کړ. بې حوصلې یې وویل:

ــنو څومره سګرېټ لرې؟

ده د سګرټو خلاص ډبلی ورته ونیو:

ــمازې دغه.

موټر چلوونکي ناراضه سترګې سره تاو راتاو کړې. بیا یې قارجن غوندې ده ته وروکتل، ویې ویل:

ــراکه همدغه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سګرټ پلورونکی وروړاندې شو. د سګرټو ډبلی یې لومړی د موټر چلوونکي بیا د آنورو مخې ته ونیو. له دې سره یې د هغوی له خولو څخه د سرکې غوندې یو تېز بوی هم تر سوږمو شو. پر سګرټ پلورونکي دا بوی ښه ونه لګېد، چې هغوی هر یوه یو یو دانه سګرټ ترې واخیست، ده هم تریو تندی ځان ژر بېرته د دوی له خولو څخه رالیرې کړ. ټولو سګرټونه ولګول. موټرچلوونکي ښه غټ کش له سګرټو وکړ، په څنګ یې ده ته وروکتل. په داسې حال کې چې د دود لوخړه یې پرمخ ورپو کوله، وې ویل:

څه داسې رډ رډ راګورې؟

سګرټ پلورونکي وویل:

ـ پیسې!

او چې موټرچلوونکي وپوښتل:

ـ د څه شي پیسې؟

د سګرټ پلورونکي زړه "شړق" ورته ولوېد. حیران یې له ځان سره یې وویل څنګه د څه شي پیسې، وارخطا یې لاړې تېرې کړې ورغبرګه یې کړه:

ـ د سګرېټو پیسې.

موټرچلوونکي په کش داره لهجه تکرار کړه:

ـ د سیګ... ری... ټو.. پیسې؟!

او ماناداره یې خپلو انډیوالانو ته وکتل. هغوی هم ماناداره موسکا په شونډو یو بل ته سره وکتل. څنګ ته ناست ځوان یې وویل:

ـ رښتیا وایې کنه.. ورکه پیسې.

ده په نرمه هغه ته "ښه" کړه، ده ته یې وویل:

ـ راشه!

سګرټ پلورونکي د پیسو په تمه وروړاندې شو. خو موټرچلوونکي نابېره له جاغور راونیو، په زوره یې ځان ته راکش کړ. بیا یې په داسې حال کې چې تېرې سترګې د هغه ډارېدلو سترګو ته نیولې وې، وویل:

ـ واخله!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او په تاو يې ښېرته له ځانه پورې واهه. سګرټ پلورونکی شا په تخته د سړك په خټو کې ولوېد. يوه سوي درد يې په ملا کې څړيکه کړه. په خټو لوند خيشت پړنګ په ژړا شو. د هغه د ژړا سوی ږغ د دوی د خندا له کړس سره په سړه هوا کې خپور شو. خو په شدت د موټر د خوځېدلو غرهار دا دواړه ږغونه په ځان کې ومروړل.

28/2/1358هـ ل کال

کابل- افغانستان

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه راستنېدونکی مدن لال

د ډاکټر مدن لال ټوکې په ټول روغتون کې مشهورې وې. د داخله ناروغیو په برخه کې خو بیا داسې څوك نه و، چې د ډاکټر مدن لال نوم ورواخلي او د ده خوله ځای په ځای پرې ویړه نه شي. چې هر چا ته به دې یې نوم ورواخیست، موسکۍ شونډې به یې سر درته وځانېږه، له لنډې خندا سره به یې وویل:

ــخوشې ریشخند د خدای دی .

او دا خبره بېخي پرځای وه. بس سهار چې به په روغتون راننووت، بیا به نو تر مازدیګره پورې دی و، ټوکې ټکالې به وې او په هر چا او هر شي پورې ملنډې او "ریشخند بازۍ" به وې. عجیبه یې لا دا چې هغه ته خدای څېره هم دغسې ریشخند غونډې یو شی ورکړې وه: بې ډوله غټ پړسېدلی مخ، چې له لنډو وروځو پرته به یې ټول پاك خرییلی و او مدام به د کوم مستري یا قصاب د مخ غونډې تور غړیچن برېښېده. په دې مخ کې یې بیا د کونګري غونډې تورې ګردۍ سترګې، لنډه، خو پراخه پزه، نری سنت او اوږده لړ سره لیرې غاښونه، چې د پاسنۍ شونډې د لنډوالي له امله به تل د باندې راوتلې وو، داسې ښکارېدل چې تا به ویلي خوشې پېښې درته کوي. سر یې تر څټه پورې پاك سخر و، چې د لنډې غاړې له امله یې امانت په اوږو سپور مالومېده او ان له لیرې به د یوې غټې تناکې په شان روڼ ځلېده. ونه یې ټیټه وه، پښې یې هم نرۍ او لنډې وې. خو په همدې پښو یې بیا داسې یوه غټه خېټه وربار وه چې سړی به حیران ورته پاتې شو چې څنګه یې لا وړای شي. ښایي له همدې امله داسې واز واز پر لارې ته، لکه غولنګونه چې یې شوړېدلي وي او د هر ګام په اخیستو یې زخمونه ورته سوځي.

په دې قد او قواره که ډاکټر مدن لال په ښار کې په مخه درغلی وای، د بل هر چا ګومان به دې پرې کړی و، نه د کوم ډاکټر. خو دلته په روغتون کې یې، نه یوازې دا چې په ډاکټرتوب کې چا شك نه شو کولای، بلکې ټول په دې قانع هم وو، چې هغه په خپل کار پوه او تکړه ډاکټر دی. له همدې امله هم ناروغانو او هم همکارانو د یو ډول احترام په سترګه ورته کتل. ده هم نور، تر خپلې وسې پورې د هر چا خیال ساته. خو یوازې د ټوکې په وخت به خبره نوره شوه. په دې برخه کې یې په هېڅا او هېڅ شي کې ری نه واهه. سره له دې چې ځینې وخت به یې ټوکې لړ "بې سُره" غونډې شوې، خو بیا به یې هم چې پر هرچا ټوکه وربرابره شوه، بې پروا او نېغ په نېغه به یې پرې وکړه .

یوه ورځ د داخله ناروغیو ډاکټران، ټول د سر طبیب په کوټه کې مجلس ته راټول وو، مجلس، د هر وخت په شان د روغتون د کار په بهیر پیل شو او په دې برخه کې د ستونزو او د هغوی د لیرې کولو په وړاندیزونو وړاندې لاړ. او په پای کې یې هم سرطبیب په هره برخه کې خپلې لازمې لارښوونې او مشورې ورکړې. چې مجلس خلاص شو، سرطبیب په خپل لګښت راغوښتی کوکاکولا پر ټولو ووېشله او په دې ډول یې خبر له "رسمیاتو" څخه "شخصیاتو" ته کړه، داکټران هم خوشاله پر ځای ناست پاتې شول او د کولا بوتلونه په لاس یې ورو ورو له یو بل سره خپلې مرکې پیل کړې. خدازده څومره وخت تېر و، چې سرطبیب موسکی شونډې مدن لال ته وروکتل، وې ویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـډاکټر صېب؟

ـصیب.

چې ټول چپ شول، سرطبیب غلی دوی ته سترګه ووهله، وړاندې لاړ:

ـپه دې یوه شي هېڅکله پوه نه شوم .

مدن لال، په داسې حال کې چې سترګې یې هماغسې د کولا بوتل ته نیولې وې، وپوښتل:

ـپه څه شي صېب؟

او سرطبیب ویره خوله پسې زیاته کړه:

ـویم ته ګوره... دا زه چې هرڅومره وریجې غوښې خورم. هرڅومره غوړې ښورواوې ورته وهم، بیا مې هم نس وچ کلك راپورې نښتی دی.. او ته له دال او چپاتۍ پرته بل شی خورې هم نه. خو چې خېټې ته دې ګورم... د میندوارې ښځې غوندې، نام خدا ورځ په ورځ برو ته پسې راوزي... چې په دې کې یې لا څه حکمت دی؟

ډاکټر مدن لال مضر غوندې وموسل، وې ویل:

ـحکمت خو یې ډېر ساده دی صېب.

او چې سرطبیب وویل:

ـوایه کنه، چې موږ هم پوه شو .

ده هم ځای په ځای ورغبرګه کړه:

ـکه تاسې هم ډېر بادونه خوشې نه کړئ صېب، خېټه به مو همدغسې بروته راووزي.

دا وخت چې ډاکټرانو هرڅه وکړل، د خپلې خندا مخه یې ونه نیولای شوه. لومړی یې ورو او بیا یې په ټولو په کړس وخندل. سرطبیب هم پیکه خوله او ژېړې سترګې وویل:

ـیره، خو ډېر بې حیا سړی یې.

او ناچاره له دوی سره په خندا ورګډ شو.

یوه بله ورځ هم د روغتون تحویلدار عین الدین خان ته، چې ډېر لمونځ ګذاره سړی و او مدام به یې تسبې په لاس شونډې په ذکر رپېدې، خدازده څه چورت ورغلی و چې په دالېز کې ډاکټر مدن لال ته ورتاو شو، ورته وې ویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـډاکټر صېب؟

ـها؟

ـيوه خبره درته وکم، خپه کېږې خو به نه؟

مدن لال حيران ورسره ولاړ و، همکارانو ته وکتل وې ويل:

ـنه، تاويلدار صېب، وايه څه خبر؟

عين الدين خان پر ږيره لاس راوکيښ، وې ويل:

ـويم کشکې مو سولمان وشي .

او چې ده هماغسې حيران وپوښتل:

ـولې؟

تحويلدار هم په هماغه مهربانه لهجه، پسې زياته کړه:

ـته ګوره ډاکټر صېب، داسې ښه سړی يې... هرڅه دې شکور ښه دي.. دا دونيا خو دې شکور ښخې ښه ده. کشکې ايمان راوړې، چې اخيرت دې هم سم شي. جنت ته به لاړ شې، که خدای کول... که مې رينښتيا پوښتې، د دوزخ اور مې ولاکه دربانديې لورېږي.

له دې سره د مدن لال سترګو خپله خاصه ځلا وکړه. همکاران يې پوه شول چې بيا ټوکه ورغله، وې خندل، وې ويل:

ـهی، هی، تاويلدار صېب... چې هېڅکله په خبر پوه نه شوې.

تحويلدار په تعجب وروکتل، خو مخکې له دې چې څه وويلای شي، ډاکټر مدن لال هماغسې ورزياته کړه:

ـدوزخ ته به نه نوزه ولې ځم زوروره؟.. دوزخ ته خو به ته خوارکی روان يې چې دلته دې هم له لمانځه او اوداسه پرته نور څه ونه کړل. څه پکر که يې چې جنت يې تا غونديې ناشوقو ته جوړ کړی دی، ها؟.. ته سکه وايې هلته به هم دغسې تسپې په لاس او جای نماز پر اوږه ورته ګرځې، ها؟...

او خپله يې په خپل ځواب کې وويل:

ـولاکه يې مخ لا ووينې!.. تې (ته يې) خپله پکر وکه.. ستا دا شين کټی سر او ببره ږيره که د جنت حورې ووينې نو څه شی به وکې، ها؟.. ويم په خدای چې په چغو چغو خو هرې خوا ته درنه وتښتې!.. ته سکه وايې دا دومره ښايسته حورې خدای دې ته پيدا کړې چې بيا يې ستا په سر او ږيره وډاروې، ها؟...

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا وخت یې د همکارانو خندا خبر ورغوڅه کړه. د تحویلدار خوله هم پرې جینګه شوه. او مدن لال د دوی په خندا کې ښېرته وړاندې لاړ:

ــویم که زما منې، نو راځه سړیه ته هم له خیره راهندو شه... هم به په دې دونیا موږ غوندې خپلې سندرې ورته وایې، اتېونه به ورته کوې، هم دې هغه دونیا د مرچو له قراره بوله... که څنګه؟

او د همکارانو خندا یې بیا په کې ورکړس وهل. د ډاکټر نصیري خو ښېخي اوښکې په غومبورې راوبهېدې. په داسې حال کې چې لمدې سترګې یې په ورغوي پاکولې، ویره خوله یې عین الدین خان ته وروکتل، وې ویل:

څنګه شوې، تاویلدار صېب؟.... ښه یې کړي، که نورڅه هم غواړې.

او تحویلدار ته چې پوره خړ شوی و. بله هېڅ چاره ورپاتې نه شوه، بې له دې چې سر وڅنډې ووایي:

ــدا کاپر ولاکه د خدای لارې ته راولې .

او دغسې د ټولو په خندا کې ترې رهي شي.

خو له دې ټولو بې سُره غوندې ټوکو سره- سره، ډاکټر مدن لال بیا هم پر ټولو ګران و. هېڅا څه خاصه مدعا یا خدای مه که دښمني نه ورسره درلوده. ټول پوهېدل چې هغه که له خولې یوڅه خوشې دی، نو هغومره یې بیا زړه پاك او بې غرضه دی. هغومره یې ښه هر چا ته رسي او په دې خبره، ان د لابراتوار تکنېشن سلیم جان لا قانع و، چې ډاکټر مدن لال تر بل هرچا ډېرې ټوکې ورباندې کولې. هغه لیدل چې ډاکټر مدن لال که له یوې خوا ټوکې ورباندې کوي، نو له بلې خوا یې هغومره نازوي هم، هغومره څان د ځینو نورو غوندې ورباندې ډاکټر ډاکټر کوي هم نه. پر دې سربېره، داسې نه وه چې ډاکټر مدن لال نو ګنې یوازې په ده باندې خپلې ټوکې کولې. نه، هغه د ده هره ټوکه هم په ورین تندي زغملې وه او مدام یې د یوه انډیوال غوندې چلند ورسره کړی و. او دا هغه څه وو چې سلیم جان تر اوسه په وار وار ترې لیدلي وو او هر وخت یې له دې امله ښه ترې راغلي و.

په دې ډول، د دوی ژوند دغسې راضي او خوشاله په وړاندې روان و، چې یوه ورځ یوناڅاپه خلقیانو کودتا وکړه او ټول شیان بل ډول شول. بس چې د "انقلاب" د هغو لومړیو ورځو ولولې کښېناستې، نو هر لور "انقلابي بدلونونه" هم پیل شول. ښکاره خبره ده چې د دوی روغتون هم له دې پېښو خوندي پاتې نه شو. دلته هم د "ثور انقلاب" خپل "انقلابي چلند" راواخیست. تر ټولو دمخه عین الدین خان تحویلدار د اخواني په نامه ونیول شو، چې بیا یې نه د مړي پته ولګېده، نه د ژوندي. بیا دروغتون سرطبیب "له ښه مرغه" مازې له کاره پسې واخیستل شو او پرځای یې "انقلابي سرطبیب" له "خلقي روحیې" او "انقلابي ولولو" سره راغی. په دې پسې څو نور ډاکټران او د روغتون کارکوونکي هم، څوك په دغه څوك په هغه نامه، ترې تم شول او پاتې کسان د "ګوندي ملګرو" له خوا تر "انقلابي څارنې" لاندې ونیول شول. بس په څو ورځو کې ډار او وارخطایي هر لور خوره شوه. هر چا ته چې دې کتل، له خپل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیوري په تېښه کې وه. ټول پر ټولو شکمن وو او هر چا له هرچا ځان ساته. په تېره بیا دی نوی راغلی د اداري مامور، سمیع الله خان همدرد، خو د ټولو په هېڅ ساړه ورننویستل. دا د خدای بنده، سره له دې چې مازې د مامور په حیث روغتون ته راغلی و، بیا هم داسې په هر چا ورخلقي خلقي کېده، لکه دا ټول روغتون چې یې د پلار په قواله وي. په هرچا چې به یې خوله ورخلاصه شوه، ځای پر ځای به یې هم د "ارتجاع ګوډاګی" ترې جوړ کړ، هم "د امپریالیزم". اوس نو کوم و هغه د نر زوی، چې ترې خلاص یې کړي .

له همدې امله ټولو په دې امین کړه چې دا سړی "بې څه" نه دی. په دې وړه څوکۍ داسې په هر چا ورتېره تېره کېدل، خوشې او وړیا نه شي کېدای. ضرور کومه "غټه پایه" لري. ځکه خو ټول لیرې ترې ګرځېدل. د ده هم خدای شته له هېڅچا سره چندان جوړه نه وه. یوازې له تکنېشن سلیم جان سره یې وضعیت یو څه سم و، هغه هم په لومړي سر کې نه، هسې یې وروسته وروسته لکه چې طبع ورسره ولګېده .

طبیعي ده چې دا ټولې خبرې د دې سبب شوې، چې هرڅوك ځان له نویو انقلابي شرایطو سره "عیار" کړي او په خپلو خبرو او کړو وړو کې بدلون راولي. خو ډاکټر مدن لال بیا هم تر ډېره حده هماغه سړی پاتې و. نه یې له خپلو ټوکو چندان لاس اخیستی و، نه یې هم نور کړه وړه له نویو شرایطو سره په لازمه اندازه عیار کړي وو او دا کار یې د نژدې انډیوالانو د اندېښنې سبب و. ځینې ځینې خو یې له دې امله ورته په قار لا وو، سره له دې یې په خوله لاس اینښی و، که ګوندې خپله واوري. خو چې دی بیا هم سم نه شو، نو اخر د دوی حوصله هم ورته تمامه شوه. هماغه و، چې ډاکټر افضلي یوه ورځ له ځان سره ګوښه کړ او وار د واره یې ورته وویل:

ــمدن لاله! دې خولې ته دې لږ پام کوه .

او چې ده حیران وروکتل، نو هماغسې په کلکه وراندې پسې لاړ .

ــګوره سړیه!.. دا هغه وختونه نه دي، چې هرڅه دې زړه غواړي، ویې ویلای شې، دا د خلقیانو حکومت دی، د سرو خلقیانو!.. پوه شوې؟

خو ډاکټر مدن لال بیا هم خبر په ټوکه واړوله:

ــپوېږم چې د خلقیانو حکومت دی،. مګر دا په ما پورې څه اړه لري؟

ــڅنګه په تا پورې اړه لري؟

ــرښتیا وایم.. د خلقیانو یې له ما سره څه؟

او مخکې له دې چې ډاکټر افضلي څه وویلای شي، هماغسې په ټوکه وراندې لاړ:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـزه خو شکر هندو یم کنه.. تاسې غونډې مسلمان خو نه یم چې خپل دین راته جنجال شي.. زما یې ستاسې په کمونیستۍ او اخواني توب څه، ها؟...

ډاکټر افضلي چې ښکاره بې حوصلې شوی و، په قار ورغوڅه کړه:

ـدا خوشې چټيات مه وایه سړیه... دا خلقیان دي، خلقیان!.. په دې خبرو دې نه دي ویشتلي، چې هر چا ته یې زړه تنګ شي چاره یې ورکوي .

او ډاکټر مدن لال، چې خدازده ولې د ډاکټر افضلي بې حوصلې توب خوند ورکاوه، بیا هم هماغسې موسکی شونډې وویل:

ـویم که خلقیان هم دي، د هندو او مسلمان تمیز خو به کوي کنه.. دومره خو به دوی هم پوېږي چې یو هندو اخواني کېدای نه شي. که څنګه؟

ډاکټر افضلي ته لا قار ورغی، په ملنډو یې تکرار کړه:

" ـد هندو او مسلمان تمیز خو به کوي!" هه... دا دومره خلك یې ټول په مسلمانۍ ونیول، ها؟.. دا ټول اخوانیان وه؟

او په داسې حال کې چې تریو تندی یې نېغ د ډاکټر مدن لال سترګو ته کتل، پسې زیاته یې کړه:

ـهسې خدای کوه چې ګوتو ته ورنه شي.. که یې یو وار شکنجو ته ورکړې، بیا به دغه ته هندو په جار جار چغې وهي، چې تر تا بل غټ اخوانی نه شته!... پوه شوې، که دې اوس هم سر نه دی خلاص؟

دا ځل مدن لال هم ټوکې پرېښودې، مهربانه یې ډاکټر افضلي ته وکتل، وې ویل:

ـپوه شوم انډیواله، ښخي پوه شوم... دوخته لا پوهېدم.

او له لنډې چوپتیا وروسته په اندېښمنه لهجه وړاندې لاړ:

ـګوره ډاکټره! ما ته دا ټولې خبرې رامالومې دي، خو بیا هم... ته ښه خبر یې چې زه د دې ګوند او ګوندبازیو سړی نه یم... نه مې د چا له دولت سره غرض شته، نه له سیاست سره... ډاکټر سړی یم خپله ډاکټري ورته کوم، په دې کې به لا څوك څه راسره لري؟.

له دې سره ډاکټر افضلي هم نرم شو، وې ویل:

ـموږ هم نه دي ویلي چې سیاسي سړی یې... ما ته ګوره، په هېڅ ګوند کې نه یم. بیا مې هم له ډاره میرګی نیسي... پویېږې؟، دا بل ډول خلك دي.. خدای دې په ګیر مه ورکوه. که یې یو وار ګیر کړې، بیا دې څو ګوندي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

توب او نه ګوندي توب مالومېږي. د وخته به يې لا څرمن درنه کښلی وي... دا خلك سړی اول له تېغه تېروي، بيا يې پوښتنه کوي چې ملامت و که نه.

ډاکټر مدن لال خدازده ولې بې حوصلې شو چې په لړ لوړ ږغ يې ورغبرګه کړه:

ـښه، نو څه شی وکم، ها؟

ـهېڅ، خپلې خولې ته دې پام کوه، چې يوه بېځايه خبر ونه کې.

ـنه مې ده کړې، سريه.. يوه بېځايه خبره مې هم نه ده کړې، که مې کړې وي هم، مازې ټوکه به مې کړې وي. هغه هم ونه کم؟

ـهوکنه... اصلي خبره همدا ده چې ټوکو ته دې پام کوه. هسې نه چې په کومه بده بلا ترې واوړې.

مدن لال چې نور هم بې حوصلې شوی و، لالهانده وچونګېده:

ـتر دې خو نو سم راته ووايه چې مړ شه.

او دې ځواب يې د ډاکټر افضلي حوصله هم ختمه کړه. تېره يې وروکتل په ګواښ يې وويل:

ـډېر بحث ته حاجت نه شه. ته پوه شته او کار دې... چې زړه دې غواړي هغسې وکه، خو دومره درته وايم چې ما، دا دی د ټولو په نمايندګي غاړې دربانديې خلاصې کړې، بيا ونه وايې چې چا نه وو راته ويلي.

او چټك له کوټې څخه د وتو په نيت وخوځېد، خو وره ته يې لا نه و رسېدلی، چې مدن لال پسې ږغ کړه:

ډاکټره!

او چې ډاکټر افضلي ودرېد، ورغی، ټينګ يې په غېږ کې ونيو، وې ويل:

ـخير يوسئ، چې دومره غم مې درسره دی .

ډاکټر افضلي په خواخوږی ورته وموسل. بيا يې د ډاکټر مدن لال سترګو ته وکتل چې اوښکې په کې راټولې وې، نرم يې په اوږه کښېکښود او دغسې چوپه خوله ترې ووت.

له ډاکټر افضلي سره ږغېدو د ډاکټر مدن لال په وضع کې يو څه نور بدلون هم راوست، هسې خو يې پخوا هم د خلقيانو له راتلو سره ټوکې لږې کړې وې، خو اوس يې هغه د چا خبره هر کار په اوداسه کاوه. سره له دې چې سړی له ورايه پرې پوهېده چې څومره له دې کبله ځورېږي، بيا يې هم انډيوالانو په خوښی سره ليدل، چې ډاکټر مدن لال اوس په لا ډېر زيار خپلې خولې ته پام ساتي. مازې وخت ناوخته به بيا هم کومه بې سوره غونډې ټوکه ترې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وشوه. خو دا کار به يې يوازې هغه وخت وکړ، چې لومړی به يې هېڅ طاقت ونه شو او دويم به ښه ډاډه و، چې په نژدې شا و خوا کې له "خلقي ملګرو" څخه څوك نه شته. او ښځې ټوکې پرېښودل يې د يوې "تاکتيکي محاسبې" له مخې خپله هم نه غوښتل ده باور درلود، چې که يو دم له ټوکو لاس واخلي او يومخ بل سړی شي، نو ارو مرو به خلقيان پرې شکمن شي چې دا سړی ولې داسې يو دم چوپ شو؟ ضرور کوم پسات په کې شته! له همدې امله يې له ځان سره پتيېلې وه، چې ورو ورو او په تدريج سره دا کار وکړي، هم به يې خپل زړه له خپګانه نه وي چودلی، هم به هرڅه ټولو ته عادي او نورمال برېښېدلي وي. خپل دا فکر يې څو ورځې مخکې ډاکټر نصرت ته هم بيان کړی و، د هغه هم ورسره خوښ شوی و، مازې دومره يې په پای کې ورته ويلي وو، چې بيا هم له احتياطه کار واخلئ.

په دې ډول کارونه ورو ورو مخ په سمه روانېدونکي وو، چې اخر هغه سهار وختي هم راورسېد. ډاکټر مدن لال د هر وخت په شان د ناروغانو د ناروغيو رپوټونه په لاس، کوټه په کوټه ګرځېده. دومره ناروغان يې لا نه وو ليدلي، چې د اداري سرکاتب عبدالصبور خان مخې ته ورغی. تريو تندی او نيولې څېره يې ګېډه ټينګه په منګولو کې نيولې وه. د خوږو له زوره يو مخ ستمېده، چې ده ته راورسېد، دستي يې ترې وپوښتل:

ــ څه پېښه ده صبور خانه!... څنګه داسې تاو وپېچ کېږې؟

عبدالصبور خان منګولې لا په ګېډه ټينګې کړې، زهير وچونګېده:

ــ پوښتنه يې مه کوه ډاکټر صېب... له پښو ولوېدم .

ــ ولې؟ ... خير خو دی؟

ــ نس مې ډېر راته خوږېږي.. درسته شپه په عذاب وم، له نيمې شپې راهيسې مې سترګې نه دي ورغلي.

ډاکټر مدن لال په خواخوږۍ سر ورته وخوځاوه، د سرکاتب ګېګډې ته يې وکتل، وې ويل:

ــ حتماً به څه شی بد دربانديې لګېدلی وي.. بېګا دې څه شی وخوړل؟

ــ نه پوېږم صېب... چېرته مېلمه وم، خدازده څه زهر او زقوم مې وخوړل چې داسې مې په خېټه کې کانې شول، هېڅ نه هضمېږي.

او بيا له درده وستمېده، خو ډاکټر مدن لال په کټکي پرې وخندل:

ــ زوروره! ډوډۍ که د بل وه نس خو دې خپل و کنه... چې ډوډۍ وړيا شي، سړی به ځان پې وژني؟

بيا يې د عبدالصبور خان ګېډه څو ځايه کښيکښوده، وې ويل:

ــ راځه!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مخکې شو، سرکاتب هم دغسې ناارمه ورپسې وخوځېد، چې لا براتوار ته ورسېدل. مدن لال په کيڼ ګوټ کې ولاړې الماری ته ورغی. دوه د تابليتو پاکټونه يې ترې راوويستل، بېرته ده ته راغی، وې ويل:

ــواخله!... دغه د هضميت ګولۍ دي، دا نورې هم د خوړو لپاره دي... يوه يوه دانه يې همدا اوس دستي وخوره، که يې فايده ونه کړه، يو ساعت پس ته يوه بله د هضميت ګولۍ هم وخوره... او ګوره.. باديګر د بل په ډوډۍ ځان مه وژنه. پوه شوې؟... څه زياتې.

عبدالصبور خان زهير ورته وموسل، دوه تابليته يې په هماغه لابراتوار کې له ستوني تېر کړل. وروسته له هغه يې له ډاکټر مدن لال څخه مننه وکړه. بېرته ترې رهي شو. شېبه پس دی هم دالېز ته پسې راووت، چې له ليرې يې سرکاتب بيا هم دغسې په عذاب روان وليد، په زوره يې وررېغ کړه:

ــګوره صبور خانه! تا ته وايم!

او چې هغه تر شا وروکتل، هماغسې په لوړ اواز يې پسې زياته کړه:

ــچې دباندې ووتې، يو څو نه راستنېدونکي تېزونه هم واچوه... روغ رمټ به شې.!

له دې سره په دالېز او نژدې شا و خوا کوټو کې خلکو وخندل. سرکاتب هم په زحمت خوله جينګه کړه، له څو واره سر ښنډلو وروسته بېرته رهي شو.

ورځ د معمول په شان تېره شوه. خو په دا بله ورځ ډاکټر مدن لال بې له کومې مخکېنۍ خبرتيا کار ته رانه غی. نه يې د ناروغۍ پاڼه راولېږله، نه يې د عادت پرخلاف د خپل نه راتګ چا ته څه ويلي وو. همکاران يې لږ حيران شول خو دومره زی يې په کې نه واهه، ځانونه يې په دې قانع کړل چې ښايي کوم ناڅاپي کار ورپېښ شوی وي او دی يې د احوال ورکولو ته نه وي پرې ايښی. خو چې په دا بله ورځ يې بيا هم درك نه شو مالوم، نو ورو ورو دوی ته هم انديښنې ورپيدا شوې. په اوسنيو شرايطو کې داسې ترې تم کېدل؟... څه داسې خبر نه وه چې سړی په کراره پرېږدي. هماغه وو چې د دوی زړونو هم بې اختياره بدې ګواهۍ پيل کړې، چا و چا خو لا خدازده څه څه خوبونه ورته وليدل. غرمه مهال اخر د ډاکټر افضلي طاقت ونه شو، دې نورو ته يې وويل چې که ډاکټر مدن لال نن هم روغتون ته رانه غی، ضرور به يې مازديګر کاله ته ورځي او درك به يې مالوموي. خو دوی لا په همدې چورتونو کې وو، چې مدن لال يو ناڅاپه راپيدا شو، هغه هم روغ رمټ. تر ټولو مخکې ډاکټر نصيري وليد. وارخطا وروړاندې شو چې پوښتنه ترې وکړي، خو ډاکټر مدن لال مازې ترخه ورته وموسل. دغسې چوپه خوله د سرطبيب کوټې ته ترې ننووت. چې بېرته راووت، هم ورته نه ودرېد. بس دومره يې ورته وويل چې:

ــاوس نه.. بيا پس ته.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او هك حيران ډاكټر نصيري يې پر خپل ځای ولاړ پرېښود. پاتې ورځ يې هم په كار مشغوله تېره كړه. رخصتي ته ايله نيم ساعت پاتې و، چې د ډاكټر نصرت په كوټه كې سره يوازې شول، دوی هم سمدستي ترې وپوښتل.

ــخير خو و ډاكټره... څنګه داسې يو دم ورك شوی؟

مدن لال پيكه خوله ټولو ته وكتل، وې ويل:

ــ رغ مه لره چې بلا وه بركت يې نه و... هسې خدای بچ كړه.

او په لنډ ډول يې ټوله كيسه ورته وكړه، چې څنګه ورمه شپه د اګسا خلكو (د انقلاب د ګټو ساتندويه اداره، يا د نور محمد تره كي استخبارات) له كاله ويستلی او له ځان سره بېولی و او بيا يې هلته څنګه او څومره په ټولو ډبولی و. له دې سره يې لمن پورته كړه، ملا او ډډې يې دو ته وروښودې چې يومخ تغمې تغمې وې، پسې وې ويل:

ــكوناټې او لينګې مې تر دې لا بتره دي.

ډاكټر نصيري بې اختياره وپوښتل:

ــنو وې نه ويل چې ولې؟

ډاكټر مدن لال ترخه ورته وخندل:

ــويلي يې د ثور پرتمين انقلاب ته مې سپكاوی كړی.

او چې دوی حيران وويل:

ــهن؟!

د خپلې خبرې په روښانتيا كې يې پسې زياته كړه:

ــابله ورځ سركاتب صبور خان راغی ډېر په عذاب و نس يې خوږېده. ګولۍ مې وركړې، ورته ومې ويل چې يو څو نه راستنېدونكي تيزونه هم واچوي. بس همدا خبره يې راته بانه كړه .

دې خبرې ټول بې اختياره وموسول. خو ډاكټر افضلي بېرته تندی تريو كړ، په منت ناكه لهجه يې وويل:

رښتيا وايي كنه... نه راستنېدونكی خو دوی د ثور انقلاب ته وايي. تا بيا په تيز باندې څنګه دا نوم ايښوده؟

ډاكټر مدن لال، لكه ملامت ماشوم، څوړند سر ورغبرګه كړه:

ــخوشې مې خولې ته راغله.. زه څه خبر وم چې ټوكه به راته متاكه شي؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډاکټر نصرت وپوښتل:

ــچې څنګه یې بېرته راخوشې کړی؟

مدن لال وویل:

ــهسې خدای فضل راباندې وکه... ویلې یې، موږ خبر یو چې له انقلاب ضد بانډونو سره تړاو نه لرې، ځکه مو دا ځل مازې غوږونه درتاو کړل، چې بادیګر داسې رذالتونه ونه کې، خو که درپوه شوو چې نور پسات هم درکې شته، بیا به دې نو موږ هم ښه سم خوش شو!

او د دې نورو غوندې په چورتونو کې ډوب شو. اخر ډاکټر افضلي چوپتیا ماته کړه. هماغسې قارجن یې مدن لال ته بیا منت پیل کړ:

ــپه خوله مې درته وویل چې دې خولې سره دې پام کوه، پام کوه... خو نه، هېڅ اثر یې درباندې ونه که. لکه دېوال ته چې مې ویلي وي.. اوس دې ولیدل چې څه یې دروکړه؟

بیا چوپ شو، چې قار یې سره کښېناست، نرم او د نصحیت په دود وړاندې لاړ:

ــخیر.. دا ځل خو بچ شوې، په اینده کې پام کوه.

بیا یې دې نورو ته مخ ور واړاوه پسې زیاته یې کړه:

ــباید ټول له احتیاط کار واخلو. دا وخت د بېځایه خبرو نه دی، خدای مه که په داسې بلا به اوښتي یو، چې بیا به خپله هم ورته حیران یو.

ډاکټر نصیري سر وګراوه، سرګردانه یې لکه له ځان سره چې ږغېږي، وویل:

ــچې دا به د چا پسات وي؟

ډاکټر افضلي ورغبرګه کړه:

ــنو بل به یې لا څوك وي سړیه... زه خو یې د همدې سمیع الله خان کار بولم .

چې ټولو ورسره ومنله، ډاکټر نصرت بیا قارجن پرې ورزیاته کړه:

ــاها... اوس رامالومه شوه چې دا د خنزیر بچی ولې داسې په هر چا وربرګ برګ کېږي.

ده ته هم ټولو سر وخوځاوه، هماغه وو چې په یوه سلا یې پرېکړه وکړه، چې سبا به کار ته له راتلو سره سم، خپل ټول باوري انډیوالان د سمیع الله همدرد د اګسا له غړیتوبه خبروي او ترې غواړي به چې لیرې دې ترې ګرځي. یو بل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کار هم وشو. هغه دا چې، ډاکټر مدن لال هم له دغې ورځې وروسته په نژدې انډیوالانو کې په "نه راستنېدونکي مدن لال" مشهور شو .

په دا بله ورځ چې روغتون ته راغلل، نو رښتیا یې هم سملاسي د خپلې پرونۍ پرېکړې په عملي کولو لاس پورې کړل، هر چا ته چې یې هر باوري انډوال یوازې په ګیر ورغی، د سمیع الله همدرد په باب یې خبرداری ورکړ او ترې وې غوښتل چې پام دې ورسره کوي. ډاکټر مدن لال خپله لابراتوار ته ورغی. چې له تکنېشن سلیم جان سره یوازې شو، لومړی یې د هغه د پوښتنې په ځواب کې خپله ټوله کیسه ورته وکړه، بیا یې ترې وغوښتل چې د اداري څانګې له سمیع الله خان همدرد څخه دې ځان ژغوري ځکه چې د اګسا غړی دی او د ټولو په باور دی هم، هغه په ګیر ورکړي. سلیم جان لکه هېڅ چې یې زړه ته نه وي لوېدلي، حیران وویل:

ـڅه و..ا..یې!.. سمیع الله خان؟!

او چې ده ورته "هو" کړه، نو ډېره مننه یې ترې وکړه، چې دی یې هم پرې خبر کړ. بیا یې ټینګه وعده ورکړه چې ضرور به ځان ترې ساتي. خو چې مدن لال ترې ووت، په ارامه یې اوږده ساه وکښله او راضي یې له ځان سره وموسل، چې راز یې تر اوسه لا چا ته نه و رسوا شوی .

لفبرا، انګلستان

1999/3/17م کال

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لاس بیه

نه پوهېږم ولي ځینې خلك داسې دي چې په هغه اول نظر دې لا بد ترې راځي. برناحقه، بې موجبه بې له دې چې خپله یې هم په علت پوه شې. او ځینې نور یې بیا همداسې بې له کوم خاص دلیله ښه درباندې لګي .

غني، له ښه مرغه په دې دویمه ډله کې راته. سره له دې چې نه یې خوی خاصیت رامالوم و، نه یې نور کړه وړه او څېره د څه خاصې پاملرنې وړ وه، بیا مې هم خدای شته په هغه لومړي ځل لیدو ښه ترې راغلل؛ او دا، اوړی یو ښایستوکی سهار و. زه د هر وخت په شان دفتر ته روان وم. له ښایسته ډېرو اشنا کورونو او واټونو دغسې بې خیاله تېر شوم. اخر هغې نوې جوړېدونکې ودانۍ ته ورورسېدم چې له پسرلي راهیسې بیا کار پرې کېده. د ودانۍ کار ښه پرمخ تللی و. استاکاران یې اوس د چت په پوښلو لګیا وو. له عادت سره سم مې نن هم دغسې په تلو تلو کې وروکتل. لا سم نه وم ترې تېر، چې غني مې ولید وچ کلك د منځوی ونې خاوند ځوانکی و، له اوږدې نرۍ غاړې او تېره لمر وهلي مخ سره د ختو ډکه کاسه پر سر له اوګیرې څخه د ودانۍ خوا ته رهي و چې ما ته راورسېد، خدازده څنګه مې وروکتل چې لنډ ودرېد، راته وې موسل. ما هم نرم ورته وموسل، ترې تېر شوم. مازدیګر چې بېرته تلم، هم تقدیری بیا په مخه راغی او یو بل ته له بیا موسلو وروسته هریو په خپله لاره لاړو.

دوه ورځې همداسې تېرې شوې. په دې دوو ورځو کې مې هغه څو ځله نور هم ولید. هرځل هماغسې په مازې موسلو له یو بل څخه تېر شوو، بې له دې چې څوك خوله په خبر خلاصه کړو، خو د درېیمې ورځې په مازدیګر غني بیا وار راڅخه دمخه کړ او د لومړي ځل لپاره یې سلام راواچاوه. خوشاله مې د سلام ځواب ورکړ. لنډ ورتم شوم او د کار ستړې مشې مې ورته وویله. په دغه ورځ مې یې د نامه پوښتنه هم وکړه. ښکاره ده چې زموږ خبر وروسته له دې په همدې ځای ختمه نه شوه. ورو ورو له یو بل سره ورغېدو او د ورځو په تېرېدو مو تر یوه حده سره وپېژندل. زه اوس خبر وم چې غني د مور و پلار مشر اولاد دی، تر اتم ټولګي پورې ښوونځي ته تللی، دوه وروڼه او یوه خور لري، چې اوس هم ښوونځي ته ځي. مور یې ژوندۍ ده او په کاله کې د خلکو جامې په مزدورۍ مینځي. پلار یې درې نیم کاله مخکې په حق رسېدلی او تر مړینې پورې یې ښایسته ډېر کلونه د ښار په ښوونځي کې چپړاسي توب کړی و. سره له دې چې لیك لوست یې نه وو زده، د روښانه فکر خاوند و او د ژوند تر ټولو لویه هیله یې دا وه چې ماشومان یې د ده غوندې نازده کړې پاتې نه شي. غوښتل یې ټول ښوونځی وواییي، د پوهې او کمال او ښو څوکیو او معاشونو خاوندان شي. خو دپلار له مړینې وروسته یې د غني په هکله ارمان نیمګړی پاتې شوی و. دوی ډېر ژر لیدلي وو چې یوازې د مور په مزدورۍ یې ګوزاره نه کېږي او د پلار د تقاعدۍ لپاره چې دولت څه روپۍ ورکړي، هغه یې ایله د پلار د ګور کفن او خیر و خیرات او نورو وربانډې پورونو د خلاصولو شوی. بس لنډو ګنډ د چا خبره سپېره کندو ته کښېناستلي وو. هماغه وو چې غني ښوونځی پرې ایښی و، خوارۍ او مزدورۍ یې پیل کړې وې او دا و تر دا اوسه یې شپه ورځ همدا هڅه کوله چې لږ تر لږه یې د ورپاتې یتیمانو په برخه کې د پلار ارمان پوره کړي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې ډول زما او غني ترمنځ یوه ګلالۍ انډیوالي پیل شوه. سره له دې چې دا یو عجیب شانته انډیوالي وه، ځکه مورِ مازې د غني د کار په ځای کې سره لیدل، بیا هم د وخت په تېرېدو خدای شته ډېر سره ګران شوو او د یو بل د لیدو شوق له یوې ورځې بلې ته راکې زیاتېده. زه اوس هر سهار لږ وختي کار ته تلم، چې له غني سره لږ ډېره شېبه ودرېدای شم. او مازدیګر به مې هم په لوی لاس لږ راباندې ناوخته کړه، ترڅو سم د غني د رخصتۍ په وخت ودانۍ ته وروړسېږم او بیا نو هلته لږ په ارامه د زړه خواله ورسره وکړای شم. د غني له ما سره خبرې خوښېدې. تر اوسه یې څو ځله دا خبره راته کړې وه او زما یې تر دې لا هم غیرت، همت او مدام داسې په زیار او اخلاص کار کول خوښېدل. ډېر زیارکښه ځوان و. هر وخت به یې داسې تکړه کار کاوه، چې تا به وې د رستم زور یې په متو کې دی. لکه هېڅ ستړیا چې نه پېژني. ښه مې په یاد دي، یوه ورځ مې په خبرو خبرو کې په ستاینه ورته وویل:

ــیره غني جانه! دې یوه شي ته هر وخت حیران یم.

ــڅه شي ته صېب؟

ــویم ته ګوره... داسې په ځان خوار یې. خو چې کار ته دې ګورم، حیران پاتې شم چې دې سړي په دې متو کې دومره زور له کومه کړ؟

غني په یوه عجیب خواشیني نظر راوکتل، وې ویل:

ــڅه وکم مامور صېب. چاره څه ده؟... یوه لپه یتیمان راله غاړې دي... که زه دې سختیو ته ځان ورنه کم، د هغو به څه حال وي؟

او له یوه ساړه اسوېلي سره یې پسې زیاته کړه:

ــنه دې دي اورېدلي چې وایي "مجبور ته مه وایه زوروره"؟

دې ځواب یې داسې سخت تاثیر راباندې وکړ، چې نور مې هېڅ وته نه ویلای شول. په داسې حال کې چې زړه مې له درده څړیکې کولې، دغسې خواشینی ترې لاړم او خدای شته ساعتونه ساعتونه یې په کاله کې هم په کراره پرې نه ښودم. په دا بله ورځ چې ورسره مخامخ شوم، نو یو څه د ډاډګیرنې هڅه مې یې وکړه او کوښښ مې وکړ چې د راتلونکي لپاره یې هیله من کړم، خو ده، لکه هېڅ چې یې زما خبرو ته پام نه وي، نرم وموسل وې ویل:

ــپرون مې لکه چې ډېر خپه کړې.

ما هېڅ ځواب ورنه کړ او دې هماغسې موسکی شونډې وړاندې لاړ.

ــبښنه غواړم... بیا به هېڅکله داسې خواشینې کوونکې خبره راڅه وانه ورې.

ما، مازې وویلای شوه:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

_نه،نه...

او غوښتل مې نورځه هم ووایم، چې دی په خبر کې راولوېد او په هسې خوښې ټوکو کولو یې زما د خندولو هڅې پیل کړې او چې ترې تلم، نو رښتیا مې هم ښایسته ډېر خندلي وو .

شپې ورځې پر له پسې تېرېدې، زموږ لیده کاته د پخوا په شان روان وو. او موږ دواړه له دې امله راضي او خوشاله له ژوند سره په ورانديې تلو، چې یو مازدیګر مې غني نابېره په خپل کارځای کې ونه لید. عجیبه وه دغه نن سهار مې لا ورسره لیدلي وو او اوس یې هېڅ پته نه لګېده. دې کار یو څه حیران کړم، مګر بیا مې هم دومره اندېښنه ورته ونه کړه. ځان مې په دې قانع کړ چې ښایي کوم ضروري کار ورپېښ شوی وي او دی یې لږ وختي د کار پرېښودلو ته اړ ایستلی وي، خو چې په دویمه او درېیمه ورځ یې بیا هم درك نه شو مالوم، نو زما په زړه هم ناارامتیا منګولې ښخې کړې. په څلورمه ورځ خو مې زیاتي طاقت تمام و. هماغه و چې مازدیګر له کاره د راتلو په وخت، ودانۍ ته له وررسېدو سره مخامخ بام ته وروختم او په کار لګیا استاکار، ګل استاد، مې له سترې مشې وروسته وپوښته:

_استازه، دا څو ورځې وشوې چې ستاسو یو کارکوونکی، غني خان په خپل کار نه مالومېږي... چې دا ولې؟

ګل استاد خواشیني پاس راوکتل، وې ویل:

_هو مامور صیب!... غني جان زیاتي کار ته نه راځي.

_ولې، خیر خو دی؟.. خپله یې کار پرېښود، که تاسې له کاره پسې واخیست؟

_نه صیب، نه یې خپله کار پرېښود، نه بل چا له کاره پسې واخیست.. هغه غریب زیاتي د کار کولو له ښې ووت.

دې ځواب یې یو دم ټکان راکړ، وارخطا مې وویل:

_چګي شی (څه شی)؟~

ګل استاد په تعجب وویل:

_نه یې خبر؟!

او چې ما ورته "نه" کړه، ده هم په لنډ ډول کیسه راته وکړه، چې څنګه تېره یکشنبه ودانۍ ته د راختو په وخت، د غني سر ځرخېدلی او له بامه لاندې رالوېدلی و.

او پسې وې ویل:

_دستي مو شپاخانې (روغتون) ته یووړ. هلته مالومه شوه چې درې پوښتۍ او ښي لاس یې مات دی. دا وخت حاجي صګیب (د ودانۍ څښتن) هم راورسېد. خیر دې یوسي، مخامخ ډاکټرانو ته ورغی، ورته وې ویل چې په روپیو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې چورت مه وهئ، هرڅومره روپۍ چې پرې لګېږي زه ورته ولاړ یم. تاسې د سړې چاره وکئ... خو ډاکټرانو ورته وویل چې د پوښتیو ایلاج (علاج) به یې لا وشي. منګر (مګر) د لاس چاره یې نه کېږي.. هډوکي یې جزغی جزغی دي... هماغه وو چې په بند کې یې غوټ ورپرې کړ.

دې خبرو داسې وبوږنولم، لکه پر سر او مخ چې مې د غومبسو ځاله رالوېدلې وي. هېښ پېښ پر خپل ځای ولاړ وم. دغسې لالهاده مې استاکار ته ورکتل، چې د ودانۍ د څښتن په ستایلو سر شو:

ــله حاجي صېب سره دې خدای ښه وکي، ډېر نېك سړی دی... د غني جان د ایلاج ټول لګښت یې په غاړه اخیستی... هر وخت پوښتنې ته ورځي، هر ځل څه مېوه، څه خواړه ورسره وړي.

او په یوه له ویاړ او احسانه ډکه لهجه یې پسې زیاته کړه:

ــپنځه زره روپۍ یې نورې هم، دغسې ورکړې!

په ما باندې خدازده ولې، د قار څپې راودانګل. بې اختیار وګړېدم:

ــپنځه زره روپۍ، پنځه زره!.. هه... چې دا روپۍ خلاصې شي، نو بیا؟... د هغه لاس بیه، چې د چا په کار کې غوڅ شي، بس همدومره ده؟ !

ګل استاد څو شېبې دغسې هك حیران راوکتل، خو هېڅ یې ونه ویل. او زه، هماغسې قارجن د روغتون په لور ترې وخوځېدم.

8/3/1357ل کال

کابل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدکاره

کریم جان د غلام سخي د دوکان مخې ته پر وړه څوکۍ ناست و. د چایو ډکه پیاله په لاس نرم نرم ورسره ږغېده، چې مخامخ ښځې یې پام ځان ته ورواړاوه. ښځه له کینڼ لاس ته پرتې کوڅې راوتلې وه. پیکه شنه بوغره (چادري) پر سر، نرۍ جګه ښځه وه. هماغلته وړاندې پاخه سړك ته پر وروتلې لار ودرېده. تلولی غوندې یې شا و خوا وکتل چې پر ده یې سترګې ولګېدې، خدازده ولې لږ پرې راتاو شانتې شوه، څو شېبې یې نېغ نېغ وروکتل. دې کار د کریم جان پر تندي د حیرانتیا ګونځې جوړې کړې، څو ګډوډ فکرونه سر ته ورغلل. لا سر ته د ورغلیو فکرونو په سره سمولو لګیا و چې ښځې بېرته مخ ترې واړاوه، وړاندې د بازار په منځ کې د تېر شوي پاخه سړك پر لوري وخوځېده. خو څو ګامه پس بېرته ودرېده، بیا یې ده ته تر شا وروکتل. بیا بېرته یو څو ګامه وړاندې لاړه، بیا بېرته ودرېده، ده ته یې تر شا وروکتل او چې کریم جان یې بیا هم هماغسې خوا ته ورکتونکی وموند، دا هم راتاو شوه، دغسې ورو ورو او زړه نازړه پرې رارهي شوه. د کریم جان زړه دربا پیل کړه، وارخطا یې یو دوه ګړندي غوړپه له چایو وکړل، یو ګونګ شانته ګومان ورپیدا شوه. ښځې هماغسې ده ته کتل، وار په وار دوکان ته رانیږدې کېده. چې ور ورسېده، پرې ورتاوه شوه، د ده مخې ته غلام سخي ته مخامخ ودرېده. کریم جان، وچ حلق، ښځه له نیږدې، له نظره تېره کړه. دلته له نژدې دومره جګه ورته ونه ایسېده، خو نرۍ او ډنګره اوس هم وه. بوغره یې ښایسته ډېره زړه وه، څو ځایه یې شلېدلې وو، چې په بېلابېلو تارونو بدرنګه ګنډل شوي وو. نورې جامې یې هم خواري، خو پاکې وې. ښځې داسې وښوده لکه له دوکانه چې یې کوم شی په کار وي. د بېلابېلو شیانو پوښتنې یې له غلام سخي څخه وکړې او چې هر وار به د هغه پام د شیانو په پلټلو پسې پر بله شو، دی به بیا کریم جان ته په څنګ وروکتل. کریم جان هم شرمندوکې موسکا پر شونډو څو ځله سترګې ورسره وجنګولې او هر وار یې خواږه خوندور شوقونه ورکې حس کړل .

ښځې اخر هېڅ شی هم ونه پېرل. بېرته رهي شوه. او چې له لږ وړاندې ځایه یې بیا هم ده ته تر شا وروکتل، نو د کریم جان ګومان هم په یقین بدل شو. زیاتي نو دلته کښېناستو ارام نه ورکاوه، ژر یې تشه پیاله پر خپل ځای کښېښوده، غلام سخي ته یې وویل:

ــزه دستي بېرته راځم.

او پاڅېد. ښځه د پاخه سړك پر خوا روانه وه. دی هم پسې رهي شو. ښځه د سړك پر غاړه ښي لاس ته تاو شوه. دی هم بازار ته له وررسېدو سره ښي لاس ته پسې تا شو. خو د خلکو په ګڼه ګوڼه کې یې ښځه ونه لیدلای شوه. وارخطا د ګوتو پر سر ودرېد، غاړه یې د هغې د موندلو په تمه اوږده کړه، چې بیا یې هم ونه لیده، لا یې ګام پسې چابك کړ، تلولی رهي شو. له ښه مرغه یې څو ګامه پس بېرته سترګې پرې ولګېدې. د یوه پلورنځي مخې ته ولاړه وه. ځان یې د هغې د لویو ښیښه یي کړکیو شا ته د اینښو توکو په ننداره اخته کړی و. کریم جان خوشاله وموسل، په زړه کې یې وویل: "شاباس د نور لورې. ماسکه ویل رانه ورکه شوې، خو ته دلته راته ماتل وې...او پرې وررهي شو، چې شېبه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پس هغې هم ولید، ننداره یې پرېښوده، بېرته رهي شوه. کریم جان ځان ورورساوه، څو ګامه دغسې چوپه خوله څنګ په څنګ ورسره لاړ، چې لږ سره یوازې غوندې شول، هماغسې په تلو تلو کې یې ورته وویل:

_سلام، چېرته داسې له خیره روانه یې؟

ښځې بې له دې چې وروګوري، وویل:

_هېچېرته نه، کورته ځم.

پسې وې پوښتل:

_او ته؟

کریم جان لنډ وخندل:

_زه؟... نه پوهېږم، هرځای چې ته وایې.

دی غلی په څنګ وروکتل، څه یې ونه ویل. خو کریم جان وړاندې لاړ:

_څنګه؟ ما هم درسره بیایې؟

ښځې ځان ناګومانه واچاوه:

_چېرته؟

_ستا کور ته کنه.

ښځې بیا په څنګ وروکتل، مانااداره یې وویل:

_هلته به نو څه وکو؟

او چې کریم جان په خندا وویل:

_هېڅ، یو سات به سره کېنو.

دې هم لنډ وخندل، وې پوښتل:

_پیسې لرې؟

_هو کنه.

_څومره؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کریم جان ویاړلي وویل:

ــدغومره خو شته چې ستا چاره پې وشي.

او مخکې له دې چې ښځه څه ووايي، ترې وې پوښتل:

ــوایه، څو روپۍ غواړې؟

ښځې ورغبرګه کړه:

ــیو نیم سل.

کریم جان بې اختیاره تکرار کړه:

ــیونیم سل اوغانۍ؟

ښځې وویل:

ــهو. یونیم سل اوغانۍ، لرې یې که نه؟

کریم جان ناارامه څټ وګراوه، وچونګېد:

ــخود يې لرم... خو دا پیسې لږ ډېرې نه دي؟

ــنه. پې ارزم.

کریم جان څه ونه ویل، دغسې چورتي څو ګامه ورسره لاړ، ښځې وپوښتل:

ــڅنګه، خوښه دې ده که نه؟

کریم جان ناراضه څه وګونېد، خبر یې واړوله:

ــنوم دې چګي شی دی؟

ــڅې کیې؟

ــهېڅ دغسې،

ښځې وویل:

ــمهمه نه ده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسې وې پوښتل:

_څنګه. یونیم سل اوغانۍ. سمه ده؟

_کریم جان بیا خبر واړوله، په اعتراض یې وویل:

_نو لږ تر لږه دې دا عمر خو راته ووایه کنه چې درګرده همدا یونیم سل، یو نیم سل اوغانۍ کیږي... څوانه یې؟

_هو.

_څوکلنه؟

شپږویشت.

_ښایسته یې؟

_هو!

کریم جان په خندا وویل:

_ته کوم چې مخ دې وګورم؟

ښځې ته قار ورغی، وغوریده:

_دلته نه، په کور کې.

او چې کریم جان بیا هم سرګردانه تکرار کړه:

_یونیم سل اوغانۍ.

د ښځې خلق هم ورته تنګ شو. بې حوصلې یې ورغبرګه کړه:

_ډېرو خبرو ته حاجت نه شته. یو نیم سل اوغانۍ، ځې که نه؟

کریم جان پوه شو، چې ښځه له خپلې خبرې نه اوړي. که خبر ډېره ورسره وشني، دغسې به یې پر خپل ځای پرېږدي. ځکه یې ویره خوله په خوشامند ورته وویل:

_دا دومره بې حوصله کېږې ولې؟ ... خود به درسره لاړ شم خو په یوه شرط، که مې خوښه نه شوې، بېرته درنه ځم. سمه ده؟

ښځې وویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ــسمه ده.

پسې زياته يې کړه:

ــزه اوس درنه مخکې کېږم. ته تر شا راپسې راځې... چې ورك نه شې. ښه؟

کريم جان د سر په خوځولو ورته "ښه" کړه. خو ښځه لا نه وه ترې رهي شوې، چې وې پوښتل:

ــګوره، څوك مېږه، مېږه خو به نه لرې، چې بتره به په جنجال ورسره ککړ يو .

ښځې وويل:

ــچې مېړه مې ژوندی وای، اوس به تا سره تلم؟

او ګامونه يې پسې چټك کړل. کريم جان هم يو مناسب واټن ترمنځ تر شا ورپسې رهي شو. ښځه ښايسته ډېره لار دغسې مخامخ وړاندې لاړه، چې دوکانونه لږ سره رنګړي شول، ښي لاس ته يوه تنګ سړك ته ورتاو شوه. هلته لا ډېره لاره نه وه تللې، چې بيا ښي لاس ته يوې نرۍ کوڅې ته وروګرځېده. ښځې د کوڅې په خوله کې پښه ونيوله. په ده پسې يې وکتل او چې دی يې له ليرې د دې خوا ته راروان وليد، سر يې کښته واچاوه، سيخه په کوڅه ننوته. کريم جان هم ګام ورچټك کړ. وچ حلق او دربېدونکي زړه يې کوڅې ته ځان ورورساوه، نېغ ورننوت. څو ګامه وړاندې يې ښځه وليده چې دغسې ځوړند سر ورو ورو په تنګه باريکه کوڅه کې وړاندې ځي. کوڅه تشه وه. مازې خال خال به څوك په کې راښکارګند شو، چې خدازده په کومو چورتونو کې ورك يې خپله لار وهله. کريم جان همداسې په تلو تلو کې د کوڅې دواړو غاړو ته ولاړ کورونه له نظره تېر کړل، ټول بې ډوله په يو بل پورې نښتي، کاږه واږه او خواره بشکي وو. بيا يې د هغې په منځ کې نرۍ بهېدونکې بيالې ته وروکتل، چې د شا و خوا کورونو خاورو خځلو په کې لامبل. ترې راپاڅېدونکې خوسا بوی يې زړه وروهسکاوه. بېرته يې ښځې ته سترګې ترې واړولې، هماغسې ځوړند سر وړاندې تله. ښځه له څو نورو کورونو هم تېره شوه. اخر کيڼ لاس ته د يوه واړه کور په خړ وره ورننوته. کريم جان هم په بيړه ځان ورورساوه، چې وره ته وررسېد، ژر يې شا و خوا وکتل، سيخ پرې ورننوت. د وره شا ته يې په يوه نسبتاً تياره دالان کې ځان ومونده چې ابل سره يې سرای ته ورووت. دی لا دغسې پکر پر خپل ځای ولاړ و او له تيارې سره يې د خپلو سترګو د اشنا کولو هڅه کوله چې څنګ ته لږ وړاندې يې د ښځې غلی ږغ واورېد:

ــراځه کنه.

ده ژر د ږغ لور ته وروکتل. هلته يې ښځه وليده چې کيڼ لاس ته د يوې کوټې وره ته ولاړه وه. ښځې ور پرانيست پسې زياته يې کړه:

ــراځه دلته، دې کوټې ته.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی وړاندې ورغی، کوټې ته ورننوت. وړه کوټه وه یوه زړه توشکه یې په یوه ګوټ کې اواره وه یو وړوکي بالښت هم ورباندې ایښی و. نور ډېر څه نه وو په کې. خو په ښه سلیقه جوړه او پاکه ستره مالومېده. د دالان غوندې تیاره هم نه وه، سرای ته ورخلاصې یوې ورې کړکۍ د تېر مازدیګر پسته رڼا په کې خوروله، ده لا دغسې په کې کتل، چې ښځې وویل:

_هلته په توشکه کېنه.!

کریم جان بې له دې چې څه ووایي، بوټونه وویستل، پر توشکه کښېناست. او چې له هغه ځایه یې بېرته دې ته وروکتل نو د لومړي ځل لپاره یې سترګې د ښځې پر لوڅ مخ ولګېدې. د کریم جان سترګې دغسې وچې کلکې پکې پاتې شوې، ښځه رښتیا هم ځوانه وه، د همدې پنځه ویشت شپږ ویشت کالو. په څېره هم بده نه وه. غټې تورې سترګې، ښایستوکې نرۍ پزه او راکښونکې خوله او شونډې. مازې ډنګر مخ او غومبورو یې لږ ژېړه لمبه کوله. خو نور یې هرڅه ښه وو، کریم جان خپله پرېکړه کړې وه، خوشاله یې سترګې وځلېدې، نرۍ موسکا یې پر شونډو وغوړېده. او چې ښځې وپوښتل:

_څنګه، ځې که پاتې کېږې؟

هماغسې موسکی شونډې یې وویل:

_پاتې کېږم.

دا ځواب یې پر ښځې هم ښه ولګېد. ویره خوله پرې راوړاندې شوه وې ویل:

_سمه ده. نو راکه، اول پیسې راکه.

کریم جان لاس کړ، یو سلګون او یو پنځوس ګون یې ښځې ته ورکړ. بیا یې څنګ ته د هغې کښېناستو ته ځای خوشې کړ. خو ښځې هماغسې پر خپل ځای ولاړې وویل:

_دستې. زه اوس مازې ابلې کوټې ته ځم، دستې بېرته راځم. ښه؟

او څو کریم جان څه ویلو ته خوله راسموله، ښځه بیا له کوټې وتلې وه. ښځه په بېړه د سرای په ابل سر کې پرتې کوټې ته ورغله، چې یوه وړه نجلۍ په کې ویده وه. یو زوړ بوډا یې څنګ ته ناست و. بوډا خواشینی او ناارامه مالومېده. د دې په ورننوتو یې اندېښمن پاس وروکتل، ښځې په ځای کې د پرتې نجلۍ پر تندي لاس کښېښود، وې ویل:

_څنګه ده نجلۍ؟ تبه یې لا نه ده شلېدلې؟

بوډا سر وڅانډه:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـنه لورې، هماغسې سره تبې ده.

ښځې د نجلۍ پر خولې جن سر لاس راوکيښ، غلى يې پر تاوده غومبوري مچ کړه. بيا يې بوډا ته کړه:

ـهه، دا پيسې واخله، دستي بازار ته لاړ شه... څه دوا موا ورته واخله.. که پيسې پاتې شوې، لږ خواړه هم درسره راوړه، ښه؟

بوډا د سر په ورته خوځولو پيسې ترې واخيستې. بيا يې زړه کلوشه په ښنه کړه، لرگينه خيرنه لکړه يې تخرگ ته واچوله، په احتياط له کوټې ووت. ښځې ځو ځلې نور هم د نجلۍ پر مخ او سر لاس راوکيښ، پر مخ او تندي يې مچ کړه. وروسته له هغه پاځېده، لمدې سترگې يې په ورغويو پاکې کړې، آبلې کوټې ته ورغله.

17/7/1356ل کال

کابل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپوږمۍ سترګه

زما د نيا راتلو ته به ټول کور خوشاله و. زما خوښي خو بيا تر ټولو ډېره وه. علت يې هم ښکاره و. زه پوهېدم چې د هغې له راتلو سره زما د ژوند تر ټولو خوږې شېې ورځې پيلېږي. د نازونو او نازولو شپې ورځې، د مور و پلار له منته بېغمه د شوخيو او سات تېريو شپې ورځې، او دا ورځې په تودو شپو کې پر بام د ويدېدلو، د نيا پر ورانه باندې سر ايښې له ستورو ډك اسمان ته د وركتلو او د شپې تر ناوخته د هغې د خوږو كيسو د اورېدو شپې ورځې.

هسې خو مې نيا په نور كال كې هم وخت ناوخته راپېښېده، خو دا راتګ به يې مازې د دوو، درو شپو و، چې هغه به يې هم اكثره زما له مور سره په خپلو ضروري خبرو تېر كړ. خو د توتو ټولولو پر وخت به دوه درې شپې نه، بلكې بشپړې پنځه- شپږ اونۍ راكره راغله. دا وخت به زموږ په باغ كې كار ډېر و. دومره ډېر چې ان مور به مې لا له ابا سره باغ ته تله، چې تر تياره ماښامه توت ورسره ټول كړي. ښكاره ده چې زه او زما وړوكى ورور يې په كور كې يوازې نه شوو پرېښودلاى. باغ ته يې هم نه ورسره بېولو، چې بيا مو د دوى خبره له كاره ايستل. هماغه وو چې نيا به يې زموږ پالنې ته راوغوښته، هغې هم له خدايه همدا غوښتل، ځكه په دې ډول به هغې ته هم له موږ سره د څو اونيو تېرولو موكه برابره شوه.

دغه كال هم همداسې وشول. چې د تولو ټولولو وخت راورسېد، نيا ته مې يې احوال وركړ. دوې ورځې پس هغه هم مازديګر قضا مهال راورسېده. تر هرچا دمخه يې ما ږغ واورېد. له هماغه دباندې ځايه يې رانارې كړې:

ـــلال بسی، وه لال بسی...!!

له دې سره ما هم بې اختياره چغې كړې:

ـــانۍ!، انۍ!... انۍ مې راغله.!

او خوشاله مې له سرايه وروځغستل. چې وروروسېدم، ټينګ مې يې ډنګر لينګې په غېږ كې ونيول، دومره مې دېخوا اېخوا وځنګوله، چې نژدې مې "درب!" پر مځكه راغورځولې وه. انۍ مې وارخطا لاس دېوال ته تكيه كړ. په خندا يې وويل:

ـــمه كوه زويه چې غوځاره دې كړم .

او ويره خوله راټيټه شوه "چړپ!... چړپ!" يې دواړه غومبوري په پسته كنډاسه خوله رامچ كړل. بيا يې د لاس غوټه پر مځكه كښېښوده. ټينګ يې په غېږ كې ونيولم. په همدې ترڅ كې مې مور و پلار هم راورسېدل. د سترې مشې له ور سره كولو وروسته ټول، په داسې حال كې چې ابا مې يې غوټه ورسره رااخيستې وه، كاله ته ننوتو. په كوټه كې يې د پخوا په شان څنګ ته كښېناستم .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیا مې له مور و پلار څخه د حال احوال پوښتنه وکړ. بیا يې، په داسګې حال کې چې ورو ورو زما پر سر لاس راکښود، څو شېبې نورې هم په دېخوا اېخوا خبرو ورسره تېرې کړې. وروسته له هغه يې زما له مور څخه وغوښتل چې غوټه يې ورته راواخلي. خو مور مې لا له ځایه نه وه خوځېدلې، چې ما ټوپ کړل، د کوټې له کونجه مې يې ښایستوکې غوټه ورته راوړه او له تمو ډکې سترګې مې نېغې ورته ونیولې. نیا مې راپوه شوه. په کټکي يې وخندل، سم د لاسه د غوټې په خلاصولو لګیا شوه. چې خلاصه يې کړه، زما د زړه دردزا هم زور واخیست. نه، ګومان مې نه و غلط. نیا مې دا ځل هم ښایسته ډېرې نینې او سرې او سپینې او ژېړې او شنې پتاسې ورسره راوړې وې! لا مې دغسې سراښې (حریصې) سترګې هغو ته نیولې وې، چې نیا مې یو ډك موټ په لمن کې ترې راواچول. خو زه په دومره نه وم قانع، خپل موټ مې هم ترې راډك کړ او بیا نو دغسې په تراټ، زما د مور په منت او د نیا او ابا د خندا په کړس کې، له کوټې ووتم .

ماخوستن چې ځایونه پر بام هوار شول او ټول په خپلو ځایونو کې ورته وغځېدو، زما هم ډېر طاقت ونه شو، په شوق د نیا ځای ته وروڅکېدم، ومې ویل:

_انۍ.... وه انۍ!

_څه وايې زویه؟

_کیسه... یوه کیسه.

نیا مې مهربانه راته "ښه" کړه، پسې وې پوښتل:

_د څه شي کیسه؟

او چې ما وویل:

_د ښاپېریو کیسه.

دې هم له لږ سوچ وروسته د یوې داسې ښکلې ښاپېرۍ کیسه راته پیل کړه، چې له ډېرې ښکلا يې د اوبو څاڅکي په مرۍ کې مالومېدل.

زما د نیا زښته ډېرې کیسې زده وې. یو مخ بېلابېلې او یوه تر بلې په زړه پورې. د فتح خان او رابیا او ادم خان او درخانۍ له کیسې رانیولې بیا د کوهٔ قاف د ښاپېریو، تورو او سپینو دېوانو، او اووه سرې ښامارانو تر کیسو پورې، چې له خولو يې اورونه بادېدل او غرونه او ځنګلونه يې په مازې ساه پې ورکښلو ایرې کول. د خردجال او جوج ماجوج له کیسو رانیولې بیا د مځکې او بنیادمو د جوړښت او د اسمان د بېلابېلو تبخو (طبقو) او د هغوی په ورونو کې د ولاړو ملایکو تر کیسو پورې، چې شیطان لعین اسمان ته ورختو ته نه پرېږدي او هر وار چې هغه لعین دا هڅه وکړي،

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی یې د ستورو په کاڼو وولي او ببرته يې لاندې ترې راواچوي. ان د محشر او قيامت د ورځې او جنت او دوزخ كيسې لا ورمالومې وې. او دا، همداسې ښه وه، ځکه د هغې له رويه اوس زه هم په ښايسته ډېرو شيانو پوهېدم. مثلاً زه پوهېدم چې دا څلور كونجه دنيا ټوله د يوه لوی غوايي پر ښكر ولاړه ده؛ دا ښكر بيا پر يوې لويې ګارې اېښې او دا لويه ګاره هم د يوه غټ كب پر ملا پرته ده، چې هغه بيا خپله د زښته ډېرو اوبو په منځ كې لامبي. زه پوهېدم چې مثلاً زلزله ولې كېږي، ته وايه څنګه؟ ډېر ساده:

كله چې د دې غويي يو ښكر، چې دا ټوله دنيا وربانديې ولاړه ده، ستړی شي، نو بيا څه شی كوي؟ دا هم ډېر ساده: دا څلور كونجه دنيا خپل ابل ښكر ته ورغورځوي او د دې كار په كولو سره خو نو مالومداره خبره ده چې دا ټوله دنيا هم ولړزېږي او زلزله وشي. ښكاره ده چې د دې لړزېدو له امله به دا ټوله دنيا د وخته لا نړېدلې وای. خو له ښه مرغه خدای پاك د غرونو لوی مېخونه وركې ټك وهلي او همدا د غرونو لوی مېخونه دي، چې مځكه يې ټينګه رانيولې او نړېدو ته يې نه ورپرېږدي. ماته اوس ان دا هم رامالومه وه، چې مورږ ټول بنيادمان له خاورو جوړ يو. دا خبر خو مې يوه ورځ خپله لا حيران راباندې راټولو همزولو ته ثابته كړه. بې له دې چې نيا مې راښودلې وي. اوه چې څومره په ځان وويارېدم. كاشكې تاسې هم راسره وای، چې د دوی هك پك مخونه مو ليدلي وای! ټول مې خړ پړ په ځای كښېنول! ښه مې په ياد دي، د خوږ څنګ ته پر لويه پرښه سره ناست وو. ما د بنيادمو د جوړښت كيسه ورته كوله، چې ورته ومې ويل چې مورږ ټول له خاورو جوړ يو. شكمن يې يو بل ته سره وكتل، مانادراه غوندې يې سره وموسل. زمورږ د ډم زوی، جلاتي خو راپورې ولا خندل. لكه خوشې دروغ چې ورته وايم. دې كار يې وينې راكې په غورځنګ كړې. زما دنيا په خبر كې شك؟ هغه هم د دې تيزن جلاتي له خوا؟... نه!... په هر ډول چې وي، بايد چاره مې يې كړې وای. هماغه وو چې قارجن مې د دوی جينګې خولې له نظره تېرې كړې، له لږ سوچ وروسته مې وويل:

ـنې (نه يې) منئ؟

دوی وويل:

ـنه!

ما ويل:

ـنې منئ؟

دوی ويل:

ـنه!

ما بيا وويل :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ــنې منځ؟

او چې دوی بیا وویل:

ــنه!

ما هم چټك لستوڼی بډ واهه، د دوی ټولو په مخ کې مې خپل مړوند څو واره ښه کلك وګراوه. چې لیکې لیکې خاورې پرې راپستې شوې، هماغسې قارجن مې مړوند دوی ته ونیو، پرې وربړچ مې وهل:

ــدا چګي شی دی، ها؟...

دوی چې زما په خاورو خړ مړوند ولید، سره تلولي غونډې شول. خو لکه چې بیا یې هم سمه زړه ته نه وه لوېدلې، ځکه یې ژر ژر خپل مړوندونه هم وګرول او چې د دوی پر هغو زما تر مړوند لا ډېرې خاورې راپستې شوې، نو دوی ته هم بله چاره ورپاتې نه شوه، بې له دې چې دغسې ژېړې سترګې غلي پر ځای کښېني. له دغې ورځې وروسته نو بیا چا زما په خبر شك ونه کړ. ما هم، هره شپه چې مې نیا کومه کیسه راته کړې وه، په دا بله ورځ شا و خوا راباندې راټولو همزولو ته په مزه مزه اوله خاصو ډمامو په ډك انداز اوروله. یو څه مالګه مې له خپله ځانه هم پرې دوړوله. خو اوس چې مې دوی ته بنیادم د جوړښت غونډې ګرانه خبر ثابته کړې وه، نو کومه و هغه د نر زوی، چې څه په کې وواېي!. بس ټول به راته غوږ غوږ وو او له ستاینو په ډك نظر به یې راکتل، چې تر دوی ټولو په ډېرو شیانو پوهېدم. ما هم خدای شته من من غوښې پرې اخیستې. هم پر دوی باندې د بروالي او هم پر دوی د خپل دومره لوی تاثیر له امله. په تېره بیا چې د محشر د ورځې او جنت او دوزخ کیسې به مې ورته کولې. دې کیسو نه یوازې پر دوی، بلکې پر موږ ټولو خپل خاص اغېز لاره. کله چې به مې د جنت د ښکلو باغونو او چمنونو، په کې ناستو راز راز مرغانو او تر شاتو لا د خوږو مېوو او له شیدو او شاتو څخه د ډکو ویالو کیسې ورته راواخیستې، نو زما غونډې به د دوی زړونه هم ورته منښي منښي شول او خولو به مو اوبه ورته وکړې. او د دوزخ کیسو خو به ځای پرځای غوني راوتښتول.

د هغه د غټو او ژورو تنورونو، په کې د بلو اورونو کیسو چې لمبو یې کاڼي ویلي کول، او د دومره ډېرو مارانو او لړمانو د چیچلو او د سره اور په ګرزونو باندې د وهلو ــ ډبولو کیسو به داسې له ډاره ولړزولو، چې بې اختاره به مو په خاورو سپېرې کړې ګوتې د پزو پر سرونو راوکښلې او په توبو توبو به مو له خدایه وغوښتل چې ترې ومو ساتي.

ښکاره ده چې په دې دومره پوهې ویاړېدم. او د دې خبرې کولو ته خو نو حاجت هم نه شته، چې دا ټولې کیسې به نه وای رامالومې، که مې نیا نه وای راته کړې .

دغه شپه هم، چې د ماښام له ډوډۍ وروسته بام ته راووتو او هر څوك په خپل ځای کې پرېووت، زه د نیا ځای ته ورغلم، سر مې د هغې پر مړوند کښېښود. څو شېبې مې دغسې پاس اسمان ته وروکتل، چې نن یې د ستورو ځلا د

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بشپړې راختلې سپوږمۍ رڼا يو څه ورته کړې غونډې وه. وروسته له هغه مې بېرته نيا ته مخ ورواړاوه، يوه کيسه مې ترې وغوښته. چې دې وپوښتل :

د څه شي کيسه؟

ما هم ورغبرګه کړه:

ـ د کيامت کيسه.

د قيامت د نامه اورېدلو خدازده ولې خواشينې کړه، ګرومجن يې وويل:

ـهی، هی... پوښتنه يې مه کوه زويه چې ډېر تريخ ساهت (ساعت) يې دی.

او ديوه ساړه اسوېلي له کښلو سره ژورو اندېښنو يووړه. بيا يې لکه له ځان سره چې ږغېږي، هماغسې اندېښمن پسې وويل:

ـروزي ماشر کې جان ګودا...ا..ز بو وَد. اولين پورسيش از نه... ما... ا... ز بو وَد.

)روز محشر که جانګداز بود اولين پرسش از نماز بود(

زه مې دنيا په پاړسي چندان پوه نه شوم، خو څه مې ونه ويل. ما ويل مه يې کوه په خپله خوښه وړاندې لاړه شي. له ښه مرغه دې هم ډېر ونه ځنډولم. په داسې حال کې ګچې ګوتې يې زما په وېښتو کې ښخې کړې وې او نرم نرم يې زما سر پرې ګراوه، وړاندې پسې لاړه:

ـوايي په دغه ورځ به لمر مازې يوه نيزه پر سر جګ ولاړ وي، زويه.... خلك به تر زنې په خپلو خولو کې ډوب وي. او د سر ماغزه به يې د اوبو غونډې په کوپړيو کې خوټېږي. مځکه به هم سره تبې وي... موږ به ټول د خدای پاك په اوزور (حضور) کې ولاړ يو، د هر چا املنامې (عملنامې) به يې مخې ته ورته ايښې وي. که چا په دې دونياښه کړې وي که بد، ټول به په کې ليکلي وي، زويه...

ما چې دا ټول شيان د خپل ذهن په سترګو ليدل، ناڅاپه مې ورغوڅه کړه:

ـنو دا ټول شيان څوك په کې ليکي، انې؟

ـملايکې يې ليکي، زويه، ملايکې.!

او چې ما حيران وويل:

ـملايکې؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نرم یې وخندل، وې ویل:

_هو زویه... وایي د هر بنیادم پر اوږو دوه ملایکې ناستې دي، یوه پر ښۍ اوږه، بله پر کیڼه اوږه. د ښۍ اوږې واله یې د سړي ښه کارونه لیکي، د کیڼې واله یې بد کارونه.

ما بې اختیاره لاس اوږې ته ورووړ، خو نیا مې په خندا وویل:

_نه زویه، ملایکې څوك په لاس نه شي رانیولای، هغوی له نوره جوړې دي، موږ بنیادم یې نه لیدلی شو، نه نیولی.

زه له خپل کاره لږ خړ غوندې شوم. شرمندوکی مې لاس له اوږې ایسته کړ او د نیا خبرو ته غوږ شوم، چې پسې زیاته یې کړه:

_خو له دې ټولو خبرو مخکې باید اخر زمان راشي زویه. او اخر زمان هم تر هغو نه راځي، چې څو یې اول الایم (علایم) نه وي راغلي...

له دې سره یې بیا لږ خواشیني په رږغ ورګډه شوه، اندېښمن یې پسې وویل:

خدای مې دې غاړې نه بندوي، ځینې الایم خو یې دغه اوس لا راغلي... زه چې دې خلکو ته ګورم...

او د یوه ساړه اسوېلي په کښلو یې خپله خبر نیمګړې پرېښوده. خو ما دېرې چوپتیا ته پرې نه ښوده، ترې ومې پوښتل:

_څه الایم؟

نیا مې لنډ په څنګ راوکتل، هماغسې اندېښمنه وړاندې لاړه:

_هو زویه! نو وایي چې په اخر زمان کې به خلك ډېر بې لمازه شوي وي. بې لمازه څه چې په دین به شرمېږي لا!، توبه خدایه، توبه... وایي د مال او دولت مینه به زښته په کې ډېره شوې وي. دومره ډېره، چې له دین او ایمانه به پرې تېر وي... شرم او حیا به یو مخ له خلکو کوچېدلی وي. ښځې به له مېړونو حیا نه کوي او کشران له مشرانو.. وایي په اخر زمان کې به ښځې د نرو ډول کوي، نر د ښځو. خدای مو دې ترې وساتي زویه. په ښار کې خو همدا اوس لا دغه حال دی. د ښځو وېښته تر څټه رالنډ دي او نر بیا درګرده لګیا دی، خپلې څڼې ورته اوږدوي. څو یې مخې ته ورنه شې له شا به یې نه نر وپېژنې، نه ښځه... وایي په هر کاله کې به سازونه غږېږي، داشی خو یې اوس ان کلو ته لا راغلی، چې هر کاله ته ورشې، همدا رادوګانې (راډیوګانې) دي، چې په کې چالانه دي، همدا د سازونو درنګ و درونګ دی، چې په کې جوړ دی... زه خو چې دې ټولو الایمو ته ګورم زویه، اخر زمان تیار راغلی بوله، بس مازې د خر جدال او جوج و ماجوج راتله لا پاتې دي....

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د خردجال او جوج و ماجوج کیسه خو یې نو ما ته هم رامالومه وه، چې دومره غټ خر یې دی، چې له غرونو او سیندونو څخه په مازې پښه اړولو تېرېږي او د وېښتو هر تار یې اویا زره سازونه ږغوي؛ هغه هم داسې خوندور چې په مازې اورېدو یې خلك بېسده کېږي. خرشنه یې هم د سرو زرو غوندې برېښي، چې ترې راولوېږي، هرڅوك د سرو زرو په تمه ورمنډې کړي، خو چې راوایې خلې نو سره زر نه، بلکې مازې خرشنه یې رااخیستي وي. خو په دې کار یې ایمان هم له سره الوتی وي او کاپر له دنیا تېر شي. زه پوهېدم چې خردجال همدا اوس- اوس د کوهْ قاف په یوه غار کې د خپل خره د ځل په ګنډلو لګیا دی. کرۍ ورځ یې په همدې کار تېره شي، ماښام چې ستړی ستومانه د ځل له ګنډلو راخلاص شي، نو خوشاله وو‌ایي چې: "سبا به له خپل خره سره پې وروزم". خو چې "خیر!" یې نه وي ویلی، نو سهار چې ګوري د خره ځل یې ټول بېرته جړانګې بړانګې شوی وی. هماغه دي چې دی هم بېرته د ځل په ګنډلو لګیا او خلك ترې خلاص شي. دا کار ان د قیامت تر شپې پورې همداسې روان وي، خو د قیامت په شپه دی هم وو‌ایي چې سبا به "له خیره!" پې وروزم. له همدې کبله یې په دا بل سهار، د "خیر" ویلو له برکته، د خره ځل نه وي ټوټې- ټوټې شوی او دی هم په خپل خره سپور له غاره پسې راووزي .

او بل یې دا جوج ماجوج دی، چې په "چین ماچین" کې د یوه لوی او پرپړ اوسپنیز دېوال شاته بند پاتې دی. دا بلا یې بیا دومره واړه دي، چې ان د یوې وړې ترخې سیوري ته یې لا په زرګونو تنه پراته وي او خپل ټوپکونه یې بېغمه د ترخې پر څانګو ورته ځړولي وي. خو له دې ټول ووړوالي سره یې شمېر بیا دومره د خره له مرګه ډېر دی، چې همدا پنډ اوسپنیز دېوال، چې دوی یې شاته بند دي، بس په مازې یوه ورځ کې په څټلو څټلو د یوې پاڼې غوندې نری کړي. دومره نری، چې ماښام ان د دېوال ابله خوا ترې ښکاري، خو ددوی خوله هم خدای شکر د "خیر" په ویلو ماته کړي، ځکه نو دوی هم، ماښام چې له خپله کاره راخلاص شي، مازې وو‌ایي چې: "سبا به دا پاتې برخه هم وڅټو او بیا به نو پر خلکو ورخوشې کېږو". خو سهار چې ګورې نو دېوال د خدای په حکم بېرته هغومره پنډ شوی وي، لکه پرون چې و. په دې ډول دا کار هم د قیامت تر شپې پورې همداسې روان وي، خو د قیامت په شپه اخر دوی هم "خیر" وو‌ایي. هماغه دی، چې دېوال په دا بله ورځ بېرته پنډ نه شي او دوی یې د پاتې برخې له څټلو وروسته په خلکو راخوشې شي او ټول کلي او ښارونه رېز مرېز کړي...

زه لا په همدې چورتونو کې ډوب وم، چې نابېره مې له شا و خوا بامونو څخه ګونګوسی تر غوږ شو. حیران مې غوږونه څك کړل او چې نیا مې وویل: "سپوږمۍ یې نیولې" او په توبو او زاریو سر شوه، ما هم چټك پاس وکتل. عجیبه وه، سپوږمۍ رښتیا هم بل ډول مالومېده. تك سپین مخ یې اوس ژېړبخونه سره لمبه کوله. لکه چا چې رنګ ورشیندلی وي. وارخطا مې نیا وپوښتله، خو هغې د ځواب پرځای ژر ژر کلمه درسته کړه، تلولی یې وویل :

_هله زویه! کلیمه درسته که چې خدای پاك راباندې ورحمېږي... ګوندې ستا له رویه راتېر شي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما هم کلمه درسته کړه، ژر ژر مې څو توبې وویستې، خو بیا مې هم طاقت ونه شو. بیا مې نیا وپوښتله، هماغسې تلولی یې راغبرګه کړه:

_کله چې د خلکو ګوناوې له حده واوړي زویه، نو خدای ورته په قار شي. وایي خپل اسمان پې نړوم. خو سپوږمۍ ورته ژاړي او زارۍ ورته کوي، چې پې ورحمېږي، ځکه یې سترګه له ژړا تکه سره واوړي .

او بېرته په توبو او زاریو سر شوه. دې ځواب مې یې هېونه راولړزول.

اسمان راباندې رانړوي؟!... پر موږ ټولو باندې؟!... بیا خو نو ترې لاندې کېږو کنه؟!.. زبون وهلی مې بیا سپوږمۍ ته وروکتل. سور رنګ یې نور هم سور شوی و. تیار لکه د یوې ژړېدلې سترګې غوندې، چې ښه ډېر یې ژړلي وي. شېبه پس خو یې بېخي زما د نیا د پرتاګه رنګ واخیست. "توبه خدایه، توبه..." بېرته په توبو سر شوم .

د خلکو ګونګسي لا زور پسې واخیست. اوس مې یې له ورایه توبې او زارۍ سهي کولای شوې. زما مور و پلار هم راویښ شوي وو، هغو هم خپلې توبې له دې نورو سره ګډې کړې. زموږ د ګاونډ، تورا باز اکا، ښځه، بیا ورانه شوې وه، ان زموږ تر بامه یې ږغ راته، چې درګرده یې همدا "عف...فګ...فګ...! عف....فګ....فګ!...عف...فګ.... ف...ف..." کول. خواښې او مېړه یې په زاریو له پېریانو څخه غوښتل چې بېرته یې خوشې کړي، خو هغوی نه خوشې کوله.

په همدې تر څ کې د ملا صېب ږغ له مسجده اوچت شو. خو اوس یې اذان نه کاوه، څه نور څه یې ویل چې زه نه پرې پوهېدم. مازې به یې هرڅو شېبې پس په کې وویل: "صلوات!... صلوات!.." او چې بیا به یې په کې ورچیغې کړې: "استغفار!!... استغفار!..." نو دلته به ټول کلی هم په کریغو پسې وویل: "استغفار!... استغفار!..." او لا په څوږ به یې توبو ته زور ورکړ .

دا ټولې ډاروونکې پېښې داسې لنډ و ګنډې، داسې پر له پسې وشوې، چې یو مخ یې وانې راوتښتولې. یو مخ یې لار او ګودر رانه ورك کړل. دغسې وچ حلق او ټول پرکېدونکی مې بیا سپوږمۍ ته وروکتل او له دې سره مې یو نیږدې پرتوګ لوند کړی و. نه، خبر تمامه وه، د سپوږمۍ یوه څنډه اوس کنډو شوې لا وه!. بې اختیاره پړنګ په ژړا شوم، په چونګن ږغ مې خدای ته زارۍ پیل کړې. په همدې شېبه کې مې د نیا راته پام شو. هغې چې ولیدل چې زه لا تر اوسه دغسې لوڅ مخ په ځای کې پروت یم، نیږدې یې چیغه له خولې وتلې وه. راټوپ یې کړل، له تعجبه په ډکو سترګو یې بړستن راباندې کش کړه، وې ویل :

_ویده شه زویه! هله، مخ پټ که چې ونه ډار شې ...!

او خپل لاس یې پر بړستن سربېره زما پر رېږدېدونکې اوږه کېښېښود. ما هم بړستن ټینګه پر سر راوکښه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او خپلې توبې او عذرونه مې هماغسې جاري وساتل. شپېه پس لکه چې د دوی چيغې هم لږ کرارې غوندې شوې. خو ما مخ بېرته رالوڅ نه کړ، هماغسې ډارن او خولی جن تر برستن لاندې پټ پاتې شوم. خدازده څه وخت و، چې خوب يووړم .

سهار چې له خوبه راويښ شوم او لمر مې د مخامخ کورونو پر سر هسك ولاړ وليد، ډېر خوشاله شوم. بې اختياره مې خوله ويره شوه، څو شکرونه مې وکښل. خدای پاك مو توبه منلې وه او خپل اسمان يې نه و راباندې رانړولی.

1999/4/5

لندن انگلستان

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

"الوتل ورزده کوو"

دا هغه څه دي، چې ما په خپلو سترګو ليدلي. ليدلي يې څه چې خپله مې برخه په کې اخيستې ده. که بل چا راته ويلي واى لا به مې چندان نه واى ورسره منلى. خو اوس چې مې خپله دا کار کړى، نو څنګه به شك پرې وکړم، هن؟

ښه مې ټول په ياد دي. د انقلاب د پيل مياشتې وې. هرڅه انقلابي وو، هره ورځ په ملك کې ژور بدلونونه. هره ورځ د خلکو په ژوند کې انقلابي تحولات. او د انقلاب ستر لاربښود هم په خپل هر فرمان دى. انقلابي بهير ته لار زور پسې ورکاوه.

ښکاره ده چې اخوا د انقلاب ضد عناصر هم غلي نه وو راته ناست نه. د ارتجاع او فيوډاليزم استازي داسې په اسانه له خپلو طبقاتي ګټو څخه تېرېدونکي نه وو. هره ورځ نوې توطيې او دسيسې، هره ورځ د انقلاب مخې ته نوي خنډونه او لانجې. تر دې حده، چې اوس يې ورو ورو خبر وسلوال پاڅون ته رسېده. هره ورځ د اشرارو د نويو ډلو د سر پورته کولو رپوټونه رارسېدل. نن دلته، سبا هلته. او زه چې اوس اګسا (د انقلاب د ګټو ساتندويه اداره. يا د نور محمد تره کي استخبارات) ته راتبديل شوى وم، يقيناً تر نورو ډېرو ملګرو د ملك له پېښو او حالاتو زيات خبرېدم. دلته زه هغه د چا خبره د پېښو په مرکز کې ورته ناست وم او دا همداسې ښه وه، ځکه دلته مې په خپلو سترګو ليدل، چې څنګه طبقاتي مبارزه وار په وار زور پسې اخلي. خو تر اوسه لا موږ برلاسي وو. تر اوسه د اشرارو ډېر کارونه احساساتي او بې له کوم خاص ډسپلينه وو. له همدې کبله يې ټکول هم دومره ګران نه وو. موږ هم پسې رااخيستې وه، هرځاى چې به ګوتو ته راغلل، داسې انقلابي چلند به مو ورسره وکړ، چې نورو ته لا پند شي. موږ غوښتل چې د هوا تر سرېدو مخکې لا دا هر لور خورېدونکي اشرار وځپو. هغه هم داسې مزغن، چې د بيا سر پورته کولو خيال ورنه شي. له همدې امله مو شپه ورځ په ځان يوه کړې وه او په نه سترړيا مو د انقلاب د ګټو ساتلو ته زيار يوست.

دغه ورځ مې هم تر تياره ماښامه په کار تېره کړه، هغه هم په خوشې اداري کارونو، چې هېڅ مې ښه نه اېسېدل. خو چاره څه؟ دا کارونه هم بايد شوي واى. سره له دې چې دا ټوله ورځ پرې اخته وم. بيا هم يو خروار کاغذونه پرمېز راته پنډ وو. خو نور نو په ما کې د کار حوصله نه وه پاتې. ټول شيان مې دغسې پر خپل حال پرېښودل. ډډ سر مې پستې څوکۍ ته تکيه وکړه، څټ ته د دواړو لاسونو له ځولۍ کولو سره مې سترګې سترګې سره ورورې، چې لږ دمه شي. په همدې ترڅ کې د ټليفون زنګ ورغږېده، بېرته راسم شوم، بې له کوم خاص شوقه مې غوږۍ راپورته کړه، زهير په کې وچونګېدم:

_هه... لووو؟

امر مې و، وې ويل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ــملګرى ولسيار؟

ــصېب!

ــكه لږ زما كوټې ته راشې.. په كار مې وې .

ومې ويل:

ــپه سترګو صېب.

او غوږې مې ښېرته كښېښوده. بيا مې يو دوه غزونې وكړې، د لنډ اړړمى له كښلو سره پاڅېدم، دغسې چورتي يې كوټې ته ورغلم. امر مې بيا په ټليفون كې له چا سره لګيا و. زما په ليدو يې نرم راته وموسل، د سر په اشاره يې پرمخامخ څوكۍ د كښېناستلو بلنه راكړه، غلى په راښودلى ځاى كښېناستم. چې راخلاص شو، وار له واره يې وپوښتل:

ــخير خو دى ملګرى ولسياره سترګې دې ډېرې سرې دي... بې خوبه خو نه يې؟

ــنه صېب! هسې سترى شوم... بې خوبه نه يم .

په خواخوږې يې سر راته وخوځاوه تسل يې راكړ:

ــڅه خير دى ملګريه، د انقلاب په خدمت كې سترى يې، نه د كوم ارتجاعي نظام په چوپړ كې.

د سر په ورته خوځولو مې يې خبر تصديق كړه، ومې موسل. ده غوښتل نور څه هم ووايي، چې بيا ټليفون وكړنګېده. بې حوصلې يې غوږې راجګړه كړه. په څو لنډو جملو يې د ټليفون كوونكي خبر ورخلاصه كړه. لالهانده يې ما ته راوكتل:

ــدغه مې حال دى... تيار ټليفونچي راڅخه جوړ شوى، درسته ورځ همدغه درنګه درنګه او درنګه درنګه ټليفونونه دي چې راكېږي .

ما هم په خواخوږې سر ورته وخوځاه او له ده سره يو ځاى لنډه شېبه چوپ شوم. وروسته له هغه يې ښېرته د خبرو لړى پسې راټينګه كړه:

ــهورښيبا؛ همدا اوس به هوايي ډګر ته لاړ شې، ملګرى غورځنګ هلته درته سترګې په لار دى... چې وروړسېدې، خپله به ټولې خبرې درته وكې، تاسې بس د هغه په لارښوونو امل (عمل) وكئ. مقصد مې ته او ملګرى بشردوست يې... هغه هم درسره بوزه.

مالا خوله خبرې ته راسموله، چې بيا د ټليفون ږغ اوچت شو. امر مې غوږې پورته كړه، په كې وې ويل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـــهلو؟

اوما ته یې د تلو اشاره وکړه. چاره نه وه، پاڅېدم، دغسې ناارامه یې له کوټې ووتم. چې خپلې کوټې ته ورغلم، خدای شته پوره ناراضه او په قار وم؛ او ټول د همدې لعنتي بشردوست له امله. له دې سړي څخه مې یوه ذره ښه هم ولاکه راتلل. لومړی خو پرچمی و او د ټولو پرچمیانو غوندې دی هم دې خپلو څو لوستلي کتابګوټو ته ډېر په هوا کې و، چې مازې به دې خبر ورسره دېخوا اې خوا کړه، نو له مارکس او انګلز نه رانیولې، بیا تر ملګري لینن او سټالینه به یې د ټولو مقولې درته کتار کړې. هغه هم په داسې انداز، لکه له دې ټولو سره چې یې په یوه سماوار کې چاینکۍ خوړلې وي. او دویم یې دغه بې شخصیته شخصیت و، چې په هرځل لیدو یې یومخ کانګې راوستې. دومره غوړه مال، دومره ښوی او بې خاصیته او دومره په هېڅ نه ویشتلی چې هك حیران به ورته پاتې شوې. بس د دنیا هره سپکه یې په ورین تندي زغلمه، خو په دې شرط چې دا میرات مړې څوکۍ یې پرې وساتله شي. کاشکې یې داسې یوه څوکۍ خو لا وای. او اوس چې یې رهبران هم له ګوند او دولته شړل شوي وو، اوس خو نو بیا هغه سرکوزی ترې جوړ شوی و، چې راشه که یې ګورې. خو بلا یې پسې. هرڅه چې وو، مهمه خبر دا وه چې له بده مرغه مې امر د هغه د راسره بېولو راته وویل او ما هم د دې کار له کولو پرته بله چاره نه درلوده. هماغه وو چې لومړی مې خپل کور ته ټلیفون وکړ، ښځې ته مې وویل چې نن شپه ښایي بیا ناوخته کاله تا راشم او بیا مې بشردوست ته زنګ ورووهه، ترې ومې غوښتل چې هوایي ډګر ته راسره تلو ته ځان تیار کړي. شېبه پس دواړه هوایي ډګر ته د تلو په نیت په موټر کې ناست وو. موټر وخوځېد، چټك یې د هوایي ډګر لار په مخ کې واچوله او زه خدای شته دا ټوله موده په همدې چورت کې ډوب وم، چې دا څنګه مهم کار دی، چې امر مې یې هېڅ په باب راته ونه ویل. دی هم لکه چې همدې پوښتنې په کراره نه پرېښود، څو ګامه وړاندې یې بیا وپوښتل:

ـــنور یې هېڅ توضیحات درنه کړه؟

هاغسې لنډ مې وویل:

ـــنه!

او ځان مې د موټر له کړکۍ څخه دباندې کتلو ته ترې مشغول کړ، چې پر له پسې یې کورونه او واټونه ترشا کول. شپه اوس ښایسته تیاره شوې وه. په شا و خوا کورونو کې څراغونه لګېدلي وو، د شپې ګرځ بندیز ته لا وخت پاتې و، خو ښار له خلکو تش مالومېده. د هغوی پرځای اوس هر څو ګامه پس د ګزمې موټر سړي ته په مخه ورتلل، چې ګړندي دېخوا اې خوا ګرځېدل .

ډېر وخت نه و تېر، چې له ښاره ووتو. هر څومره چې هوایي ډګر ته ورنیږدې کېدو، هغومره د نظامي موټرو تګ راتګ ډېرېده، هغومره د ګزمو پوستې ډېرېدې. سره له دې چې زموږ موټر هم روسي جیپ و، خو هوایي ډګر ته له ورننوتو مخکې بیا هم څو ځایه موظفو پیره دارانو ودرولو، موږ هم هرځل د خپلو کارډونو په ورښوولو او د ملګري

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

غورځنګ د نامه په وراخیستلو خپله لار ترې خلاصه کړه او وروسته له هغه هماغسې په بیړه وراندې ترې لاړو. تر ځو چې هوایې ډګر ته ورسېدو. هلته ملګری غورځنګ تیار د خپلې ودانۍ په مخ کې راته ولاړ و. د بشردوست په لیدو ویړه خوله له ورسره ولاړو کسانو رابېل شو، ځو ګامه زموږ پر خوا راغی. چې وروړسېدو، غېږ یې پرانیسته، ښه تود روغبړ یې راسره وکړ. وروسته له هغه یې، په داسې حال کې چې زه له لاسه نیولی وم او دغسې کرار کرار یې د خپلې کوټې پر لوري له ځان سره بېولم. وویل:

_ښه شو چې په خیر راغلئ.. . ما ویلې هسې نه چې په لار کې له کوم تکلیف سره مخاخ شوي یاست.

په دواړو مو ورغبرګه کړه:

_نه صېب، بېخي اسوده راغلو.

ده مازې سر راته وخوځاوه څه یې ونه ویل. خو بشردوست پسې وپوښتل:

_لکه چې ډېر وځنډېدو صېب؟

ملګري غورځنګ هماغسې په دالیزګ کې روان وویل:

_نه ملګري بشردوست. دومره ونه ځنډېدئ... زه هم همدا اوس درپسې راووتم .

او ځو ګامه وراندې له موږ سره یوځای یوې غټې کوټې ته ورننوت. هلته یې پر ښایسته کوچونو د کښېناستو بلنه راکړه. زه او بشردوست له یو بل څخه لږ لیرې سره کښېناستو. ملګري غورځنګ لومړی د خپل کار مېز ته ورغی. هلته یې په ټلیفون کې چا ته زموږ د رارسېدو خبر ورکړ، ترې وې غوښتل چې د هر شي له تیارېدو سره ده ته احوال ورکړي. وروسته له هغه موږ ته مخامخ پر کوچ کښېناست وې ویل:

_اوس دستې به ټول شیان په خیر تیار شي .

موږ سرونه ورته خوځول، لا مو څه نه وو ویلي چې پسې وې پوښتل:

_ښنګه، وږي شوي خو به نه یاست؟ لږه ډوډۍ موډۍ به راوغواړو.

په دواړو مو وویل:

_نه صېب، تکلیف ته حاجت نه شته.

_څه تکلیف؟... هیڅ تکلیف ولا که وي. که وږي یاست، څه شی به راوغواړو، په یوه دقیقه کې یې له کانتینه راوړي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او چې موږ بیا په منني سره ورته "نه" کړه. ده هم نور ټینگار ونه کړ، پاڅېد، په چاېبر کې له تیار جوړ کړي چایو څخه یې موږ ته هم دوې پیالې راوړې کړې. په داسې حال کې چې له خوړو سره یې زموږ مخې ته پر مېز ایښودلې وې، وې ویل:

_څه ملگرو، تر هغو به دا چای سره وڅښو.

او په دې ډول یې له موږ سره خپله مرکه جاري وساتله. زما خدای شته له هاغه لومړي سره ښه ترې راغلل. مینه ناك او انډیوال سړی و، څوکۍ او منصب نه و په هوا کړی. سره له دې چې د لومړي ځل لپاره مې ورسره لیدل، بیا یې هم داسې له ملگرتوبه ډك چلند راسره کاوه، لکه له عمرونو چې سره پېژنو. موږ دغسې د چایو له څښلو سره د خپلو اداري کارونو او هېواد پر حالاتو سره ږغېدو، لا مو د چایو دویمې پیالې نه وې تشې کړې، چې ټلیفون وړغېده. ملگري غورځنگ د "وبخښئ" له ویلو سره پاڅېد. د کار پر مېز د پراته ټلیفون غوږۍ یې راپورته کړه، په کې وې ویل:

_هلو؟

وروسته له هغه یې څو شېبې په ځیر ټلیفون کوونکي ته غوږ ونیو، په پای کې یې مازې وویل:

_سمه ده.

او د ټلیفون غوږۍ یې بېرته کښېښوده. بیا یې له هماغه ځایه موږ ته کړه:

_ځو له خیره.

او نېغ د کوټې پر وره وررهي شو. موږ هم پسې وخوځېدو، بې له دې چې تر دغه اوسه لا رامالومه وي، چې چېرته او په څه خاطر؟. له کوټې ووتو. د ده غوندې په غټو گامونو مو ځان د هوایي ډگر انگړ ته ورساوه. هلته ملگري غورځنگ یو ناڅاپه ودرېد. له لنډ فکر کولو وروسته یې غاړه تازه کړه. په داسې حال کې چې سیخ یې موږ ته راکتل، په جدي لهجه یې وویل:

_له همدې ځایه زموږ او ستاسو وظیفه پیلېږي. له همدې شېبې راوروسته چې هرڅه پېښېږي باید زموږ ترمنځ پاتې شي!... پوه شوئ؟

او چې موږ حیران غوندې ورته "ښه" کړه. دی هم هماغسې په چټکو گامونو بېرته رهي شو. موږ هم چوپه خوله پسې وخوځېدو. ما په شا و خوا کتلو ځان مشغول کړ. په هوایي ډگر کې رڼه رڼا جوړه وه، هر لوري د نظامي الوتکو، شوبلو او موټرو شور او ځوږ خپور و. هرځای همدا نظامیان وو چې دوري هوري کېدل. هر یو په خپل- خپل کار لگیا، دلته د ژوند داسې گڼه گوڼه جوړه وه، لکه هېڅ شپه چې نه وي.ما دې گڼ شمېر ولاړو بېلابېلو الوتکو ته کتل او فکر مې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر له پسې د ملګري غورځنګ پر وروستۍ خبرې راځرځېده. خدازده ولې مې زړه يو ډول درزا غونډې سر کړې وه. له ښايسته ډېرو الوتکو تېر شوو. څو ګامه وړاندې ملګري غورځنګ يوې نظامي چورلکې ته لاس ونيو:

ـــهغې هليکوپترې ته ورځو.

له تلوسې په ډك زړه مې وروکتل. غټه چورلکه وه، څو وسلوال سرتېري هم "تيارسی" ورته ولاړ وو. لا دغسې پرې وتلو چې پسې زياته يې کړه:

ـــاشرار په کې دي... ډېر خطرناکه اشرار!. بايد ډېر پام ورسره وکړو.

موږ مازې سرونه ورته وخوځول او نور هم وړاندې ورغلو. چې دننه ورننوتو، له ډېرې حيرانتيا مې خوله وازه پاتې شوه. چورلکه زيچه له اشرارو ډکه وه.

ټول يو بل ته جوخت د چورلکې پرمځکه ناست وو. د ټولو لاسونه له شا ورتړل شوي وو. څو ټيټ پوړي نظاميان هم کلاشينکوف په لاس چمتو ورته ولاړ وو، چې کوم بېځايه حرکت ترې ونه شي. اشرار د هرې ژبې او هر عمر خلك مالومېدل. د ډېرو پرمخ او ځانونو د ورسره شويو تحقيقاتو نښې نښانې له ورايه ښکارېدې. د چا و چا خو لا د تن جامې ورباندې ريتاړې ريتاړې شوې وې. ټول دغسې غلي او اندېښمن پر خپلو ځايونو ناست وو. لکه وربانديې مېخ کړي چې دي وي. ما چې د دوی دې سر او تنو ته وکتل، خدای شته يو مخ مې اختيار ترې تېر شو. له ملنډو په ډکه لهجه مې له ځان سره وويل: "... ډېر خطرناکه اشرار!... دغه خواره بشکي بلا؟... خطرناکه؟!..." او د ملګري غورځنګ پر خبره خندا راغله. په همدې ترڅ کې ملګري غورځنګ بېرته د پېلوټ له کوډلې څخه راووت. لومړی يې په لوړ ږغ د چورلکې د الوتلو خبر راکړ. بيا يې ما او بشردوست ته زموږ ځايونه راوښودل او راځخه ويې غوښتل چې پر خپلو راښودلو ځايونو کښېنو. خپله هماغلته مخامخ راته کښېناست. له دې سره د چورلکې غرهار هم اوچت شو. چورلکه لومړی نېغه هوا ته وخته. چې ښه لوړه شوه، نو خدازده په کوم لوري وخوځېده، ډېر وخت لا نه و تېر چې بيا مو د ښار کورونه او په کې لګېدلي څراغونه شا ته کړي وو. چورلکه دغسې په غرهار وړاندې تله. زه په فکرونو کې ډوب غلی پر خپل ځای ناست وم. شا و خوا مې د دې "خطرناکو!" اشرارو سرګردانه څېرو ته کتل او ځان مې په دې خبره قانع کړی و، چې ښايي کوم بل ښار يا زندان ته به يې بيايو. نه پوهېږم څومره وخت همداسې تېر شو، چې ملګري غورځنګ مې خوا ته راغی .

موسکی شونډې مې څنګ ته کښېناست، وې ويل:

ـــپه څه چورت کې تللی يې، ملګری ولسيار؟

اندېښمن مې وويل:

ـــهېڅ، دغسې"

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا مې نور څه نه وو یلي چې پسې زیاته یې کړه.

ـنن به له خیره یو بل غټ ګام هم د انقلاب په ملاتړ کې اوچت کړي.

ما چې تر دا اوسه لا سم په کیسه نه وم خبر، خپلې پوښتنې ته وار راغلی ولید .

شا و خوا ناستو اشارارو ته مې اشاره وکړه، ومې ویل:

ـچېرته یې بیایو؟

په خندا یې وویل:

ـهېچېرته.

او چې ما په تعجب تکرار کړه:

ـهېچېرته؟

شونډې یې نورې هم سره بېرته شوې. څه یې ونه ویل. مازې یې د سر په راته خوځولو خبر راتصدیق کړه. خو زه نور چوپ پاتې نه شوم. ومې پوښتل:

ـنو څه شی پې کوو؟

دا ځل دی هم چوپ نه شو، ویره خوله یې مخامخ راوکتل، وې ویل:

ـالوتل ورزده کوو.

بې اختیاره مې له خولې ووتل:

ـالوتل ورزده کوو؟

او له پوښتنو ډکې سترګې مې لا حیرانۍ ده ته ونیولې. د دې حالت لیدو مې لکه چې خوند ورکړ. لنډ یې نور هم پسې وخندل. بیا یې په داسې حال کې چې نرم پر اوږه کښېکښودلم، وویل:

ـډېر بې حوصله توب مه کوه ملګریه! یو ساعت پس به هرڅه په خپلو سترګو ووینې.

او هماغسې په خندا کې بېرته راڅخه لاړ. زه دغسې هلك حیران پر خپل ځای ناست وم، سرګردانه او په چورتونو کې ډوب مې ملګري غورځنګ ته ورکتل چې په پام د الوتکې په منځ کې د ناستو خلکو له منځه تېر شو او یوځل بیا د پیلوټ کوډلې ته ورننووت. چې بېرته راووت نو یو مخ بل سړی و. له هغه پخواني انډیوال ملګري غورځنګ سره یې اوس هېڅ شی هم نه و جوړ، چې هره خبره به یې له ټوکې او خندا سره غبرګېده. نه، اوس هغه یوسل په سلو کې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نظامي منصبدار و، چې خپلو ترلاس لاندې کسانو ته ږغېده، ږغېده نه، قومانده يې ورکوله. جدي څېره،تېره کاته، له تحکم او هيبته ډك حرکات. له هماغه ځايه يې په بشپړ امرانه انداز د چمتو کېدو قومانده راکړه. پاڅېدم، د ملګري غورځنګ له دستور سره سم مې د چورلکې ترلي وره ته ځان ورورساوه. ښي اړخ ته يې ودرېدم. بشردوست هم په بيړه ځان راورساوه. ابل اړخ ته يې مخامخ راته ودرېد. نور ټيټ پوړي نظاميان هم د ستور ته چمتو هر يو پر خپل ورښودلی ځای ودرېدل. دا وخت چورلکه هم سره ورو شانته شوه. په ښکاره درزن زړه مې غلی له کړکۍ څخه دباندې وکتل. تپه تياره وه. هېڅ شی نه مالومېدل. خلق مې نور هم راته تنګ شو. بېرته مې په چورلکه کې اشرارو ته مخ ترې راواړاوه، چې سره بوږنېدلي غونډې وو. حيران او ناباوره يې کله موږ ته، کله په خپل منځ کې سره کتل. چورلکه، نوره او نوره هم ورو شوه، چې يومخ ودرېده، ملګري غورځنګ وويل: ـــاوس.

او په بيړه يې د چورلکې ور پرانيست. بيا يې موږ ته دستور راکړ چې وره ته تر ټولو نيږدې ناست ځوانکی راونيسو. موږ هم سر تر پايه پړکېدونکی ځوان ټينګ له مټو راونيو. ځوان لږ مقاومت وکړ، خو موږ پرې پياوړي وو، راپور ته مو کړ. ملګری غورځنګ راوړاندې شو. په داسې حال کې چې دې نورو نظاميانو خپل کلاشينکوفونه په ګواښ پاتې اشرارو ته نښه کړي وو. د ځوانکي لاسونه يې ورخلاص کړل. وروسته له هغه يې ز موږ په مرسته او له موږ سره يوځای د چورلکې د پرانيستې وره خولې ته راکش او د سترګو په رپ کې يې لاندې ترې خطا کړ. ځوان يوه سوې کريغه وويسته، په تپه تياره کې ورك شو .

دې کار د دې نورو سترګې غټې راوويستې. د ډېريو رنګونه تك ژېړ اوښتي وو. خو موږ نور ماتل نه شوو. د هغوی په زاريو جګيو، د هغوی په چيغو او غلبلو او د چاو چا په مقاومت او ښکنځلو کې مو يو يو د چورلکې وره ته راکش کړ، د لاسونو له ورخلاصولو وروسته مو تر وروستي تنه پورې ټول لاندې ترې راوغورځول. چې راخلاص شوو ټول له لاس او پښو لوېدلي او په خولو لانده خيشته وو. شپه له نيمايي ښايسته ډېره تېره وه، چې کاله ته راغلم. په کور کې کراره کراري وه. ښځه او ماشومان مې د وخته لا ويده شوي وو. غلی مې جرابې او بوټونه له پښو وويستل. له پخلنځي څخه د پخو وريجو او غوښو خوندور بوی راباندې ولګېد. ګېډه مې له لوږې راته وسوځېده، خو څه ی مې ونه خوړل. دغسې منګ او چورتي خپلې کوټې ته ورغلم، ستړی هلاك په ځای کې ولوېدم. خوب نه راته. ننبو پېښو په کراره نه پرېښودم. هرڅه مې د يوه نه منونکي بدخوب په څېر سترګو ته نېغ نېغ کېدل. څو شېبې لا نور هم دغسې نا ارامه په ځای کې لټ په لټ شوم. خو اخر مې ځان ته وويل: "کرار شه سړيه، دا انقلاب دی انقلاب!.. څه ټوکې خو نه دي، چې د چا پزه هم په کې وينې نه شي"...

او برستن مې ټينګه پر سر راکش کړه.

1999/7/15م کال

لفبرا- انګلستان

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعارونه، تاثیرونه

غونډه ورځ مې د "پاسترناك" د "ډاكټر شيواګو" په لوستلو تېره كړه. زياتي مې نو سر ډډ راته ولاړ و، په ستركو كې مې د يوې ليكې لوستلو شيمه هم نه وه پاتې. كتاب مې دغسې خلاص پر خپل ځاى كښېښود، پاڅېدم. كورتۍ مې واغوسته، په شمېرلو ګامونو له كوټې څخه دباندې راووتم. ځان ته مې وويل راځه سړيه لومړى څه تفريح او هواخوري وكړه، بيا به په تازه ساه د ناول پاتې برخه هم پسې ولولې.

دباندې مې پر لوى سړك له پښې اينبودلو سر جوخت سوړ نمجن شمال پر مخ ولګېد. دې كار مې يې ځاى پرځاى زړه راتازه كړ. په شوق مې اوږده ساه وكښه، سږي مې د پسرلي له پاكې هوا ډك كړل. بيا مې ورو شا و خوا له نظره تېر كړل. دغسې مخامخ په راته نااشنا ښار كې رهي شوم، بې له دې چې كوم ټاكلي ځاى ته د رسېدو نيت دې ولرم. ما ته تر اوسه لا د دې وړوكي ښار ډېر څه نوي وو. تر اوسه مې يې لا ډېرې لارې كوڅې نه پېژندلې. خو هوا يې نن ډېره په زړه پورې وه. څو شېبې مخكې اورېدلى باران د سړك غاړو ته ولاړې ونې پاكې پرېولې وې او د سړك په كنډو كپرو كې يې دلته هلته واړه واړه ډنډونه جوړ كړي وو .

د ورېځو لويې اووړې ټوټې اوس هم د مالوچو د خوځنده درمندونو په شان د اسمان پر پراخه لمن دېخوا اې خوا كېدلې. له ځمكې څخه د لندو خاورو زړه راكښونكى بوى راته، چې زما هر وخت ډېر خوښېده. او د سړك پر غاړه د وياله په اوبو كې ټنډو چونګښو ټوپونه وهل او سندرې يې ويلې. ما له دې ټولو څخه خوند اخيست. دغسې چورتي كرار كرار وړاندې تلم. د ښار پر دې برخه زړه وړونكى سكوت خپور و. سړك د خلكو او موټرو له ګڼه ګوڼې خلاص و، مازې وخت ناوخته به څوك پرې راښكاره چې هغه به هم شېبه پس بېرته له ستركو نيهام شو. نور نو زه تقريباً يوازې رهي وم او دا همداسې ښه وه. ځكه پدې ډول زه همدا اوس هم د "ډاكټر شيواګو" پېښو په ځان مشغول ساتلى وم. اوس مې هم د نومونړې پنډ ناول حوادث د ذهن په ستركو ليدل. زما د شا وخوا محيط سكوت او چوپتيا، په دې پاسته مازيګر كې زما دې په فكرونو كې ډوب حالت ته يو داسې زړه وړونكى قوت ورباخښه چې له زوره يې نور هرڅه رانه هېرول .

خدازده څومره او څه موده همداسې څوړند سر او په چورتونو كې لاهو وړاندې لاړم. خو چې يو وخت مې سر راپورته كړ، پوه شوم چې ښايسته ډېره لار مې وهلې وه. دا و له ښاره يومخ ګوښې لويې او پراخې څلورلارې ته رارسېدلى وم. څلورلارى مې وپېژانده. يوځل مخكې هم له همدې څلورلارې تېر شوى وم. د ښې لاس واټ يې زما كوټې ته لار ايسته او مخامخ پراخ سړك يې له ښاره سيخ دباندې ووت. ما يې يوازې د كيڼ لاس سړك وهلى و، چې ښه ډېر مزل وروسته يې سړى اخر بازار ته رساوه. ابل وار مې دومره په ځير نه وو ورته كتلي، مازې په بيړه مې د خپلې كوټې لورې ته لار په مخ كې ترې اچلې وه، خو دا ځل مې ستركې څو شېبې پرې مشغولې كړې. هرڅه عادي وو. لويه او پراخه څلورلارى ، د هر ورته راخلاص سړك په خوله كې د ولاړو ترافيكي اشارو خادې، دلته هلته يوه تنها ولاړه ونه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د بلې هرې څلورې لارې په شان دلته هم گردچاپېر د سرو سرو انقلابي شعارونو لوحې. د شعارونو په لوستلو مې پيل وکړ. مخامخ پر يوه لوحه په پرېړ سره رنگ ليکلي دا شعار ليدل کېده: "په وړاندې له فرد څخه د فرد په لاس له استثماره د خلاصې ټولنې پر لورحه". پر بلې لوحې "ژوندی دې وي سوله، ډموکراسي او ټولنيز عدالت" ليکل شوی و. څنگ ته يې د "ژوندی دې وي کارگري انټرناسيوناليزم" لوحه ولاړه وه. پر يوه بله لوحه يې په پاړسي ژبه ليکلي وو: "نان به گرسنه، لباس به برهنه، کار به کارگر، زمين به بزرگر، اين است شعار ما" د هغې څنگ ته بيا په پاړسي ژبه د "زنده باد احترام به مقام والای انسان" شعار ليکل شوی وی، تر هغه ور اخوا: "په وړاندې له هر ډول تبعيض، ستم او محروميت څخه د خلاصې ټولنې پر لور" او بيا پر يوه بله لوحه د يوه هوسا، بسيا او سرلوړي افغانستان د جوړېدو غوښتنه شوې وه. په يوه بل شعار کې خو يې بيا د افغانستان محروم او مظلوم ولس نه يوازې د هېواد د ټولو مادي او معنوي شتمنيو خاوند گڼلی و، بلکې خلقي دولت او خلقي انقلاب يې هم د دوی لپاره او د دوی په خدمت کې باله.

بس همدا پر له پسې شعارونه او په هر يوه کې د يوه نېکمرغه ژوند د جوړولو او له هر ډول محروميت او ستم څخه د هېوادوالو د خلاصون او ژغورون ژمنې او وعدې. ما دا ټول شعارونه پېژندل او خدای شته هر يو مې يې بې شمېره ځله نور هم په هر ځای کې لوستی و. خو سره له دې مې اوس بيا هم يو په بل پسې لوستل او هر يوه ته څو شېبې ځير کېدم .

همداسې مې د شعارونو د لوستلو په موخه سترگې له يوې لوحې څخه بلې لوحې ته وراړولې، چې هلته لږ ليرې يو جگ نری ځوان تر سترگو شو. ځوان له ختيځ لوري څلورلارې ته راروان و. تور کميس او خړ پتلون يې اغوستی و. ځوړند سر چورتي غوندې ورو ورو وړاندې راته. ځوان نور او نور هم وړاندې راغی، چې څلورلارې ته راورسېد، اوږد اسوېلی يې وکيښ، سر يې راپورته کړ. زه يې وليدلم. خو ما ځان ناگومانه واچاوه. دغسې مې تر سترگو لاندې د هغه څارل جاري وساتل. له دې سره مې زړه هم خدای شته لږ راته په درزا شو. خو ژر مې ځان بېرته راټينگ کړ، هماغسې مې په پټه د ځوان څارلو ته دوام ورکړ. ځوان څو شېبې چوپ او کرار پر خپل ځای ودرېد، بيا يې سترگې له ما څخه د شعارونو لوحو ته ورواړولې. هرې يوې ته به لنډه شېبه ځير شو. لکه له ځان سره چې يې لولې، شونډې به يې ورو ورو پرې وخوځولې. چې د يوې لوحې له لوستلو او فکر پرې کولو به راخلاص شو نو ابلې لوحې ته به يې سترگې ترې ورواړولې. خو په يوه شعار کې يې سترگې دغسې ښخې پاتې شوې. ما هم غلي لوحې ته سترگې ورواړولې. پرې ليکلي وو: "په وړاندې له هر ډول تبعيض، ستم او محروميت څخه د خلاصې ټولنې پر لور" ځوان څو شېبې تېره تېره شعار ته وکتل، له دې سره د قار څپه پرې ورغله، سترگې يې غټې غټې راووتلې. زما د زړه درزا لا زور واخيست .

لا مې دغسې په چورتونو کې ډوب ورکتل، چې ځوان يو دم وخوځېد، په بيړه پر شعار وررهي شو. چې وررورسېد، مخامخ يې شعار ته لاړې ورتو کړې، په لوړ ږغ يې ښکنځل ورته وکړل. زه د ځوان دی کار هك پك کړم. له حيرته په

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وازه خوله مې ځوان ته ورکتل، چې هماغسې مخامخ شعار ته ولاړ و او یو عالم کرکو یې په سترګو کې څپې وهلې. لا مې څه نه وو ویلي چې قارجنې سترګې یې ما ته راواړولې، له هماغه ځایه یې راته وویل:

ــاحمقان... فکر کوي چې یوازې په شعارونو خبر خلاصېږي.

او په داسې حال کې چې هماغسې قارجن یې راکتل، راباندې رارهي شو. زه تلولي غوندې شوم، خو د څه کولو توان نه و راکې پاتې. دغسې له حیرته پر خپل ځای مېخ ولاړ وم، سرګردانه مې ځوان ته ورکتل، چې په غټو ګامونو زما پر لوري رادرومي. چې راورسېد، بې له دې چې زما له خوا کوم غبرګون یا څه ویلو ته ماتل شي، په خپله یې شعراونو ته لاس ونیو، پسې زیاته یې کړه:

ــته دا د خنزیز زمن ګوره... ټول ملك یې په دې ښایسته شعارونو ډك کړي ...هرځای همدا د ستم او له ظلمه د خلاصون خوبونه...هر ځای همدا د نېکمرغۍ او سوکالۍ غوړې وعدې.. رذیلانو، له کوم ظلم او ستمه خلك خلاصوئ؟ تر ټولو ډېر ظلم او ستم خو تاسې پر خلکو کوئ... کومه نېکمرغي او سوکالي خلکو ته وربښئ؟ تر ټولو ډېره بدمرغي او بدحالي خو تاسې پر خلکو راوستلې ...

ځوان دا وخت لنډه ساه ونیوه، دغسې نېغې یې سترګې زما سترګو ته ونیولې، لکه د خپلو خبرو اثر چې په کې لټوي. بیا یې په داسې حال کې چې یوه یوه شعار ته لاس نیوه، وړاندې پسې لاړ.

ــګوره... دلته خلکو ته د ازادۍ او مصئونیت وعده ورکوي، خو هلته یې ټول وطن پر خلکو سور تنور ګرځولی، هر لور ترور او اختناق، هر لور د بېګناه خلکو نیول، کشول او تر شکنجو لاندې وژل... دلته خلکو ته د کور، کالي او ډوډۍ شعارونه ورکوي او هلته درګرده لګیا دي د خلکو هستي او زندګي ترې لوټوي... کوم کور؟ کوم کالي؟ کومه ډوډۍ؟... دلته د انسان لوړ مقام ته د احترام خبرې کوي او هلته د ټول ولس په ترټلو او سپکولو اخته دي... هر لور ظلم، هر لور ستم، هر لور د بېګناه خلکو نیول او وژل او لوټل... او له دې ټولو سره بیا هم خلکو ته د خدمت ټټر وهل، خلکو ته د ازادۍ، نېکمرغۍ او سوکالۍ او له هر ډول تېري او ستمه د خلاصون خوبونه ورلیدل...

ځوان دا وخت بیا لنډ تم شو، خو ما لا څه نه وو ویلي چې بېرته یې پسې زیاته کړه:

ــنه پوهېږم چې د ا سرکوزي په کومه نېشه کې ډوب دي، چې داسې یې سترګې دي رااالوتونکي توپان ته ورړندې کړي... فکر کوي چې خلك هم د دوی په شان احقمان دي؟... فکر کوي چې د دې خلکو نو نه سترګې شته، چې د دوی جنایتونه پرې ویني، نه ماغزه چې د دوی د دې غوړو شعارونو او کرغېړنو کړنو ترمنځ فرق وکړي؟... فکر کوي چې یوازې د ډوډۍ د شعار په ورکولو به نو د خلکو ګېډې هم مړې شي؟ ها؟... فکر کوي چې په مازې تشو شعارونو به نو ټول کارونه هم سره سم شي؟. ها؟....

او چې ما بیا هم څه ونه ویل، ځوان نېغ زما سترګو ته سترګې ونیولې، په حیرانوونکي ډاډ او غوڅه لهجه یې وویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـــوروره! زه تا نه پېژنم، چې څوك يې او د كم ځاى يې. خو هر څوك چې يې دا يوه خبر مې ښه په ټينګه واوره... دا ځاى يې نښه... كه دا وضعيت همداسې روان و، لكه دا اوس چې دى، نو ډېر ژر به دا خلك د خپلو دې غوړو شعارونو تاثيرونه هم په خپله ووينې .

ځوان چې دا خبره وكړه، زياتي ماتل نه شو. زه يې دغسې هك حيران پر خپل ځاى پرېښودم، خپله په كلكو ګامونو لويديځ په لور رهي شو. ما په بېشمېره فكرونو كې ډوب ښايسته ډېر ګړى تر شا ورپسې وكتل. وروسته له هغه مې سر راپورته كړ، پاس اسمان ته مې وكتل او په مخامخ سره شفق كې مې سترګې ښخې پاتې شوې.

د مرغومي اتمه/1357ل كال

كابل- افغانستان

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چرگ

عجیبه وه. سهار وختي په خپله راویښ شوم. لکه چا چې په قصده ورته راویښ کړی یم. څو شېبې لا په ځای کې دغسې پروت پاتې شوم، خو اخر مې طاقت ونه شو، پاڅېدم. غلی مې په نیمه تیاره کوټه کې سترګې وغړولې. ټول ویده وو. زه هم نور ماتل نه شوم، د ګوتو په سر له کوټې ووتم او په بیړه د سرای هغه ګوټ ته ورغلم چې چرګ په کې تړلی و. چرګ ویښ و. زما په لیدو یې "قررر..." وهل، لږ په شا شو. زه ځای پر ځای ودرېدم. څو شېبې مو دغسې رډ رډ یو بل ته سره وکتل. چې ډار یې بېرته کښېناست، غلی مې په پخلنځي کې له ولاړ جواله یو موټی غنم راوایستل، په داسې حال کې چې له غنمو ډك ورغوی مې ده ته نیولی و او ورو ورو مې ویل: "بِه... بِه...بِه". کرار کرار پرې وررهي شوم. دا ځل ده هم جنجال راسره ونه کړ. غلی پر خپل ځای ولاړ یې دغسې په تمه ژېړې ګردې سترګې زما ورغوي ته نیولې وې، چې ورو ورو له غنمو سره ورنیږدې کېده. چې وروړسېدم، وار د واره یې زما په ورغوي ټونګې پیل کړې. خوشال مې وموسل. کرار یې په دوو ګوتو څنګ ته کښېناستم. په احتیاط مې دا بل لاس د ده پر پاسته څټ او ملا راکش کړ. چې ده بیا هم څه ونه ویل. زما زړه هم له خوښیه په ټوپکو شو. چرګ رام و!... بېغمه یې په تېره مښوکه زما له ورغوي څخه غنم ټولول. ما یې هم موسکی شونډې پر څټ، پر وزرونو، پر ملا او پر ګګنه توره لکۍ لاس راکښود او من من غوښې مې پرې اخیستې.

پرون مازیګر مې سترګو ته ودرېد: پلار مې چرګ په تخرګ له دفتره کور ته راغی. مور ماشومان د چرګ په لیدو لومړی یوڅه حیران غوندې شوو، بیا مو په ګډه ورمنډې کړې، خوشاله ترې راتاو شوو. پلار مې هم خوشاله و، ویره خوله یې څو ګړندي ګامونه د سرای منځته ورواخیستل. هلته یې د چرګ ورتړلې پښې بېرته خلاصې کړې، کرار یې مخې ته ګوزار غوندې کړ او چې چرګ پر دواړو پښو دنګ پر مځکه ودرېد، نو مور غوندې یې دی هم په مینه ورو سترګو په نظاره شو. شېبه پس یې په ویاړلې لهجه وویل:

ـتك سور... کولنګي چرګ.

په همدې ترڅ کې مې مور هم راورسېده. سر تر پایه یې چرګ ته د خریدار په نظر وکتل. له دې سره یې تنده هم تروه شوه. ناراضه یې وویل:

ـډنګر دی!

دا خبر یې زمور پر پلار هېڅ ښه ونه لګېده، پرې وربرچ یې وهل:

ـدی چې شی (د څه شي) ډنګر دی؟ تې (ته یې) آ ورنونو ته وګوره.

بیا یې په لږ نرمه لهجه د هغې د قانع کوولو هڅه وکړه:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـاختر ته لا ډېرې ورځې پاتې دي... دانه به ورکو، نور به هم چاغ سې.

او ما خدای شته هماغه شپګبه لا په زړه کې وویل: "تر اختره لا ښه ډېر وخت سره لرو..." او ټول په شوق کې ډوب شوم .د ورغوي خوړېدلو بېرته اوس وخت ته راستون کړم. تش تور و. چرګ یې ټول غنم خوړلي وو. اوس یې پر مځکه ترې رالوېدلې دانې ټولولې. پاڅېدم. دا ځل مې دواړه موټې له غنمو راډك كړل، ټول مې د چرګ مخې ته کوټۍ کړه. چې دی یې بیا په خوړلو سر شو، ما هم بیا لاس پرې راکښودل پیل کړه. دا وار مې یې ان پنډې تېرې منښوکې، پیت تاج (خول) او پستې غاړې ته لا لاس وروړ. بیا مې یې پیاوړې شنګرې د ګوتې په څوکه کښېکښودل. د مامور فتاح د چرګ تر هغه ډېر تېره وو. خوشاله مې له ځان سره وویل: "ماموره... دا دی اوس زه هم تا غوندې چرګ لرم..." او یو ډول خوړ خوندور غرور مې په رګونو کې وځغلېد. تېر وختونه رایاد شول، چې څنګه به مامور فتاح خپل برګ "جته یې" چرګ په غېږ کې نیولی و. په ویاړلي انداز به یې پرېړ غوښن لاس پرې راکښود او موږ هلکان به شا و خوا پرې راټول وو. ژېړ ژېړ به مو ورکتل او زړونه به مو له رخې راته ویلي ویلي کېدل. له دې سره مې خدازده ولې، د پلار رغ په غوږونو کې انګازې وکړې: "نه شرمېږې... مامور سړی، د لوچکانو غوندې جنګي چرګان ساتي!..." د هغه مامور فتاح هېڅ ښه نه اېسېده. مدام به یې له سپکاوي په ډکه لهجه همدا پسې ویل. د نورو غټانو هم دومره ښه نه ترې راتلل. خو موږ په دې کیسو کې نه وو. خپله مامور فتاح هم په چا کې ری نه واهه. بېغمه یې خپل چرګ ورته ساته او چې وخت ناوخته به یې له کوم بل چرګ سره وجنګاوه، په تېره بیا که به چېرې د ده چرګ دا جنګ ګټلی هم و، دغه ورځ خو به نو موږ ټولو غوندې دی هم له ډېرې خوښۍ په اووم اسمان کې ګرځېده. داسې مهربانه به یې زخمونه په واسلینو ورغوړول، په دومره مینه به یې په وینو سره منښوکه په خپل ورېښمین دسمال ورپاکوله، چې ان زموږ زړونو به لا هوس ورته وکړ.

دا وخت یو ناڅاپه پاڅېدم. لکه څوك چې مې په زوره ورکشکاږي، بې اختیاره له کاله ووتم. ځای پر ځای یو عجیب فکر سر ته راغلی و. هم یې ډارولم، هم یې پسخولم. خو یوه شېبه یې په کراره نه پرېښودم. دغسې ناارامه دباندې ودرېدم. په داسې حال کې چې زړه مې په ځیګر کې "ډپ... ډپ... ډپ..." راته درزېده، په شا وخوا کتلو سر شوم. دباندې کرار کراري وه. ورځ که څه هم ښایسته ډېره رڼه شوې وه، خو د جمعې په دې وختي سهار کې هېڅوك هم دباندې نه مالومېدل. لټونکې سترګې مې لږ نورې هم دېخوا اې خوا وغړولې. ډېر وخت لا نه و تېر. چې د زړه درزا مې لا پسې پیاوړې شوه. ومې لید. هلته لیرې مې د مامور فتاح چرګ ولید، چې د خندق په خوا کې خرامانه خرامانه ګرځېده. دوې سپینې چرګې هم په نخرو نخرو پسې رهي وې. زه هم نور ونه ځنډېدم. ژر مې ځان ته "هو" کړه، په تراټ بېرته کاله ته ننوتم. له هغې خوا له خپل چرګ سره راووتم. لومړی مې لا وغوښتل چې مخامخ پرې وررهي شم، خو د وره په خوله کې بېرته ودرېدم. یوځل بیا مې شا و خوا له نظره تېر کړل او چې بیا مې هم څوك ونه لیدل، نو له ډاډه په ډکو سترګو مې خپل چرګ ته وروکتل. ژر ژر مې یې پر سر لاس راوکیښ او په کلکو ګامونو د مامور فتاح پر چرګ وررهي شوم. چې هر ګام مې اخیست، هغومره مې د زړه درزا پسې چټکېده. هغومره

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مامور فتاح چرګ ته د وررسېدو تنده راکې ډېرېده. خدازده ولې يو ډول ډار، وحشت او سرګردانۍ اخيستی وم. خو له دې ټولو خبرو سره- سره بېرته راستون نه شوم. نه، راکې وېښه شوې تلوسه مې تر دې ټولو پياوړې وه. دغسې مخامخ نور او نور هم وړاندې ورغلم. څو ګامه پس د مامور فتاح د چرګ هم راته پام شو. چتک يې سر راجګ کړ، قارجن له ځان سره څه وترسېده. چرګې هم سره وارخطا غونډې شوې او دغسې حيران حيران يې موږ ته راکتل، چې وار په وار ورنيږدې کېدو. چې ورووړسېدم، څو شېبې هماغسې هك حيران مخامخ سره ودرېدو. وروسته له هغه مې په رېږدېدونکو لاسونو خپل چرګ لومړی د مامور فتاح چرګ ته لږ ور اوږد کړ، څو ځله مې پورته کښته ورته وخوځاوه او په دې پسې مې يو دم مخې ته ورخطا کړ. پر مځکه زما د چرګ له درېدلو سره سم دواړه د څټ بڼکې نېغې ودرولې. بد بد يې سره وکتل. بيا يې په ګواښ سرونه يو بل ته وځنډل، څو خوشې ټونګې يې په مځکه ووهلې او چې بېرته يې سرونه راجګ کړل، نو په خپل ټول زور يې پر يو بل باندې ورودانګل. جګړه پيل شوه! خو لومړی برید زما د چرګ په ګټه نه و. د مامور فتاح چرګ داسې کاپره لغته ورکړه، چې هلته يې راته وغورځاوه. دويم او درېيم برید يې هم مازې خواشيني راڼېره کړه. هر وار چې يې د مامور فتاح پر چرګ برید ووړ، په هماغه هوا کې به يې داسې لغته ورکړه، چې خوارکی به يې دوه درې ګامه ايسته راته وغورځاوه. خو زما چرګ هم څه داسې بې غېرِ ته مرغه نه و!. بېرته به راپاڅېد، بيا به يې ځان برید ته تيار کړ او بيا به يې په لاډېر تاو پرې ورټوپ کړل. مګر دا د کاپر مال دومره زورور و، چې هېڅ والله که ورسره کېدل. هرځل به يې داسې ګوزار ورکړ، چې دلته به زه لا له قاره ورته سور او شين شوم. يوځل، دوه ځله، ان څو ځله مې يې لا دا چلند وزغامه، خو اخر نو زما حوصله هم راته تمامه شوه. نه، دا وضعيت تر پايه د زغملو نه و. بايد يو څه مې کړي وای. بايد زه خپله په دې تريخ ساعت کې د خپل چرګ خوا کې درېدلی وای. او همداسې مې هم وکړل. وروړاندې شوم، سيخ مې د مامور فتاح د چرګ شا ته ځان وررساوه، چې دا و بل برید ته يې تابيا کوله. سرکوزی داسې په جګړه سور و، چې هېڅ يې زما په ورنيږدې کېدو کې چورت هم ونه واهه. دغسې تېره تېره يې زما چرګ ته کتل او پر له پسې يې سر په ګواښ ورته څانډه. زما چرګ هم ځان برید ته چمتو کړ، خو لا يې پر يو بل باندې نه وو وردانګلي، چې د مامور فتاح چرګ مې د نېغ درولو بڼکو په بېخ کې ټينګ له څټه راونيو. دې کار مې زما چرګ هم حيران کړ. ټپ ودرېد. لنډه شېبه خو داسې لار او ګودر ترې ورك شول، چې نيږدې يې جګړه پرې ايښې وه. خو چې ما د مامور فتاح له څټه نيولی چرګ ور وړاندې کړ او سر مې يې په ګواښ ورته وڅانډه، نو دی هم بېرې پرې راستون شو، په کړس کړس بریدونه يې پرې پيل کړه. د مامور فتاح چرګ مې همداسې سرګردانه په موټ کې شېنکې وهلې او چغېده، که ګوندې ځان راخخه خلاص کړي. خو ما موټ نور او نور هم پرې ورټينګ کړ. هماغسې تر څټ نيولی مې يې سر درګرده خپل چرګ ته ښوراوه، چې ښه مزغن مزغن يې پر دا ککره ککره راته ووهي او ښه سم زړه پرې سوړ کړي. خدازده څومره وخت دغسې تېر شو، چې يو وخت مې چرګ نابېره په موټ کې دروند غونډې شو، نور چغ و چوغ يې هم نه کاوه. حيران مې بېرته خوشې کړ او چې دی پړمخی پر مځکه راته ولوېد، نو زما واړې هم وتښتېدې. چرګ مړ و. د مامور فتاح چرګ مې لکه چې په خپه ورو ژلی و. دې فکر مې غړي راوړېږدول. وارخطا مې شا و خوا وکتل. د باندې شکر اوس هم څوك نه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مالومېدل. وروړاندې شوم، ژر مې خپل چرگ راونيو، بې اختياره مې د کاله پر لوري منډه کړه. خو څو گامه لا نه وم تللی، چې بېرته ودرېدم، د برېښنا په چټکۍ مې دا فکر له مغزه تېر شو: "د مامور فتاح چرگ؟... همداسې مړ؟... همداسې پر سپېره میدان پروت.؟.... نه!...". بېرته راوگرځېدم، هماغسې وارخطا د مامور فتاح چرگ ته ورغلم، چې وازې سترگې پړمخی پر مځکه پروت و. چرگ مې له وزره راونیو، ایسته مې څنگ ته خندق ته ورغورځاوه او وروسته له هغه مې په تراټ د خپل کاله لار په مخ کې واچوله. تازه د وره خولې ته رسېدلی وم، چې له لیرې مې د چا ټوخی واورېد، خو ما تر شا ورونه کتل، په ټوپ کاله ته ترې ننوتم. په سرای کې مې چرگ بېرته پر خپل ځای وتاړه. بیا مې سر تر پایه له نظره تېر کړ. نور سم و، مازې ټونگه یې په وینو یو څه سره وه. شا و خوا مې وکتل، په سرای کې هېڅوك نه و. په بیړه مې د چرگ ټونگه پاکه کړه، په منډه خپلې کوټې ته لاړم. چې بېرته په بړستن ننوتم ایله مې زړه یو څه سره ولگېد. هرڅه په خیر تېر شوي وو. تر اوسه شکر د هېچا نه و راته پام شوی.

په ځای کې مې ژر ژر لېونی کرم (په لښکرگاه کې یو مشهور زیارت دی) او پیران پیر صېب وننگول، چې د نېکۍ مدد یې راورسېږي. بیا مې الحمد لله او قل هو الله هم پر ځان چوف کړل، چې د هرې بلا مخه ونیسي. وروسته له هغه مې نو ځان دغسې په خوب ورته واچاوه. خو ډېر وخت لا نه تېر، چې "ټك، ټك، ټك.." د سرای ور وټکول شو. له دې سره مې زړه "شرق!" راته ولوېد، غړي مي بیا په رېږدېدلو شول. لالهانده مې له ځان سره وویل: "وه خدایه!..." او ستونی مې راته ډك ډك شو. په همدې ترڅ کې مې د پلار ښکالو په دالېز کې واورېده، چې سرای ته وررهي و او خوبولی له ځان سره ډونگېده. ما دعاوو ته لا زور ورکړ، لا همداسې خدای او پیرانو ته په زاریو لگیا وم، چې پلار مې له سرایه راږغ کړل: دې کار یې نو یو مخ زاره راوچوده. پلار مې ما ورغواړي؟.. سرای ته؟... هغه هم وروسته له دې چې چا ور وټکاوه؟... نه. اوس نو خبر تمامه وه. زیاتي نو هرڅه رسوا وو. نور یې نو د پټېدو چاره نه کېده. خواشینی او ډار اخیستی له ځان سره وچونگېدم. راباندې راتلونکی قیامت مې د سر په سترگو ولید. خو له دې ټولو خبرو سره مې ځان بیا هم په خوب ورته واچاوه. پلار مې لا بیا نه وو راږغ کړي، چې مور مې کوټې ته راننوته. په داسې حال کې چې پرله پسې یې اوږه راخنډله راته سره شوه:

ـهله زویه پاڅه!.. پاڅه چې پلار دې نارې دروهي، هله....

او په دې ډول یې "راویښ" کړم. ما ته هم بله چاره راپاتې نه شوه. پاڅېدم. همداسې وچ حلق، وارخطا او زړه نازړه د سرای ورته وروخوځېدم. او چې د وره شا ته مې خپل همزولی، ننگیالیْ ولید، نو داسې ټکان مې وخوړ، چې نیږدې مې له خولې چیغه وتلې وه. هك حیران مې په زړه کې وویل: "ننگیالی؟!.." او دغسې ناباوره مې د هغه تور لمر وهلي مخ ته وروکتل، چې زما په لیدو یې یوه نرۍ موسکا پر شونډو وغوړېده.

لا همداسې پکر پر خپل ولاړ وم چې پلار مې وویل :

ـمېلې ته ځې؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خبر نه وه، تیار سوك و. چې پر دا سر يې راكړ، يو مخ سربېداله شوم. بې اختياره مې له خولې ووتل:

_مېگ....لې... ته؟!

راجوخته يې كړه:

_هو زويه،... مېلې ته... ننگيالى دوى نن خپل باغ ته په مېله وزي، غواړې تا هم ورسره بوزي... څنگه زويه؟ ورسره ځې؟

او چې ما هماغسې هېښ پېښ ورته "هو" كړه، د ننگيالي سترگې هم له خوښيه وځلېدې. پلار مې هم لنډ وموسل، وړاندې لاړ:

_سمه ده، ځه زويه كور ته، پاك كالي دې واغونده... چې دغسې چپړيسن لاړ نه سې، ښه؟

او بېرته كاله ته ستون شو. زه چې اوس ايله لږ راپه حال شوى غوندې وم، نور ونه ځنډېدم. په منډه مې ځان تلو ته تيار كړ، پوره خوشاله له ننگيالي سره وخوځېدم. خو دا دى تر دغه اوسه لا نه يم خبر چې د مامور فتاح د چرگ كيسه څنگه شوه.

لفبرا- انگلستان

1999/4/26م كال

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سکینه

د سکینې پلار له ډېره شېبه نه و پر کور، چې بیا یې د لور چغې بغې ورپوته کړې:

ـوه! اباجانه توبه... اخ... اخ.. وی... وی... وه خدایه مړه شوم. وه اباجانه.. اخ...اخ...

سکینې همداسې په چیغو چیغو کې دېخوا اې خوا لاسونه اچول، که ګوندې ځان د پلار له ګوزارونو بچ کړي. خو پلار یې له خپله کاره لاس نه اخیست. په قار پرې وروغورېد:

ـخرېمې!.. پلیتې (پلیدې)!... اوس خدای درپه یاد شو؟.. اوس توبې باسې؟....

او بېرته یې د خپل پلنډې توب پرې "شړق!... شړق!... شړق!..." د هغې تاندو ډډو ته تمبه کړ. سکینه تر ګوزارونو لاندې لټ پر لټ اوښته، درګرده یې د ځان د خلاصون هڅه کوله او پر له پسې یې همدا چیغې وهلې:

ـوه لاجانه! توبه... وه خدایه.. اخ... اخ.. وه اباجانه، کوربان دې شم... وه خدایه توبه.

د سکینې مور نن هم له کوټې د باندې لومړی پر خپلې لور دا راغلی محشر وزغامه، خو چې نور طاقت یې ونه شو، پاڅېده، ویرژلې کوټې ته وردنوته، په ژړغوني ږغ یې مېړه ته وویل:

ـتر دغه خو یې سمه مړه که، چې یودم له اذابْ خلاصه شي... او پرنګ په ژړا یې د خپلې لور د ترې خلاصولو هڅې پیل کړې. مېړه یې په تاو خپله ښځه له ځانه پورې وهله، قارجن یې په دې هم وربرېچ وهل:

ـویم پرته شه له مخې مې!... پرته شه چې اوس به تا هم تر دې بتره کم!... دا ټول پساتونه د تا (ستا) له لاسه راوشوه...

او بیا بېرته د لور په ټکولو لګیا شو. تر هغو یې د نجلۍ له وهلو لاس وانه خیست، څو یې ځان پرې ستړی نه کړ. چې راخلاص شو، دغسې له قاره پشېدونکی یې پرې ایسته وغورځاوه، له کوټې ووت، چې ځان یې د لور او ښځې له سترګو نهام موند، بې اختیاره یې د اوښکو څو غټ څاڅکي پر رنګړې ږیره راوڅڅېدل. هلته لږ لیرې په یوه ګوښه ګوټ کې کښېناست، مخ او سترګې یې په څپړو وپوښلې، له دې سره یې زهیرې اوږې هم په رېږدېدو شوې. سکینې د پلار له وتلو وروسته لیرې ترې لوېدلې ټیکر ته لاس کړ. ټیکری یې په رېږدېدونکو لاسونو راواخیست. بېرته یې په سر او اوږو راوکیښ او هماغسې غونجه منجه په خپل ګوټ کې کښېناسته. بیا یې په داسې حال کې چې لاس ورو ورو پر خپلو خوږو ډډو راتېراوه، له اوښکو ډکې سترګې مور ته ورواړولې. په داسې زړه دردوونکي انداز یې مور ته وروکتل، چې د غمونو سره لوخړه یې ورپورې کړه، د مور شونډې بې اختیار مرۍ مرۍ شوې، ډکې سترګې وروړاندې شوه. په خواخوږۍ یې غملړلې لور په غېږ کې راونیوله. څو شېبې دواړو ترخه یو بل ته سره وژړل. وروسته له هغه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې مور لړه کراره غونډې شوه. خو سکينې يې اوس هم پر سر ځيګر ايښی و او غلي غلي يې ژړل. مور يې د دلاسا کولو هڅه وکړه:

ــبس ده لورې.. بس ده... زياتې مه ژاړه.

او د هغې پر سر او ملا يې د خپل ډنګر لاس راکښل پيل کړل. بيا يې سر راپورته کړ، په مخامخ دېوال کې يې سترګې ښخې کړې او له دې سره دغسې ورو ورو په ډېرو ليرې ليرې چورتونو کې ډوبه شوه.

د دغو کلونو قحطي او وچکالي په ټول وطن کې مشهوره وه. څو کاله پرله پسې يو ځاځکی باران ونه شو. پرونۍ شنې کروندې په وچو دښتو واوښتې. مځکې وچې شوې، پسلونه تباه شول، د خلکو مالونه او رمې لوږې ورووژل. پر ټول هېواد د لوږې او خوارۍ تور ځادر وغوړېد. دې بدمرغۍ هېڅوك او هېڅ ځای په کراره پرې نه ښود. په تېره بيا په کليو او له ښاره ليرې پرتو سيمو ته خو يې بيا بېخي مخه وکړه. دلته هسې هم خلکو د خپل ژوند روزګار تېرولو ته له کرنې او مالدارۍ پرته بله اسره نه لرله، چې هغه هم وچکالۍ ترې واخيستل. بيا خو نو د دې خلکو وزله مګر خدای په خپله کړې وای. د سکينې دوی کلی هم له دې برخليکه خلاص نه شو. د دوی کلی خدايي په دومره ښو مځکو اباد نه و او اوس چې دا لږې مځکې هم شاړې شوې وې، نو کليوالو وربانديې راتلونکې دربدري په رڼو سترګو ليده. دوی ليدل چې څنګه يې کندوان تشېږي، څنګه يې د هرې ورځې په تېرېدو سره مالونه پسې ډنګرېږي. خو څه يې له لاسه هم نه وو پوره. لوږې ورځ په ورځ زور پسې اخيست او وږې ګېډه دې نو بيا په دې کې ری نه وهي، چې قحطي ده، که وچکالي. هغه بس څه د خوړو لپاره درڅخه غواړي او د خوړو څه په دغو شپو ورځو کې د کيميا بوټي ګرځېدلي وو. هېڅ ځای يې د موندلو څرك نه لګېده. هماغه وو چې خلکو ورو ورو د خپلو مالونو او شتو په خرڅولو لاس پورې کړ. هر چا چې له هر شي څخه زړه بېلولای شو، خرڅلا وته يې راويوست او په پرې اخيستو پيسو يې د ځانونو او بچيو د ګېډو د ورمړولو هڅې پيل کړې. د سکينې پلار هم همداسې وکړل، لومړی يې د کور څه شيان وپلورل، چې هغه پيسې خلاصې شوې، بيا يې خپله له پښو لوېدلې غوا او دوې ډنګرې وزې وپلورلې. وروسته له هغه يې خپل وړوکی پټی هم لومړی ګرو او بيا د هغه يوه برخه ترې خرڅه کړه او چې دا پيسې يې هم تس نس کړې، بيا نو دوی هم د نورو کليوالو غونډې په ځان پورې پکو شول. زياتې نو په کلي کې د پاتې کېدو کومه اسره نه وه پاتې. کليوالو ښارونو ته مخه کړه. هره ورځ،نن دلته، سبا هلته. يوه يوه کورنۍ له کلي وته.

د سيکنې پلار هم له خپلې ښځې سره سلا مشورې پيل کړې. د سکينې مور په اول سر کې دې کار ته نه وه خوشاله:

..."ته سکه وايې چې هلته نو پخې ډوډۍ له ونو راځړېږي؟..." خو د سکينې پلار يې هم د قانع کولو هڅه پرې نه ښوده: "...وه ښځې!.. دغه خوشې چټيات ولې راته وايې... ښار، ښار دی او کلی کلی... ښار چې هرڅنګه وي، تر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې سپېره کلي ښه دی. هلته کارونه شته. خوارۍ او غریبۍ شته... ناحقه خو دا دومره خلك په ښار کې نه اوسي... مورې به هم څه خواري غریبي وکو... دلته خو دا دی له لوږې ورته مرو"...

اخر هغه هم راضي شوه. هماغه وو چې یو وختي سهار سکینې دوی هم له اته نهو نورو کورنیو سره کور او پټي په کلي کې پرېښود، د ښار لوري ته وخوځېدل. څه مزل وروسته د سکینې مور شا و خوا ورانو کنډوالو ته وکتل. وړوکی کاروان و. ټول لوږې اخیستي. هر چا ورپاتي ګزړې جمبرې ورسره رااخیستې وې. هر چا یو ووړ پېټی په شا، داسې په بیړه له کلي وتلي وو، لکه ترې تښتي چې. لکه هلته په ښار کې چې چا د پرېمانه خوړو وعدې ورکړې وې. پر زړه یې غمونو ورودانګل. خواشیني یې یوځل بیا کلي ته تر شا وروکتل. شونډې یې مرۍ مرۍ شوې. د سوړمو څوکې یې ورپېدې. خو ځان یې ژړا ته پرې نه ښود. ډکې سترګې یې مېړه ته ورواړولې. څو ګامه وړاندې له نارینه وو سره رهي و. ځوړند سر او چوپه خوله. خدازده په څه اندېګښنو کې به ورك و. د دوی شپږ کلن زوی "غلامی" یې اوس پر پېټي سربېره په اوږو کښېنولی و. څنګ ته یې هم سکینه ورسره تله. د سکینې لیدو یې زړه لړ ورارام غوندې کړ، لور یې اوس ښایسته پېغله وه. ان د دې قحطۍ او وچکالۍ یې هم پر ښکلا زور نه و ورسېدلی. هماغه تك تور وېښته، هماغه غټې د ځوانۍ له طراوته ډکې سترګې، هماغه د مخ ښکلې کاسه او د بدن سپین پوټکی. پرې وویاړېده. سکینه پر دوی ټولو ګرانه وه او د پلار خو یې بیا زړه پسې خوت. هر وخت یې په جار هر چا ته ویل:"... خدای دې ناراضه نه شي، دا دی شکر زوی هم لرم، خو د سکینې ځای به هېڅوك ونه نیسي... سکینه مې د زړه ټوټه ده، د زړه ټوټه"...

دې فکرونو خوند ورکړ. په چابکو ګامونو پر دوی درروانه شوه. چې ورورسېده، د سکینې څنګ ته ورسره رهي شوه. بیا یې نو تر شا کې ته ور ونه کتل .

کاروان پوره دوې شپې او دوې ورځې مزل وکړ. د دریېمې ورځې ځاښت مهال و، چې د ښار څنډې له لیرې راښکاره شوې. د ښار لیدو لکه نوې ساه چې په کې چلولې وي، ګامونه یې لا پسې چټك کړل. چې ورورسېدل، د ښار له کورونو لږ ګوښه یې پېټي پر مځکه واچول، یو ساعت دغسې ستړي هلاك پر خپلو ځایونو ناست پاتې شول. وروسته له هغه ورو ورو د خپلو غوټو په راسپړلو لګیا شول. دغه شپه یې هم د ها نورو غوندې پر سپېره ډاګ تېره کړه.

په دا بله ورځ سهار وختي د سکینې پلار د کاروان له نورو نارینه وو سره پر ښار ورشیوه شو. هلته په ښار کې یې لارې سره بېلې شوې، هر څوك په خپل تقدیر پسې رهي شو.

روڼ ماښام چې بیرته خپلو کډو ته راستانه شول، نو د هر چا پر خوله بېلې کیسې جاري وې. چا لږ، چا ډېر څه موندلي وو او چا و چا خو هېڅ کار هم نه و موندلی. د سکینې پلار به ورسره وړې پرې د یو څو تنو پېټي ورسره وړي وو، خو دومره پیسې یې نه وې پرې ګټلې، چې خپله کورنۍ سمه پرې مړه کړي. سره له دې راضي مالومېده. په یو ډول غرور یې ښځې ته کړه:

ــوینې؟... دا دی په دا اوله ورځ لا یو څه خواړه لرو. په کلي کې خو دغومره څه هم نه وو.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځې يې څه ونه ويل. چوپه خوله يې راوړي خواړه په پام پر دوی ووېشل، تر ټولو وړه برخه يې ځان ته ورکړه.

دري ورځې همداسې تېرې شوې، په څلورمه ورځ چې د شپې دوی په ځايونو کې وغځېدل، د سکينې مور غلې مېړه ته وروګڅېده، انديښمن يې ورته وويل :

_د سکينې پلاره!

_ها؟

_څه پکر (فکر) که يې (کوې)..؟ تر څه وخته به داسې په سپېره ډاګ ورته څملو؟

د سکينې پلار په څنګ ښځې ته وروکتل، خو لا يې څه نه وو ويلي چې ښځه وړاندې لاړه:

_ګوره، دا نن څلور ورځې وشوې، چې موږ دغسې په بټ بيابان ورته پراته يو. نه په سرچت لرو، نه رانه راتاو در و دېوال، چې ستر مو پرې خوندي شي...داسې خو نو تر پايه هم نه شي کېدای. بايد د يوې سرپناه غم وخورو...

او له لنډې ساه نيولو وروسته يې خواشني ورزياته کړه:

_خو څنګه؟ ... په دې روپيو خو دې د خوړو ګوزاره لا نه کېږي، د سرپناه چاره به څنګه کوو؟

د سکينې پلار پوه شو، چې ښځه يې رښتيا وايي. خو خبره يې بيا هم دومره ښه پرې ونه لګېده. داسې ورته واېسېده، لکه پېغور چې يې ورکړی وي. ناارامه ورته راپه اړخ شو، د ځان سپيناوی يې ګوکړ:

_پوېږم، چې دومره روپۍ نه ګټم. خو زه څه وکم، ها؟ ته سکه وايې چې زه نو په ډېر کار پسې نه ګرځم؟... ته سکه وايې چې زه نو لټي کوم...

ښځه يې ګړندی په خبرو کې ورولوېده:

_وه سړيه! دا په قارېږې ولې... ما هم نه دي ويلي چې لټي که يې (کوې). خو په دې روپيو دا دي ته هم ورته ګورې چې ډېر څه نه کېږي. که څنګه؟

او بيا يې د هغه د قانع کولو په نيت پسې وويل:

_زما مسخد (مقصد) له دې خبرو څخه دا دی، چې دا ښار دی ښار... دلته که کارونه د ښار دي، نو نرخونه هم د ښار دي. دلته په لږو روپيو د چا ګوزاره نه کېږي.

د سکينې پلار سرګردانه وچونګېد:

_ښه نو ته څه وايې چې، څګي شی (څه شی) بايد وکو؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځې یې په سړه سنه ځواب ورکړ:

ـهېڅ؛ ما ویل زه به هم څه خواري غریبي وکم.

دې خبرې یې مېړه حیران کړ، په تعجب سره یې وویل:

ـڅه خواري، غریبي، ها؟.. څه خواري غریبي به وکې؟

ښځې یې هماغسې په سړه سینه ورجوخته کړه:

ـزه څه خبره یم... ما ویل که د چا د کور مزدوري وي.. که د چا د کالیو او لوښو مینځل وي. دومره لوی ښار دی، یو نه یو کار خو به په کې وي .

او چې مېړه یې وپوښتل:

ـدا واړه چاته پرېږدې؟

دا هم هك حیرانه شوه. مازې تر شونډو لاندې وګونېده:

ـنه پوېږم.

او ښایسته ډېر ګړی دواړه دغسې چوپه خوله پاتې شول. وروسته له هغه د سکینې پلار مهربانه د خپلې ښځې اوږه کښېکښوده، په ارامه لهجه یې د هغې ډاډګیرنه وکړه:

ـدومره وارخطا کېږه مه.. خدای مهربان دی. تر اوسه خو هم هوا توده ده. هم موږ مازې دا څو ورځې کېږي، چې ښار ته راغلي یو....توکل پر خدای، د هوا تر سړېدو پورې به ډېر کارونه خدای سم کړي.. او بیا که چېرې یو سم کار درپیدا شو، بیا خو نو زما هم درسره خوښه ده.

په دې ډاډګیرنې پسې نو د سکینې مور هم خبره ډېره ورسره ونه شنله، دواړه کرار ویده شول.

یوه اوونۍ همداسې تېره شوه، په دې موده کې د دوی په وړوکي کاروان کې ښایسته ډېر بدلون راغی. اکثره کورنۍ د ښار هغو برخوته کډه شوې، چې د نارینه وو کارځایونو ته نیږدې وو. په دوی کې چا و چا خو ان سرپناه لا موندلې وه. دلته اوس د سکینې دوی له کورنۍ سره مازې درې نورې کورنۍ پاتې وې. هغو هم بس په همدې هیله شپې سبا کولې، چې که یې بخت وچونېږي او د ښار په یوه نه یوه ګوټ کې یې خدای وزله وکي. د سکینې پلار اوس هم هره ورځ کار ته ته. خو د کار یې اوس هم دومره خونده نه وه. هماغه د پخوا غوندې یې اوس هم ایله دومره پیسې ګټلای شوې، چې په نیم نس د خپلې کورنۍ ګوزاره پرې وچلوي. خو د دویمې اوونۍ په وروستۍ نیمایي کې دی هم یو ماښام تر بلې هرې ورځې خوشاله کور ته راغی. کور ته له رارسېدو سره سم یې ښځې ته وویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـلکه چې خدای مو ناره واورېده.

او چې د سکينې مور يې د علت پوښتنه ترې وکړه، ده هم د دوی د ويرو خولو په مخ کې په خورا ډمامو ټوله کيسه ورته تېره کړه. په ښار کې د يوه ماړه سړي مزدوره په کار وه. ده ته يې ويلي وو چې که د سکينې مور د دوی د کور کار په غاړه واخلي، په بدل کې به يې دی په خپل خالي ګاراج کې دوی ته د اوسېدو اجازه ورکړي. دغسې وړيا، بې له دې چې يوه پيسه کرايه ترې وغواړي. ده خپله ګاراج ليدلی و، ښايستوکی لوی ګاراج و. ان برېښنا يې لا لرله...

او چې سکينې ترې وپوښتل:

ـڅه وخت؟

موسکۍ شونډې يې ورجوختې کړې:

ـهمدا سبا سهار که خدای کول.

دغه شپه دوی ټولو ډېره خوشاله تېره کړه، په دا بل سهار يې وختي خپل پنډکي وتړل، د کاروان له پاتې کورنيو سره يې خدای پاماني وکړه، په ګډه ښار ته وخوځېدل. د سکينې پلار مخکې روان و. پاتې کورنۍ يې له خوښيو په ډك زړه تر شا ورپسې رهي وه. مازې د سکينې مور به وخت ناوخته خدازده څه چورتونو واخيسته، انديښمنه غونډې به شوه. خير بېرته به يې ځان راټګينګ کړ. ګامونه به يې په دوی پسې ورچابك کړل. له ډېرو کورونو او واټونو تېر شول. ډېرې کوڅې او دکانونه يې شاته پرېښوول. لمر ښه هسك راختلی و، چې د سکينې پلار اخر د يوه کور وره ته ودرېد. سکينې د کور تك سپين دېوال ته وکتل، وې پوښتل:

ـهمدا کور دی؟

پلار يې وويل:

ـهو لورې.

او ور يې وټکاوه. شېبه پس يو په غوښو او ښکلو جامو پټ لس يوولس کلن هلك راښکاره شو. د سکينې پلار غړه تازه کړه، مهربانه يې وپوښتل:

ـپلار دې په کور کې دی؟

ـهو!

ـورشه زويه ورته ووايه چې هاغه پرونی سړی له خپلې کډې سره راغلی دی .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلکي ته لکه چې د "زویه" لوز خوند ورنه کړ. ترو یې دوی ته وکتل، دغسې پټه خوله بېرته کور ته ننووت. د هغه له تلو سره سکینې دوی د کور په ځیر کتل او پرې ړغېدل پیل کړل. ښه غټ کور و، د دوی ټولو خوښ شو. سره له دې چې له دننې یې نه و لیدلی، خو د هغه له دې تك سپین تازه رنګ شوي دېواله یې د هغه د دننه کوټو ښکلا اټکولای شوه او دې فکر چې وروسته له دې به په همدې کور کې اوسېږي، د ټولو زړونو ته خوښي وربخښله. دوی لا په همدې چورتونو کې وو، چې د سرای ور یو ځل بیا خلاص شو، دا ځل هلك یوازې نه و. یو همدا د څو پنځوسو کالو په منګ جګ نری سړی هم ورسره و. د سکینې پلار د سړي له لیدو سره سلام ورواچاوه. سړي موسکۍ شونډې د سلام ځواب ورکړ، له مهربانۍ په ډکو سترګو یې دوی تر نظر تېر کړل:

ــراغلئ په خیر؟

ــهو صېب!

سړی دغسې مهربانه دوی ته ورکتونکی له ځان سره وګونېد:

ــډېر ښه، ډېر ښه.

بیا یې هلکي ته مخ ورواړاوه:

ــحمیدالله!

ــها!

ــورشه زویه د ګراج "ګاراج" کیلي راوړه.

هلکي ورته "ښه" کړه، په تراټ له سترګو نیهام شو. چې بېرته راغی، یوه وړه کیلي یې هم په لاس کې وه. سړي کیلي له حمیدالله څخه واخیسته. وې ویل:

ــراځئ!

دوی بې له ځنډه پسې وخوځېدل. سړی د دېوال څنګ ته ښي لاس ته رهي شو. چې د دېوال پای ته ورسېدل، بیا کیڼ لاس ته تاو شو. دی هم ګني لاس ته ورپسې تاو شول، له دې سره یې څو ګامه وړاندې یوه لویه شنه دروازه تر سترګو شوه. دروازه کولپ وه، سړی په ورسره رااېستلې کیلۍ کولپ خلاص کړ، دوی سره یوځای ګاراج ته ورننووت. هلته یې موسکۍ شونډې دوېته مخ واړاوه:

ــدلته به له خیره سره اوسئ. څنګه، خوښ مو دی؟

د سکینې پلار په احسان منه لهجه وویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ــ ببخي مو خوښ دی صېب! خدای دې جنت نصيب که.

او له دوی سره يوځای په شا خوا کتلو سر شو. ښايسته غټ ګاراج و. دېوالونه يې د سرای د دېوال غونډې سپين رنګ شوي وو. مازې دلته هلته يې د تورو تېلو غوړ خاپونه لرل، چې دومره بد نه مالومېدل. دې غټ وره ته مخامخ يې ابل سر ته يو بل ور هم لاره. دا ور دومره غټ نه و او د کور سرای ته ورخلاصېده. د هغه پر سر يوه وړوکې کړکۍ وه، چې د ورځې رڼا يې د ننه راپرېښوده. کانکرېټي مځکه يې هم لړه غوړيچنه مالومېده. خو نور ښه و. دوی لا هماغسې په شا و خوا کتلو اخته وو، چې سړي وويل:

ــ زه اوس درځخه ځم، تاسې به ګاراج لږ له خوارو خځلو درته پاك کړئ، زياتي نو بېغمه په کې واړوئ.

بيا يې د سکينې مور ته کړه:

ــ نن به تاسې ټول دمه ورته کوئ. حميدالله به څه خواړه هم درته راوړي، سبا به له خيره کار پيل کړئ.

او وروسته له هغه بې له دې چې د دوی ځواب ته ماتل شي، ګړندی له ګاراجه ووت. د هغه له وتلو سره دوی هم د ګاراج په پاکولو او د خپلو ګودړو په پکې سمولو لګيا شول .

نوي "کور" ته له راتلو سره د سکينې دوی ژوند خوشاله پيل شو. او اوس يې له نېکه مرغه بيا پر سر چت درلود. پس له ډېره وخته بيا په مړه ګېډه ډوډۍ وررسېده او تر ټولو غټه خبره يې دا چې اوس يې ان برېښنا لا لرله. دا هغه څه وو چې دوی په خپل ټول ژوند کې نه وو لرلي .

د همدې ورځې په سبا د سکينې مور د "غياثي صېب" دوی کره کار پيل کړ. دا د دوی د نوي کور د خاوند نوم و. هغه اصلاً فيض الله خان نومېده. خو دلته ټولو غياثي صېب باله. د هغه مېرمنې روح افزا ته هم هر چا د هغې د اصلي نامه پر ځای "مېرمن غياثي" ويل. دا شی دوی ته نوی و. په اولو سرو کې يې سر نه پرې خلاصېده. خو وروسته ورمالومه شوه، چې دلته په ښار کې د ا دستور دی، چې که د چا درناوی کوې، نو په اصلي نامه به يې نه بولې. همدا د غياثي مياثي صېب په نومونو به يې بولې. چې دوی خپله خدازده ولې ځان ته خوښ کړی دی .

غياثي صېب يوه لور او يو زوی درلود. مشره يې لور وه، چې اوس واده او د خپل مېړه کره اوسېده. زوی يې هم ځوان و، خو هغه اوس دلته نه اوسېده، ويل يې چې په کابل کې اوسي. هلته پوهنتون ته تللی او دا هلکوټی حميدالله؟ دا د دوی د ګومان پر خلاف د دوی ماشوم نه و. دی د مېرمن غياثي خوريی و، چې دغه ورځ د خپلې تورۍ کره په مېلمستيا راغلی و. غياثي صېب او مېرمن يې دواړه په دولتي ادارو کې کار کوه. سهار چې به ووتل، ماسپښين قضا مهال به بېرته کاله ته راتلل. يو وخت يې لکه چې ګوزاره تر دې هم ښه وه، ځکه موټر يې لا لاره. خو اوس يې موټر نه درلود. له همدې کبله يې خالي ګاراج دوی ته د استوګنې لپاره ورکړی و .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

غياثي صېب نېك او د نرم خوی خاوند و، هر وخت يې له دوی سره له خواخوږۍ او مهربانۍ ډك چلند كاوه. مېرمن يې هم نوره ښه وه. مازې يو څو شيان يې د سيكنې د مور دومره نه خوښېدل. لومړی يې د سر وېښته وو چې ان د دوی د كلي د ملا صېب تر څنو لنډ وو. مدام به لوڅ سر گرځېده. نه يې ټيكری په سر كاوه، نه يې داسې جامې اغوستې چې بدن يې سم پرې پټ شي. هر وخت به يې سپينې پرېږې پونډۍ او متې برڅوټې ترې راوتلې وې او بل يې دا په كور كې بشپړه ټولواكي وه. بس د هر شي واك و اختيار د دې په لاس كې و. په هر كار كې د دې خبره منل كېده. هېڅ شی د دې بې اجازې نه شو كېدای. ان غياثي صېب لا چوڼ نه شو ورته وهلای. د سكينې مور به هر وخت له ځان سره ويل: "دومره واك اختيار؟ هغه هم د ښځې په لاس كې؟..." دا شی به هم عجيب ورته ښكاره شو. هم چې به ښه ځان ته ځير شوه، نو خدای شته د زړه په تل كې به يې يو ډول رخه هم پرې وشوه. خو دې ټولو خبرو په دوی پورې اړه نه لرله. مهمه دا وه چې دوی زياتې په بېټ بيابان كې نه څملاستل. غياثي صېب دوی ته په خپل گاراج كې د اوسېدو سرپناه او په خپل كور كې كار وركړی و. هماغه وو چې د سكينې مور به هم كار ته د غياثي دوی له تللو سره سم خپل كار پيل كړ او چې څو به دوی بېرته راتلل، دې به ټول كارونه خلاص كړي وو .

كوټې او سرای به يې جارو كړی و. د دوی ځايونه به يې بېرته جوړ كړي وو. خواړه به يې پاخه كړي وو او د بېگا شپې غوړ لوښي او خيرنې جامې به يې ورپرېولې وې، هغه هم په داسې اخلاص، چې د سړي زړه به هوس ورته وكړ او دا ټول د مېرمن غياثي د خوښې سوب گرځېدل. هغه تر ډېره حده د دې له كاره راضي وه. له همدې امله يې په خلاص لاس ښه ورسره كول. هر وخت يې د خپلو خوړلو پاتې شوني وركول، چې دوی په مزه مزه ورته خوړل. د غياثي صېب زړې جامې يې وركړې وې، چې د دې مېړه يې واغوندي. دې او غلامي ته يې هم په كباړۍ كې بوټونه او څپلۍ اخيستې وې. څه موده پس خو يې ان د خپلې واده شوې لور زاړه كالي لا سكينې ته وركړل. سكينه په دې جامو كې نوره هم ښايسته مالومېده. هر تېر مازيگر چې به يې پلار كاله ته راغی او خپله نازولې لور به يې په دې ښاري جامو كې وليده، خوله به يې بې اختياره پرې وېره شوه. په يو ډول وياړلې موسكا به يې سر ترپايه سكينې ته وكتل، وبه يې ويل:

ـ لور مې مكتبۍ ده، مكتبۍ...!

دې ستاينې به سكينې ته خوند وركړ. شرمندوكې به يې وخندل، په ښكلو غومبورو كې به يې سورخي وځغلېده. مور به يې هم مينه وړې و لور ته وروكتل، خو دستي به يې ورجوخته كړه:

ـ دغه څه وايې سړيه؟ خدای دې يې خوی نه د مكتبيانو كيي... لور مې د انار دانه ده، د انار دانه.

او خدای شته تر ډېره حده يې رښتيا هم ويل. د غياثي صېب دوی د خوړو پاتې شونو په دوی ټولو كې وينه ځغلولې وه. پر سكينې خو يې اثر له واريه مالومېده. هغه كه پرون د گل پيزۍ غوټۍ وه، اوس يې ورو ورو غوړېدل پيل كړي وو. د هرې ورځې په تېرېدو يې ښايست لا نوره ځلا او تازه گي موندله او دا نوښت له سكينې څخه پټ نه و پاتې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوی. هر وخت چې به يې په هنداره کې ځان ته کتلي وو، خوند يې ترې اخيستی و. هرځل پر خپلې ښکلا خپله وياړېدلې وه او په ناپايه نېکمرغيو کې لاهو شوې وه .

شپې ورځې همداسې په خوښۍ سره تېرېدې، ورځې په اوونيو، اوونۍ په مياشتو واوښتې. دا وو ورو ورو ژمی راپيلېده. د سکينې مور د پخوا په شان د غياثي صېب دوی کره په کار اخته وه. سکينې به دا وخت هم پر خپل وړوکي ورور پام ساته، هم به يې د دوی خپل وړوکی کورګی سره سماوه. پلار يې هم هر سهار وختي د پلنډې توب پرې پر اوږه ښار ته خوځېده او اکثره به مازديګر قضا مهال يا تياره ماښام بېرته راستون شو. د ده د کار اوس دومره خونده نه وه، خو سره له دې يې د خپلې مېرمنې په مرسته دومره پيسې ګټلې وې، چې يو څه يې ترې سپمولې لا وې. دې کار پر دوی ټولو د خوښۍ او نېکمرغۍ زېری کول. د هرې روپۍ سپمېدلو په دوی کې پر راتلونکي باندې ډاډ او اميدونه زېږول. د سکينې پلار خو به يې بيا په داسې خوږو چورتونو کې ډوب کړ، چې يو مخ به يې د ورځې ټولې خوارۍ او ستړياوې ترې هېرې کړې. اکثره به ځانته دغسې ګوښې ناست، د خپلو خوندورو خيالونو په نړۍ ورکښېووت. له دې سره به يې ورو ورو نرۍ موسکا پر شونډو وغوړېده. لوېدلې سترګې به يې په يو نامالوم ټکي کې ښخې شوې. په خيال کې به کلي ته تللی و. د پټي پلورلې برخه به يې بېرته پېرلې وه. نه به قحطي وه، نه وچکالي. کلی به يې بېرته د ونو او کروندو شين کوړم و او دوی ټولو به بېرته په خپل کور او کلي کې هماغسې خوشاله او له نېکمرغه ژوند ورته کاوه.

هغه به ښايسته ډېر ګړی په دې خوږو خوبونو کې ډوب تېر کړ، چې ښه خوند به يې ترې واخيست. له خوښيه ځلنده سترګې به يې دوی ته ورواړولې، له يو عالم هيلو په ډکه لهجه به يې وويل:

ـــبس، که خدای کول هرڅه به سم شي... چې مازې دا وچکالي خدای پرته کي، بېرته به له خيره کلي ته ځو.

او دا خبره پر دوی ټولو خوندوره لګېده، دوی به هم دلته په "خپله کوټه" کې ناست په خيال کې بېرته کلي ته ستانه شول.

يوازې سکينه د زړه له کومې دې کار ته دومره نه وه خوشاله. د هغې اوس ورو ورو ښاري ژوند تر کليوالي ژوند ښه اېسېده. سره له دې چې ښاري ژوند يې دومره نه پېژانده، خو هغه يې بيا هم تر کليوالي ژوند ارام، په زړه پوری او اسوده باله.

د لومړنۍ واورې له اورېدو سره دوې پېښې وشوې: له يوې خوا د سکينې مور ناروغه شوه، له بلې خوا د غياثي صېب لور له خپل مېړه سره او بيا يې زوی نصرالله غياثي له کابله په رخصتيو کور ته راغلی. دې پېښې د سکينې د مور کار لا پسې ډېر کړ. هغې لا يو دوې ورځې پر خپلې ناروغۍ سربېره کار ته اوږه ورکړه، خو اخر يې خبره له وسې ووته، سره تبه په ځای کې ورته ولوېده. په دې ډول نو دا ټول بار د سکينې پر اوږو بار شو .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سکينې هم په کلکه لستوڼي کار ته رابډ وهل. سهار وختي چې به راويښه شوه، لومړی به يې دلته د خپلې مور او کور پالنه وکړه، بيا به د غياثي صاحب کره ورغله، په نه ستړيا به يې تر مازيګره کار ته دوام ورکړ. له ښه مرغه د غياثي صېب لور مرضيه نېکه ښځه وخته. هر وخت به يې په کار کې لاس ورسره کاوه او په هر کار چې به سکينه نه پوهېده، خپله لارښوونه يې نه ترې سپموله. خو د غياثي لور او مېرمن يې ډېره موده پاتې نه شول. څو ورځې وروسته بېرته خپل ښار او کور ته ستانه شول. په دې ډول که له يوې خوا د سکينې کار بېرته لږ کم شو، نو له بلې خوا يو دوه د نارامتيا خبرو ته هم يوازې پاتې شوه. لومړی يې د مور ناروغي وه، چې هېڅ کمښت نه په کې راته، ورځ په ورځ پسې اوږدېده او دويم يې د غياثي صېب له زوی نصرالله سره په کور کې يوازې پاتې کېدل وو، چې د مور له ناروغۍ څخه يې هم په ډېره اندېښنه کې اچوله. د دې ښايستوکي ځوان هر وخت په يو نه يو ډول له دې سره د خبرو پلمه لټولو هر وخت له دې سره د ټوکو او د دې د خندولو هڅه کول او مدام هوسناکه موسکا پر شونډو له غوښتنو په ډکو سترګو دې ته ورکتل، داسې څه نه وو چې د دې له پامه لوېدلي وای. د سکينې له هاغه لومړۍ ورځې لا ورپام شوي وو، چې نصرالله غياثي په بل نظر ورګوري، خو تر څو د هغه خور او اوښی په کور کې ورسره وو، دومره ری يې نه و په کې وهلی. چې رښتيا خبره شي، د زړه په تل کې يې يو ډول خوند لا ترې اخيستی و. د داسې چټ ځوان چې هم يې ښکلې ځواني درلوده، هو د ښې کورنۍ او لوړو زده کړو خاوند و، په دومره تمه او مينه ورکتلو مالومداره د وياړ او خوښۍ خوندور احساس ورکې زېږاوه. خو اوس چې هغوی تللي وواو سکينه د غياثي صېب دوی تر راتلو پورې په کور کې يوازې ورسره پاتې کېده، اوس د ا د دې په زړه کې راټوکېدلی خوندور احساس له يو ډول وېرې سره مل و.

هر ځل چې به يې د هغه هڅې وليدې، بې اختياره به يې زړه ته ورتېره شوه:

..."که يو وار لاس درواچوي؟... که يو وار په زوره بدنامي درواړوي؟..." او دې فکر به يې هډونه ور وربېږدول. ځکه خو يې په کلکه همدا هڅه کوله چې سرې ته ډېره مخه ورنه کړي. هر وخت به يې په يو نه يو ډول ځان ترې تېراوه. مدام به يې په ګواښنه لهجه ځان ته ويل: "... نجلۍ! هوښياره اوسه!... پام چې لاس له پښو خطا نه کې، پام چې ډېره لار سرې ته ورنه کې.. دا خام فکرونه دې له سره وباسه. چېرې ته غريبه نجلۍ او چېرې دا د مړې کورنۍ زوی"...

خو نصرالله غياثي هم په هګۍ کې چونېدلی مرغه و، هغه په خپل کار ښه پوهېده. هېڅکله يې بېځايه ټوپونه نه وهل. هغه پوهېده چې په دې ډول به د کلي دا سارايي هوسۍ خوشې له ځانه وتوروي. نه، هغه په ډېر پام ورو ورو او پټه په ټپه وړاندې ته. د هرې ورځې په تېرېدو يې د سکينې ډار او شك ورکې لږاوه. د هرې ورځې په تېرېدو يې نوې تندې او تلوسې ورکې زېږولې. د هرې ورځې په تېرېدو يې د هغې زړه ته نور او نوره لار ايستله او چې خپله ورځ يې راغلې وليده، بيا يې هم سکينې ته نه لاس وراچاوه، نه يې د کومې بدنامۍ د وراړولو هڅه وکړه. بلکې په ډېره حق په جانبه څېره مخامخ ورته ودرېد، له احساسه په ډکه لهجه يې د خپلې مينې اظهار ورته وکړ. د هغې مينې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې له هماغه لومړۍ ورځې یې د ده په زړه کې ځاله کړې وه او تر دا اوسه یې خوب او ارام ترې وړی و. دې خبرې سکینه هك حیرانه کړه. له ورایه یې د خپلو لینګیو ورته رېږدېدل حس کړل. له دې سر دومره تودوخې ورکې وځغستل، چې تك سره غومبوري یې بې اختیاره ابلې کوټې ته منډه که، له اوبو ډك منګوټی یې پر سر واړاوه. لکه ورکې بل شوی اور چې پرې وژني، خو دا اور نو لکه چې نور د وژلو نه و .

خدازده څو شېبې همداسې تېرې شوې چې نصرالله هم ابلې کوټې ته پسې ورغی. د هغه په لیدو د سکینې د زړه درزا لا پیاوړې شوه. ساه یې ورته بنده بنده کېده. تلولی یې لاړې تېرې کړې، مخ یې بلې خوا ته ترې واړاوه. نصرالله د وره په درشل کې ودرېد. لنډه شېبه یې سر تر پایه پړکېدونکی سکینې ته وکتل. بیا وروړاندې شوه، هغې ته د ورنیږدې کېدو هڅه یې وکړه، خو چې دې ورته "نه" کړه، ده هم له خپله کار لاس واخیست. دغسې ځوړند سر بېرته له کوټې ووت او په ناپایه فکرنو او چورتونو کې ډوبه سکینه یې یوازې پرېښوده. بیا نو دوی دغه ورځ له یو بل سره د مخامخېدو جرئت ونه کړ. دا بله ورځ هم همداسې تېره شوه، بې له دې چې له یو بل سره مخامخ شي، بې له دې چې له یو بل سره یو ټکی ورغږېږي، خو د درېیمې ورځې په سهار د نصرالله نور طاقت ونه شو. له سکینې سره له یوازې کېدو سره سم یې هغې ته بیا د خپلې مینې بیان پیل کړ. سکینې چې هرڅه د هغه د قانع کولو هڅه وکړه، چې هرڅه یې ورته وویل چې د دې کار پایله دېته ښه نه ښکاري، چېرې دا د غریب سړي لور او چېرې دی. فایده یې ونه کړه، نصرالله خان په کلکه همدغه د خپلې مینې د صداقت خبرې ورته کولې او پر له پسې یې د وفادارۍ ټېر ورته واهه. او چې په پای کې یې دا هم ورته وویل چې له دې سره د واده کولو او کور جوړلو هوډ لري او ژر به خپله مور د دې مرکې ته ورولېږي، زیاتي نو سکینې ته نه د هغه د مینې په صداقت کې شك پاتې شو، نه د هغه د ورنیږدې کېدو په وړاندې مقاومت. نصرالله هم نور ونه ځنډېد، ور وړاندې شو. په داسې تنده یې شونډې شونډو ته وروړې، چې له سکینې څخه یې نور هرڅه هېر کړل. دغسې بېواکه، بې اختیاره یې په غښتلې غېږ کې وغورځېده...

دوې اوونۍ په ډېره خوښۍ تېرې شوې. دا د سکینې د تنکي ژوند تر ټولو خوږې اوونۍ وې، تر ټولو نېکمرغې شپې ورځې، په دې دوو اوونیو کې څه خواږه خوبونه نه وو چې سکینې ونه لیدل. څه خوږې شېبې نه وې چې سکینې ونه لرلې. دومره خوږې، دومره له نېکمرغیو ډکې چې سکینې یې اصلاً ګومان هم نه شو کولای. هغې ته اوس د ژوند هرڅه خواږه او په زړه پورې وو. ټوله نړۍ ورته ښکلې او له نېکمرغیو ډکه وه. هغې ته اوس نه د غیاثي صېب دوی کور پردی کور و، نه په هغه کې کار د پردي کور مزدوري. دا کور یې اوس د تاندې مینې ځاله وه. په نیږدې راتلونکي کې یې خپل کېدونکی و او دې فکر ناپایه هیلې او خوښۍ په کې زېږولې. په همدې خوږو فکرونو کې درېیمه اوونۍ هم راماته شوه. او د همدې اوونۍ د پیل یو ماښام و چې غیاثي صېب دی یې پلار ځان ته ورغوښت. د سکینې پلار لږ حیران غوندې شو. سره له دې یې په بېړه بوټونه په پښو کړل، له کوټې ووت. د هغه له وتو سره د سکینې زړه هم په تاو درزا پیل کړه. بې اختیاره یې زړه ته ورتېره شوه: "... زما پلار ځانته ورغواړي؟ هلته د دوی کره؟، ولې؟... زما د مرکې لپاره؟..." او یوه تر ټولو خوږه موسکا یې پر شونډو وغوړېده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو چې ښه ډېر ګړی وروسته يې پلار ناارامه او خواشينی ببرته راغی، نو د مور غونډې يې دا هم ورته حيرانه شوه، د سکينې د مور ډېر طاقت ونه شو. د وره په خوله کې يې مېړه وپوښت:

ــڅه يې ويل؟

هغه په داسې حال کې چې بوټونه کښل، وويل:

ــهېڅ.

او دغسې سوړ پوړ د کوټې په ګوټ کې کښېناست. خو د سکينې مور لا نور څه نه وو ويلي، چې پسې زياته يې کړه:

ــويلی يې سبا سهار بايد ګاراج خالي کړو.

دې خبرې ټولو ته ټکان ورکړ. مور يې بې اختياره وويل:

ــګاراج خالي کړو؟... ولې؟

ــزه څه خبر يم؟

ــڅنګه څه خبر يې؟... نو تا ورته ونه ويل چې اخر ولې؟

دې اعتراض يې مېړه لا بې حوصلې کړ، هماغسې ناارامه يې ورغبرګه کړه:

ــولې مې ورته ونه ويل.. ځو واره مې ورته وويل، خو پر ښځې يې تاثير نه کاوه.

او بيا لکه له ځان سره چې ږغېږي، په لږ ټيټ ږغ وراندې پسې لاړ:

ــښځه ډېره په قار وه.. غياثي صيب او زوی ته يې هېڅ د خبرو مجال نه ورکاوه.. درګرده يې همدا ويل چې ګنورو خبرو ته حاجت نه شته. سبا به سهار وختي ګراج خالي کوئ او بس.

د سکينې مور پرېشانه څو شېبې خپلې لور او مېړه ته وکتل، سترګې يې راډکې شوې، ژړغونې وچونګېده:

ــنو اوس به په دې ساړه ژمي کې چېرې ځو؟

مېړه يې ځواب ورنه کړ، هماغسې سرګردانه يې يو غټ اسوېلی وکيښ. ځوړند سر پر خپل ځای ناست پاتې شو. خو د سکينې له سترګو د اوښکو څو غټ ځاځکي راوڅڅېدل. هغې په خپلو سترګو د خپلو هيلو د مانۍ ورانېدل وليدل .

دغه شپه پر دوی ټولو زښته ترخه تېره شوه. پر سکينې خو ددې اور لمبه تر ټولو پياوړې وه. تر سهار دغسې رډې سترګې په ځای کې پرته وه. ناارامه پرله پسې اړخ په اړخ کېده، هر څو شېبې پسې يې د اوښکو ليکې پرمخ او بالښت رابهېدې، چې له زړه دردوونکو سلګيو سره يې ملې وې .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دا بل وختي سهار دوی بیا د خپلو جمبرو په سره ټولولو لګیا شول. سکینه په دې ترڅ کې څو ځله په دغه او هغه پلمه سرای ته ورووته، که ګوندې نصرالله په کې ووینې، خو د هغه په لیدو بریالۍ نه شوه. دې کار یې هر وار یو ځل بیا زړه ورمات کړ. نصرالله دا و په دې تریخ ساعت کې د اوبو ځاځکی و، چې په مځکه ننوتلی و او دا هغه څه وو چې دې یې په هېڅ ډول تمه نه کوله.

اخر کډه سره وتړل شوه. هر چا د خپل وس په اندازه پېټي پر شا کړهل، ټول په ګډه له ګاراجه ووتل. د سکینې پلار د ګاراج ور کولپ کړ. له دوی څخه یې وغوښتل چې همدلته ورته ودرېږي او خپله غیاثي صېب دوی ته د ګاراج د کیلۍ د ورکولو په نیت وخوځېد، چې بېرته راغلی خپل دلته پرې ایښی پېټی یې په شا کړ او د دوی مخکې رهي شو. دوی هم مات زړه ټول پسې وخوځېدل. دا و بیا بې سرپناه شوی و. دا و یوځل بیا ټول کډه په شا په خپل تقدیر پسې رهي وو او دا کار دوی ټولو ته ډېر زړه دردوونکی و. دومره زړه دردوونکی چې ښایسته ډېر ګړي یې له دوی ټولو څخه د څه ویلو شیمه اخیستې وه. دغسې چوپه خوله او خواشیني وړاندې تلل. هرڅوك په خپلو- خپلو اندېښنو کې ډوب. د سکینې پلار مخکې له خپلې ښځې سره او سکینه او ورور یې غلامی څلور پنځه ګامه وروسته ورپسې روان وو. څو کوڅې او واټونه یې شاته کړل، اخر یې مور دا ځوروونکې چوپتیا ماته کړه، شکمن یې مېړه وپوښت:

ــنو ته وایې چې ستا نانوای انډیوال به مو څه غم وخوري؟

د سکینې پلار هماغسې په تلو تلو کې ورلنډه کړه:

ــتوکل پر خدای... ډېره ښه سړی دی .

خو د سکینې مور په دې ځواب نه شوه قانع. بیا یې وپوښتل:

ــته وایې چې سرپناه به راکړي؟

ــنه پوهېږم .

ــنو بیا څنګه هغه ته ورځې؟

او چې د سکینې پلار خلق تنګه وویل:

ــنو چا ته ورشم. ها؟

ښځې یې هم نوره خبره ورسره ونه شنله، دغسې چوپه خوله یې خپل تګ ته دوام ورکړ. دوی ښایسته ډېر ساعت مزل وکړ. اخر د سکینې پلار په یوه کوڅه کې د یوې نانوایۍ مخې ته ودرېد. ږیرور نانوای د ده په لیدو ورته وموسل:

ــخیر خو دی، څنګه داسې له ټولې کډې سره رامالوم شوې؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سکينې پلار په خواشينۍ کيسه ورته پيل کړه. نانواى په پام غوږ ورته نيولى و، چې هرڅومره دى وړاندې ته، هغومره دى هم په انديښنو کې ډوبېده او چې خلاص شو، د نانواى پر تندي ښايسته ډېرې ګونځې جوړې وې. هغه څو شېبې انديښمن دوى ته وکتل، وروسته له هغه يې له مهربانۍ په ډکه لهجه د سکينې پلار ته وويل:

ــدا خو دومره ښه کار نه دى شوى، خو ته چورته مه خرابوه. خداى به ټول کارونه سم کړي.

او له لږ چورت وهلو وروسته يې پسې زياته کړه:

ــځه توکل پر خداى، دغه اوس دستي خو به زما د اوړو په تحويلخانه کې ورته واړوئ... وروسته به بيا ګورو له خيره. که خداى کول د کوم سم ځاى سرشته به هم وشي .

دې خبرې يې په ټولو کې ساه وچلوله. د سکينې پلار بې اختياره هغه ته دعا وکړه، بيا يې په وياړ ښځې ته وروکتل. د هغې پر شونډو هم نرۍ موسکا غوړېدلې وه. نانواى پاڅېده دخل او دکان يې خپل شاګرد ته پرېښود، دوى ته يې وويل: ــراځئ!

دوى هم بې ځنډه وخوځېدل، دومره لار لا نه وو تللي، چې نانواى د يوه تړلي وره خولې ته ودرېد. دوى هم ورپسې ودرېدل، نانواى د خپل واسکټ له بل جيبه يو ووړ بنډل کيلۍ راوويستې، په يوه کيلۍ يې د وره کولپ خلاص کړ، په داسې حال کې چې دننه ورننووت، وې ويل:

ــراځئ دننه.

دوى هم پسې ننوتل او له دې سره يې سترګې په يوه غټ زېرمتون ولګېدې، چې دا لومړۍ کوټه يې زيچه د اوړو له جوالونو ډکه وه. خو له ښه مرغه يوه داسې کوټه هم په کې شته وه، چې تر نيمايي لا زياته تشه وه. نانواى په همدې کوټه کې ودرېد، د سکينې پلار ته يې مخ ورواړاوه:

ــاوس به دلته له خيره ورته واړوئ. ځاى لږ تنګ دى، خو چې زړونه تنګ نه وي، د ځاى تنګي دومره پروا نه لري، بيا به که خداى کول، د ښه سم ځاى چاره هم وکړو .

دا ځل د سکينې مور و پلار دواړو هغه ته دعا وکړه او په دواړو يې ورته وويل چې بس همدا ځاى بېخي سم دى. نانواى يوځل بيا د کوم سم ځاى د ورته لټولو خبره تکرار کړه او په دې پسې بېرته خپلې نانوايۍ ته ستون شو .

دوى هم د خپلو غوټو په سره سپړلو لګيا شول .

سکينې دوى دلته ډېره موده پاتې نه شول. د پلار نانواى انډيوال يې، چې حاجي محمد نومېده او سکينې او غلامي حاجي کاکا باله، رښتيا هم ډېر ژر په خپلو هڅو کې بريالى شو. د خپلو مشتريانو په ذريعه يې د ښار په ابل سر کې داسې څوك وموند چې د کور مزدوره يې په کار وه. په بدل کې يې نه يوازې څه پيسې، بلکې د خپل سراى په يوه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

گوښه ګوټ کې یې ان دوې کوټې لا د اوسېدو لپاره ورکولې، سکینې دوی هم ډېر ونه ځنډېدل، د دغې ورځې په سبا یې له حاجي محمد سره خدای پاماني وکړه، د ښار ابل سر ته وخوځېدل. په دې ډول تر دوو اونیو په لږه موده کې د سرپناه له جنجال څخه خلاص شول .

خو کاشکې د دوی یوازې همدا غم وای. له یوې خوا د سکینې مور لا سمه نه وه روغه، په زحمت د نوي کور د کاله له اودې وته، له بلې خوا د سکینې خپل غمونه وو، چې د مني د پاڼو غوندې یې رژوله. اوس دې د خپل ژوند هرڅه وران او برباد لیدل. هغه له نصرالله غیاثي سره د واده او نېکمرغه ژوند خوب دا و، په داسې دردونکي ځوروونکي ترخه واقعیت بدل شوی و، چې دا یې شپه او ورځ په کراره نه پرېښوده. هر وخت یې د غم په سره اور سوځوله او ژړوله او پر دې ټولو سربېره یې لا دا هم چې دغه میاشت سکینې ته بې لمازي هم ورنغله. سکینې په اول سر کې دومره اندېښنه ورته ونه کړه، ځان یې په دې قانع کړ، چې ښایي د بې لمازۍ وخت یې سره تېر و بېر شوی وي. کېدای شي وروسته ورشي، خو چې داسې ونه شول او دویمه میاشت یې هم بې لمازي ورنغله، نو نجلۍ وارخطا شوه. په تېره بیا چې اوس یې ګزړه هم ورته بد بد کېده او وخت ناوخته کانګې هم ورتلې. دې نوي بدلون یې نو هډونه له ډاره ورېږدول. دې ته یې مور ډېره موده مخکې لا ویلي وو چې ښځو ته ولې او په کوم حالت کې دا کار ورپېښېدای شي او دې فکر چې ښایي امیندواره شوې وي، په داسې وحشت کې اچوله، چې له زوره به یې یو مخ د ژوند هرڅه او دا ټوله نړۍ سترګو ته تپه تیاره شوه. سره له دې یې چا ته څه نه ویل. دغسې ګوښې ځانته سوځېده او خدای خدای یې کول، چې دا ټول ګومانونه یې غلط وخېژي. خو چې درېیمه میاشت یې هم د بې لمازۍ درك ونه شو، زیاتي نو خبره د دې له وسه ووته .

نور نو دا خبره د پټولو نه وه، باید دا دردوونکی راز یې له خپلې مور سره شریك کړی وای. هماغه و چې یو مازیګر یې خپل ټول جرئت سره راټول کړ، په ژړا ژړا یې ټوله کیسه مور ته وکړه. د سکینې مور ګنس او سربداله غوندې د خپلې لور خبرو ته غوږ نیولی و. چې خلاصه شوه، تندی یې کړس په څپېړه وواهه، وې ویل:

ــځوانیمرګه شې لورې! دا دې څه بدنامي راواړوله.

او له دې سره پړنګ په ژړا شوه. د سکینې ګومان نه غلط. سکینه رښتیا هم امېندواره شوې وه .

له دغې ورځې وروسته مور او لور په دواړو د چارې فکرونه پیل کړل. خو څه چاره؟ دلته دوی داسې څوك نه پېژندل، چې مرسته ترې وغواړي او هغه کسان چې یې پېژندل، هغوی ته به یې څنګه او په کوم مخ ویلي وای، چې پېغله لور مې امېندواره ده، اوس یې نو ته له دې بدنامۍ څخه د خلاصي لار و چار راښیه. د سکینې مور ښه ډېر د خپل فکر نیلی دېخوا دې خوا وځغلاوه. خو هېڅ یې له خپله کاره ترلاسه نه کړل. پر هغې چې نوره لاره ورکه شو، یوه ورځ په پټه د غیاثي صبب دوی کره ورغله، هلته یې دوی خپلې لور ته د دی د زوی په وراړولې بدنامۍ خبر کړل. په ژړا او زاریو یې ترې وغوښتل چې زوی یې یاله لور سره واده وکړي، یا یې څه بل غم وخوري. خو هغوی داسې سپکه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپانده له کوره راوشړله، چې بیا یې د هغوی خوا ته د مخ ورښکاره کولو زړه ونه کړ. ځکه یې بېرته یوازې مات زړه او نهیلې خپلې لور ته د دې ورپېښې بدمرغۍ د چارې کولو هڅې روانې وساتلې، خو بې ګټې. څو میاشتې تېرې شوې، بې له دې چې دوی د خلاصون کومه لاره موندلې وي، اوس نو د سکینې نس ورو ورو په غټېدو و. زیاتې یې نو دا دردوونکی راز د سکینې له پلاره نه شو پټولای. نه دوی ته له دې کاره پرته بله لار نه وه ورپاتې. هماغه وو چې یو مازیګر یې د سکینې پلار هم په کیسه خبر کړ. دا خبر نه و، تیاره اسماني کانې و، چې د سکینې د پلار پر سر راولوېد. داسې ټکان یې سرې ته ورکړ، چې یومخ یې ټول بدن په پړکېدو شو. له قاره تك سور مخ یې مخامخ پر لور ورودانګل، په خپل ټول ځواك یې د جوالي توب پرې د هغې ډډو ته تمبه کړ .

بیا نو له هغې ورځې تر دا اوسه د سکینې همدا حال و. هرځومره وخت چېرې تېرېده، هغومره یې د پلار وارخطایي او وېره ډېرېده. هرځومره چې یې د لور نس راغټېده، هغومره یې پلار قار، وحشت او لاچارۍ زور پسې اخیست او چې هرځل به پر سرې نوره لار ورکه شوه، نو پر لور به یې راواچول، دومره به یې وډبوله، چې دی به هم له لاس و پښو پرې ولوېد...

د سکینې مور چې د خپلو چورتونو دې ځای ته راورسېده، سوړ اسوېلی یې وکیښ، خواشینې یې په کوټه کې سترګې وغړولې. له دې سره یې لور ته ورپام شو، چې تر اوسه لا دغسې غونجه منجه په خپل ګوټ کې ناسته وه. د هغې په داسې لیدو یې زړه له درده څړیکه وکړه، سترګې یې راډکې شوې، ورورانډې شوه، لور یې پر تندي مچ کړه، په خواخوږۍ یې ورته وویل:

_ځه لورې، ځه خپلې کوټې ته لاړه شه، یو ساعت په کې وغځېږه.

سکینې یوه زړه دردوونکې موسکا وکړه، پاڅېده بې له دې چې مور ته څه ووایي، چوپه خوله اَبلې کوټې ته لاړه. دغه شپه نو بیا سکینه له خپلې کوټې راونه وته. ان د ماښام ډوډۍ یې لا مور هغې کوټې ته وروړه .

په دا بل سهار چې یې مور د راویښولو په نیت کوټې ته ورغله، کوټې ته له ورننوتلو سره سم یې یوه له وحشته ډکه کریغه له خولې ووته. د سیکنې پلار د کریغې په اورسېدو بې اختیاره ټوپ کړل. په منډه د سکینې کوټې ته ورغی او هلته یې د خپلې لور په لیدو خوله وازه پاتې شوه، لینګې یې هم په تاو، په رېږدېدو شول .

سکینې د ده د جوالي توب په پړې ځان زیندۍ کړی و. تك شین مخ، لړه راوتلې ژبه یې غټې سترګې یې همداسې خلاصې پاتې وې. لکه ده ته چې ورګورې او ښځې یې درګرده همدا ساندې وربادې وهلې:

... _وه زما ځوانیمرګې لورې!!... وه زما نامرادې لورې....!

14/8/1357ل کال

کابل- افغانستان

Download from: ketabton.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library